

Załącznik do Uchwały Nr XIV/171/11
Rady Miejskiej w Świętochłowicach
z dnia 21 grudnia 2011 r.

MIASTO ŚWIĘTOCHŁOWICE

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH ŚWIĘTOCHŁOWIC NA LATA 2007 – 2015

**opracowany w lipcu 2007
zaktualizowany w kwietniu 2010
zmieniony w grudniu 2011**

Świętochłowice, grudzień 2011 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
1.1. SPIS ZMIAN WPROWADZANYCH DO PROGRAMU REWITALIZACJI	5
1.2. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI – CEL, ZADANIA	7
1.3. KLUCZOWE DEFINICJE ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ	9
II. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE	16
2.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE ROZWOJU MIASTA	16
2.2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY MIASTA	17
2.3. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW, FORMY WŁASNOŚCI	17
2.4. ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO	20
2.5. ANALIZA ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA	21
2.5.1. OPIS ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA	21
2.5.2. ZASOBY MIESZKANIOWE ZARZĄDZANE PRZEZ MZBM	24
2.6. ZASOBY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ MIASTA	26
2.7. INFRASTRUKTURA DROGOWA	29
2.8. INFRASTRUKTURA KULTURY I SPORTU	30
2.9. OCHRONA ZABYTKÓW – OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW ORAZ OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ NA MOCY OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH, WYKAZ ZABYTKOWYCH OBIEKTÓW I OBSZARÓW	33
2.10. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE PRZESTRZENNYM	35
III. SFERA GOSPODARCZA	37
3.1. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	37
3.2. OBSZARY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ W MIEŚCIE	41
3.3. UWARUNKOWANIE BUDŻETOWE REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH	443
3.4. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE GOSPODARCZYM	48
IV. SFERA SPOŁECZNA	49
4.1. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA	49
4.2. POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA REJESTROWEGO	51
4.3. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	53
4.4. OCHRONA ZROWIA I POMOC SPOŁECZNA	55
4.5. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE SPOŁECZNYM	62
4.6. ANALIZA SWOT DLA POSZCZEGÓLNYCH SFER ŻYCIA MIASTA - PRZESTRZENNEJ, SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ	63
V. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO – SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU	65
5.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000 – 2020	65
5.2. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	66
5.3. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE	68
5.4. MIEJSKA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ŚWIĘTOCHŁOWIC NA LATA 2006 - 2015	70
5.5. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE	71
5.6. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2007 – 2013	74
VI. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH (LPR)	80
6.1. KRYTERIA WYBORU OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	82
6.2. DZIELNICE MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE	83
6.3. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNIC	84
6.4. STRUKTURA BEZROBOCIA W DZIELNICACH	85
6.5. PROBLEM UBÓSTWA ORAZ TRUDNE WARUNKI MIESZKANIOWE W DZIELNICACH	86
6.5.1. SYTUACJA EKONOMICZNA MIESZKAŃCÓW	88
6.6. PROBLEM PRZESTĘPCZOŚCI W DZIELNICACH	88
6.7. POZIOM DEGRADACJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I BUDYNKÓW W DZIELNICACH	90

VII. OBSZARY OBJĘTE PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	92
7.1. OPIS OBSZARÓW PROBLEMOWYCH, OBJĘTYCH PROGRAMAMI REWITALIZACJI	94
7.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ZGŁOSZONO DO LPR PROJEKTY Z ZAKRESU MIESZKALNICTWA	107
7.3. UZASADNIENIE WYBORU OBSZARÓW REWITALIZACJI	115
7.4. RODZAJE DZIAŁAŃ MOŻLIWYCH DO REALIZACJI NA OBSZARACH REWITALIZOWANYCH.....	116
VIII. REWITALIZACJA W OBSZARZE PRZESTRZENNYM.....	118
8.1. CELE PRZESTRZENNE REWITALIZACJI	118
8.2. PLANOWANE DZIAŁANIA PRZESTRZENNE W OBSZARZE REWITALIZOWANYM	118
IX. REWITALIZACJA W OBSZARZE GOSPODARCZYM	129
9.1. CELE REWITALIZACJI W OBSZARZE GOSPODARCZYM	129
9.2. PLANOWANE DZIAŁANIA NA TERENIE REWITALIZOWANYM W OBSZARZE GOSPODARCZYM.....	129
X. REWITALIZACJA W OBSZARZE SPOŁECZNYM	130
10.1. CELE REWITALIZACJI W OBSZARZE SPOŁECZNYM	130
10.2. PLANOWANE DZIAŁANIA NA TERENIE REWITALIZOWANYM W OBSZARZE SPOŁECZNYM.....	130
XI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI LPR NA LATA 2007 – 2015.....	142
11.1. FINANSOWANIE INWESTYCJI W OPARCIU O USTAWĘ O PARTNERSTWIE PUBLICZNO-PRYWATNYM	143
11.2. TABELA - PLAN FINANSOWY REALIZACJI LPR NA LATA 2007 – 2015.....	148
XII. SYSTEM WDRAŻANIA LPR	154
XIII. MONITORING, EWALUACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA.....	156
13.1. SYSTEM MONITOROWANIA LPR	156
13.2. OCENA REALIZACJI LPR	160
13.3. UPOWSZECHNIENIE EFEKTÓW REALIZACJI LPR.....	160
XIV. BIBLIOGRAFIA	162
XV. SPIS TABEL	163
XVI. SPIS RYSUNKÓW	166
Załącznik nr 1 DANE NT. SYTUACJI SPOŁECZNEJ NA OBSZARACH MIESZKALNICTWA, ZGŁOSZONYCH DO PROGRAMU REWITALIZACJI	167

I. WSTĘP

Miasto Świętochłowice stale prowadzi działania zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców, w szczególności poprzez inwestycje mające na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego i architektonicznego w mieście, powstrzymanie degradacji technicznej zabudowy i infrastruktury miejskiej, ale również wdrażanie programów społecznych, przyczyniających się do włączania do życia społecznego i zawodowego grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Warunkiem realizacji tych działań jest opracowanie – przy udziale społeczności miasta – dokumentów planistycznych – tj. programów i strategii.

Wydziały Urzędu Miejskiego i jednostki gminne opracowały już kilka dokumentów, które stały się podstawą do opracowania niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji (w skrócie LPR) i jego aktualizacji. Są to m.in.:

- „Strategia rozwoju miasta Świętochłowice do roku 2015” - Uchwała Nr XLVII/364/2002 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 12 czerwca 2002 r.;
- Program ograniczania niskiej emisji w wydzielonej części miasta Świętochłowice z dnia 23 kwietnia 2003 r.;
- Program ochrony środowiska dla gminy Świętochłowice z dnia 25 lutego 2004 r.;
- Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Świętochłowic na lata 2006 – 2015 z roku 2005, obecnie aktualizowana;
- Strategia mieszkalnictwa – z września 2008 r.;
- Plany miejscowe i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.1. SPIS ZMIAN WPROWADZANYCH DO PROGRAMU REWITALIZACJI

KWIECIEŃ 2010

Aktualizacja LPR przyjęta Uchwałą Nr LI/362/10 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 28 kwietnia 2010 r.

W 2009 roku przeprowadzono okresową ewaluację LPR. Zespół ds. wdrażania lokalnego programu rewitalizacji obszarów miejskich Świętochłowic na lata 2007 – 2013 uznał za zasadne zaktualizowanie dokumentu i przedłożenie go Radzie Miejskiej.

Zmiany w stosunku do pierwotnego dokumentu obejmowały:

- Opis sytuacji miasta w tym aktualizacja danych statystycznych nt. miasta obszarów rewitalizacji oraz weryfikację części analitycznej tych danych – rozdziały II – IV, analizę SWOT.
Powyższą część dokumentacji opracowano w oparciu o dane statystyczne GUS do roku 2008 (Statystyka Województwa Śląskiego i Bank Danych Regionalnych) oraz dane przekazane przez wydziały Urzędu Miejskiego i jednostki miejskie.
- Aktualizację zestawienia planowanych działań zgłoszonych do programu, zawierającą informacje o fazie ich realizacji – rozdziały VIII, IX, X.
- Opracowanie odrębnej części, dotyczącej budynków mieszkalnych - przedsięwzięć związanych z zastępowaniem elementów azbestowych budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.

GRUDZIEŃ 2011

Wprowadzenie zmian do LPR w odniesieniu do uzupełnienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – Priorytet VI „Zrównoważony rozwój miast”, Poddziałanie 6.2.3 „Rewitalizacja - JESSICA”

Prace nad dokumentem obejmowały następujące zagadnienia:

- Aktualizację części danych statystycznych nt. miasta i obszarów rewitalizacji oraz weryfikację części analitycznej tych danych – rozdziały II – IV.

- Powyższą część dokumentacji opracowano w oparciu o dane statystyczne GUS do roku 2009 lub 2010 (Statystyka Województwa Śląskiego i Bank Danych Regionalnych) oraz dane pozyskane z wydziałów Urzędu Miejskiego.
- Wprowadzenie do programu nowego obszaru, tj. terenu Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka”, poprzedzone analizą zasadności tego kroku.
- Aktualizację zestawienia planowanych działań zgłoszonych do programu, zawierającą informacje o fazie ich realizacji – rozdziały VIII, IX, X, w tym wpisanie nowych projektów.

1.2. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI – CEL, ZADANIA

Programy rewitalizacji opracowuje się dla obszarów miejskich, na których występują zjawiska kryzysowe równocześnie w kilku sferach życia społeczno – gospodarczego, takie jak: wysoki poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niski poziom wykształcenia i przedsiębiorczości mieszkańców oraz trudne warunki mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska naturalnego, degradacja infrastruktury technicznej i budynków.

Celem opracowania i realizacji programów rewitalizacji jest systemowe rozwiązywanie problemów obszarów zdegradowanych, poprawa jakości życia mieszkańców, odbudowa więzi społecznych, przywrócenie ładu przestrzennego i ożywienie gospodarcze.

Przedsięwzięcia podejmowane w sferach społecznej, przestrzennej, ekonomicznej wymagają współdziałania władz Miasta, właścicieli i zarządców nieruchomości, instytucji, lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i samych mieszkańców.

Cele rewitalizacji miejskiej to w szczególności:

- powstrzymanie degradacji miasta w sferach przestrzennej, społecznej i ekonomicznej,
- wzmocnienie bazy ekonomicznej miasta, poprzez wspomaganie lokalnej przedsiębiorczości i przyciąganie inwestorów zewnętrznych,
- poprawienie dostępności komunikacyjnej obszaru,
- zachowanie i podkreślenie wartości kulturowych przestrzeni,
- podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych,
- poprawienie warunków życia społeczności lokalnej,
- rozwiązywanie w procesie dialogu społecznego zjawisk i problemów społecznych marginalizujących i wykluczających,
- poprawienie wizerunku miasta i zwiększenie konkurencyjności obszaru w aspekcie lokalizacji nowych inwestycji,
- poprawienie jakości środowiska naturalnego.

Realizacja wszystkich wyżej wymienionych celów wymaga opracowania dokumentu o nazwie Lokalny Program Rewitalizacji, w którym zapisuje się propozycje projektów inwestycyjnych i społecznych ukierunkowanych na rozwój poszczególnych obszarów miejskich. Uchwalenie

tego programu pozwoli miastu, a także inwestorom prywatnym na ubieganie się o fundusze europejskie na realizację projektów.

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich zawiera m.in.:

- charakterystykę obecnej sytuacji w mieście,
- opis głównych założeń programu,
- zestawienie planowanych działań rewitalizacyjnych, w tym zadań pretendujących do dofinansowania ze środków strukturalnych UE, a realizowanych przez gminę oraz inne podmioty lokalne, ich opisy, terminy realizacji, planowane nakłady finansowe oraz wskaźniki osiągnięcia celów, sposoby i źródła finansowania działań,
- opis systemu wdrażania i monitorowania programu.

Podczas prac nad LPR określono:

- Zasady wpisywania do programu projektów rewitalizacyjnych – poprzez opracowanie i umieszczenie na stronach internetowych miasta karty projektu.
- Zasady partycypacji społecznej – poprzez umieszczenie na stronach internetowych miasta zakładki „Rewitalizacja” oraz organizowanie otwartych spotkań dla zainteresowanych mieszkańców, radnych, proboszczów, przedsiębiorców i przedstawicieli stowarzyszeń działających na terenie miasta.

Przyjęto następujące kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych (obszarów rewitalizacji):

- stopa bezrobocia wyższa od średniej dla kraju,
- wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe,
- wysoki poziom przestępczości,
- niski poziom wykształcenia mieszkańców,
- szczególnie zanieczyszczone środowisko,
- niski poziom przedsiębiorczości,
- wysoki poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków.

Pozostałe istotne kryteria, które wzięto pod uwagę to: duża ilość obiektów lub przestrzeni o wartościach kulturowych i historycznych lub objętych ochroną konserwatorską, obiekty lub przestrzenie stwarzające możliwości inwestycyjne, adaptacyjne.

Zadania przewidziane do wykonania w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji w okresie programowania 2007 – 2013 będą realizowane w zależności od możliwości finansowych inwestorów, wdrażania Funduszy Strukturalnych w Polsce i opracowywania, bądź aktualizacji dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym.

O wszystkich zmianach w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich (nowe zadania, modyfikacja obszarów problemowych, itp.) decyduje Rada Miejska.

1.3. KLUCZOWE DEFINICJE ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ

Rewitalizacja - proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych, mający na celu wyprowadzenie terenu ze stanu kryzysowego i prowadzący do rozwoju, w tym do poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

Próby zdefiniowania pojęć związanych z tematem rewitalizacji i zasad opracowania programu podejmowano w Polsce wielokrotnie, przy okazji opracowywania kolejnych projektów ustawy rewitalizacyjnej (do dziś nie uchwalonej). Niniejszy dokument został oparty częściowo na doświadczeniach wynikających z prac nad ustawą, inicjowanych przez stowarzyszenie Forum Rewitalizacji z Krakowa, a po części na wytycznych do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji (zał. nr 4 do Szczegółowego opisu priorytetów RPO Województwa Śląskiego), jedyne dokumentu, w którym zestawiono warunki opracowania programu rewitalizacji.

Poniżej zamieszczono słownik ważniejszych pojęć związanych z rewitalizacją, według definicji przyjętych w słowniczku, stanowiącym załącznik nr 10 do Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2007-2013.

Lokalny Program Rewitalizacji dla potrzeb RPO 2007-2013

Lokalny Program Rewitalizacji to program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w danym okresie do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym.

Lokalny Program Rewitalizacji powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:

- zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie,
- planowane działania/zadania w latach 2007-2013 (obligatoryjnie) i w latach następnych (fakultatywnie) na obszarze rewitalizowanym (wymienione z nazwy oraz podany przedział czasowy),
- plan finansowy realizacji rewitalizacji w latach 2007-2013 (obligatoryjnie) i w latach następnych (fakultatywnie),
- system okresowej aktualizacji we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi,
- sposób monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

Rewitalizacja (w ramach priorytetu IV RPO WSL)

Działanie skupione na zdegradowanym obiekcie i obszarze (w tym o znaczeniu historycznym lub zabytkowym), którego celem jest przywrócenie jego pierwotnego stanu i funkcji gwarantujących, że obiekt ten stanie się wartościowy w znaczeniu atrakcji kulturalnej. Przez rewitalizację rozumie się także działania na zdegradowanym obiekcie / obszarze, w wyniku których znalezione zostanie nowe zastosowanie o wymiarze kulturalnym dla rewitalizowanego obiektu.

Rewitalizacja (w ramach Priorytetu VI RPO WSL)

Działanie skupione na zdegradowanym obiekcie i obszarze, którego celem jest przywrócenie jego pierwotnego stanu i funkcji, bądź też znalezienie dla niego nowego zastosowania i doprowadzenie do stanu, w którym obiekt ten staje się wartościowy i funkcjonalny. Rewitalizacja jest pojęciem stosowanym najczęściej w odniesieniu do części miasta lub zespołu obiektów budowlanych, które w wyniku przemian gospodarczych, społecznych, ekonomicznych i innych, utraciły częściowo swoją pierwotną funkcję i przeznaczenie. Rewitalizacja jest w tym znaczeniu zespołem działań z zakresu budownictwa, planowania przestrzennego, ekonomii i polityki społecznej, których celem jest doprowadzenie do ożywienia, poprawy funkcjonalności, estetyki, wygody użytkowania i jakości życia w rewitalizowanym zespole.

Projekt

Przedsięwzięcie opisane we wniosku o dofinansowanie, będące przedmiotem umowy o dofinansowanie między Beneficjentem a Instytucją Wdrażającą.

W szczególności **projekt na obszarze rewitalizacji** - realizowany na określonym terenie zespół przedsięwzięć, będących częścią programu rewitalizacji, obejmujący zadania inwestycyjne, społeczne i ekonomiczne.

Pozwolenie na budowę

Decyzja administracyjna zezwalająca na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego (ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Budowa

Należy przez to rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego (ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Dokumentacja budowy

Należy przez to rozumieć pozwolenie na budowę wraz z załączonym projektem budowlanym, dziennik budowy, protokoły odbiorów częściowych i końcowych, w miarę potrzeby, rysunki i opisy służące realizacji obiektu, operaty geodezyjne i książkę obmiarów, a w przypadku realizacji obiektów metodą montażu - także dziennik montażu (ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Budynek

Obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach (ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Obiekt budowlany

Należy przez to rozumieć:

- a) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi,
- b) budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami,
- c) obiekt małej architektury,

(ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Dofinansowanie

Studium wykonalności

Studium przeprowadzone w fazie przygotowania projektu, weryfikujące, czy dany projekt ma dobre podstawy do realizacji i czy odpowiada potrzebom przewidywanych beneficjentów; studium powinno stanowić plan projektu; muszą w nim zostać określone i krytycznie przeanalizowane wszystkie szczegóły operacyjne jego wdrażania, a więc uwarunkowania handlowe, techniczne, finansowe, ekonomiczne, instytucjonalne, społeczno-kulturowe oraz związane ze środowiskiem naturalnym; studium wykonalności pozwala na określenie rentowności finansowej i ekonomicznej, a w rezultacie jasne uzasadnienie celu realizacji projektu.

Wskaźniki

Miara celów, jakie mają zostać osiągnięte, zaangażowanych zasobów, uzyskanych produktów, efektów oraz innych zmiennych (w szczególności ekonomicznych, społecznych, dotyczących ochrony środowiska).

Wskaźniki bazowe

Wskaźniki opisujące sytuację społeczno-gospodarczą na obszarze realizacji projektu, mierzone przed rozpoczęciem oraz w trakcie jego wdrażania, w celu oszacowania zachodzących zmian, nie wynikających jednakże z realizacji inwestycji.

Wskaźniki produktu

Wskaźniki odnoszące się do działalności. Liczone są w jednostkach materialnych lub monetarnych (np. długość zbudowanej drogi, ilość firm, które uzyskały pomoc).

Wskaźniki programu

Wskaźniki ustalone przed, lub we wczesnej fazie wdrażania projektu, w celu monitorowania wdrażania programu oraz oceny jego wykonania w odniesieniu do wcześniejszych celów. Do wskaźników tych zaliczamy wskaźniki wkładu, wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu oraz wskaźniki oddziaływania.

Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki odpowiadające bezpośrednim z natychmiastowych efektów wynikających z programu. Dostarczają one informacji o zmianach np. zachowania, pojemności lub wykonania, dotyczących beneficjentów. Takie wskaźniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba skutecznie przeszkolonych, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie się środków finansowych sektora prywatnego, zmniejszenie kosztów transportu).

Wskaźniki wpływu, oddziaływania

Wskaźniki odnoszące się do skutków danego programu wykraczających poza natychmiastowe efekty dla beneficjentów (np. wpływ projektu na sytuację społeczno-gospodarczą w pewnym okresie od zakończenia jego realizacji). Oddziaływanie szczegółowe to te efekty, które pojawią się po pewnym okresie czasu, niemniej jednak są bezpośrednio powiązane z podjętym działaniem. Oddziaływanie globalne obejmuje efekty długookresowe dotyczące szerszej populacji.

Pomoc finansowa na realizację projektu, udzielana w ramach danego Programu Operacyjnego w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowalnych projektu.

Obiekty zabytkowe

Nieruchomości lub rzeczy ruchome, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Obszar przestrzeni publicznej

Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Ustawa z 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Pomoc strukturalna

Forma współfinansowania projektów ze środków Funduszy Strukturalnych.

Prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane

Należy przez to rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych (ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r. z późn. zm.).

Inne pojęcia

Zdegradowany obszar zabudowy - oznacza to obszar zabudowy, w którego granicach występują niepożądane, destrukcyjne procesy w sferze przestrzennej, ekonomicznej lub społecznej powodujące obniżanie się jakości przestrzeni i jakości życia na tym obszarze oraz niekorzystnie oddziaływujące na obszary sąsiednie.

Obszar programu rewitalizacji - teren, dla którego opracowuje się i realizuje program rewitalizacji, obejmujący całość lub część terenu znajdującego się w stanie kryzysowym.

Środki publiczne - oznacza to środki finansowe w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Budynki mieszkalne - oznacza to budynki, w których ponad 50% powierzchni użytkowej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych (na podst. Polskiej klasyfikacji obiektów budowlanych).

Programy operacyjne istotne dla opracowania programu rewitalizacji :

RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Fundusze europejskie, z których mogą zostać dofinansowane działania zawarte w LPR:

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

A także :

Fundusz Spójności

NMF – Norweski Mechanizm Finansowy

EOG – Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

II. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE

2.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE ROZWOJU MIASTA

Miasto Świętochłowice jest położone w południowej części Wyżyny Śląskiej, w województwie śląskim, podregionie centralnym śląskim, oddalone 7km od stolicy województwa - Katowic. Graniczy z Bytomiem, Rudą Śląską i Chorzowem.

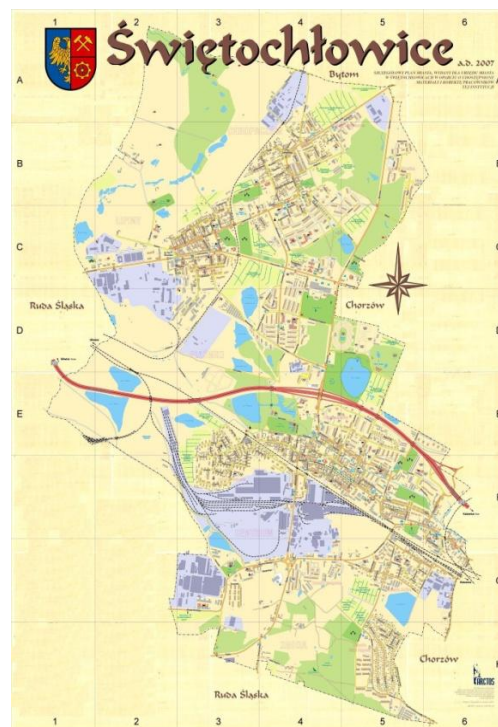
Obszar miasta obejmuje 13,31 km².

Powierzchnia miasta to zaledwie 0,1 % powierzchni województwa. Natomiast liczba mieszkańców stanowi 1,2% ludności województwa. Świętochłowice to jedno z najmniejszych, a zarazem najgęściej zaludnione miasto w województwie.

Rys. 1. Świętochłowice na tle województwa

Rys. 2. Miasto Świętochłowice

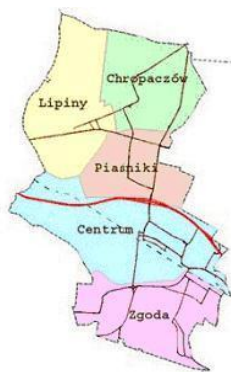
Zarys rozwoju dzisiejszego obszaru Świętochłowic.

Zarówno **Świętochłowice**, jak i **Chropaczów** powstały już w średniowieczu. Pierwszy zapis świadczący o istnieniu Chropaczowa znalazł się w dokumencie, pochodzącym z 1295 roku, a o istnieniu Świętochłowic – w dokumencie z 1313r. Prawdopodobnie obie osady istniały

100-150 lat wcześniej. Pod koniec XVIII w. łączna liczba mieszkańców obu wsi wynosiła niecałe 300 osób. Pierwsza połowa XIX w. radykalnie zmieniła charakter miejscowości. W tym czasie nastąpił gwałtowny rozwój przemysłu – górnictwa i hutnictwa, co spowodowało, że Świętochłowice i Chropaczów przekształciły się z niewielkich wsi w gminy o charakterze przemysłowym. Powstała wówczas kolejna osada - **Lipiny**. Najstarsza znana wzmianka o Lipinach pochodzi z 1802 r. W XIX w. właścicielami dóbr rycerskich we wszystkich 3 miejscowościach była rodzina przemysłowców hrabiów Henckel von Donnersmarck. Tereny obecnej dzielnicy **Piaśniki** nie stanowiły w przeszłości odrębnej jednostki osadniczej. Zabudowa tego obszaru (która tutaj nigdy nie miała charakteru przemysłowego) rozpoczęła się dopiero około połowy XIX w. Osady od początku XIX w. rozwijały się w imponującym tempie, osiągając w 1930 roku następującą liczbę mieszkańców: Świętochłowice – 30 080, Lipiny – 18 601, Chropaczów 14 304. Po I wojnie i plebiscycie 1922 r. teren dzisiejszych Świętochłowic znalazł się w granicach Polski. W 1922 r. utworzony został **powiat świętochłowicki**, który objął 16 okolicznych gmin. W jego skład weszły m.in. gminy Świętochłowice, Lipiny i Chropaczów. W 1929 r. do Świętochłowic włączono Zgodę (wcześniej należącą do Nowego Bytomia). 1 stycznia 1947 r. zarządzeniem wojewody katowickiego Świętochłowice otrzymały prawa miejskie, zaś 17 marca 1951 r. utworzono miasto wydzielone na prawach powiatu, w skład którego weszły ponadto gminy Lipiny i Chropaczów.

Od 1 stycznia 1989 roku Świętochłowice, to jedno z dziewiętnastu miast na prawach powiatu w Województwie Śląskim.

2.2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY MIASTA

Rys. 3. Podział administracyjny miasta

Dzielnice miasta:

- Centrum
- Lipiny
- Chropaczów
- Piaśniki
- Zgoda

zostały określone uchwałą Rady Miejskiej w 1997r. obowiązującą od 1.01.1998r.

2.3. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW, FORMY WŁASNOŚCI

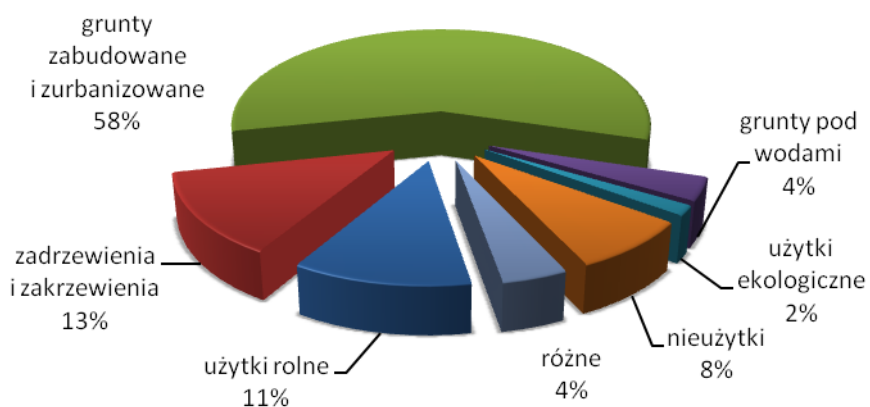
Tabela 1. Użytkowanie gruntów w Świętochłowicach w 2008 r.

1	użytki rolne, w tym ogródki działkowe	152 ha
2	zadrzewienia i zakrzewienia	174 ha
3	grunty pod wodami	49 ha
4	użytki ekologiczne	21 ha
5	nieużytki	107 ha
6	różne	56 ha
7	grunty zabudowane i zurbanizowane	772 ha
	w tym:	
	tereny mieszkaniowe	191 ha
	tereny przemysłowe	132 ha
	inne tereny zabudowane	149 ha
	zurbanizowane tereny niezabudowane	31 ha
	tereny rekreacyjne	83 ha
	tereny komunikacyjne	186 ha

Źródło: Wydział Geodezji i Kartografii UM

Rys. 4. Użytkowanie gruntów w Świętochłowicach.

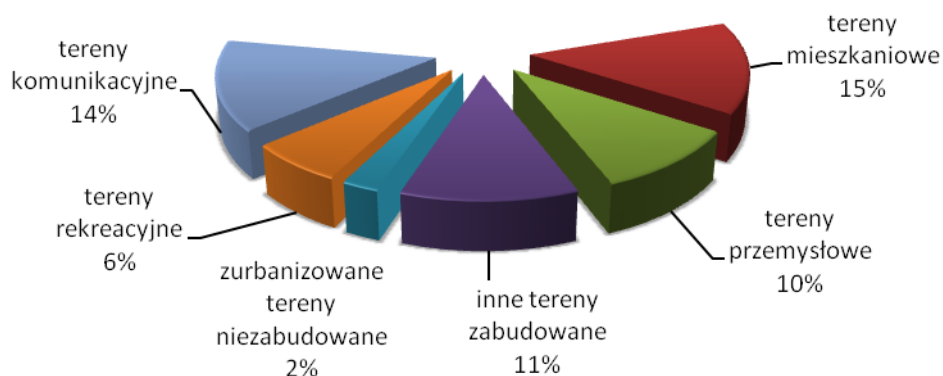
Użytkowanie gruntów w 2008 r.

Źródło: Wydział Geodezji i Kartografii UM

Rys. 5. Użytkowanie gruntów - grunty zabudowane i zurbanizowane

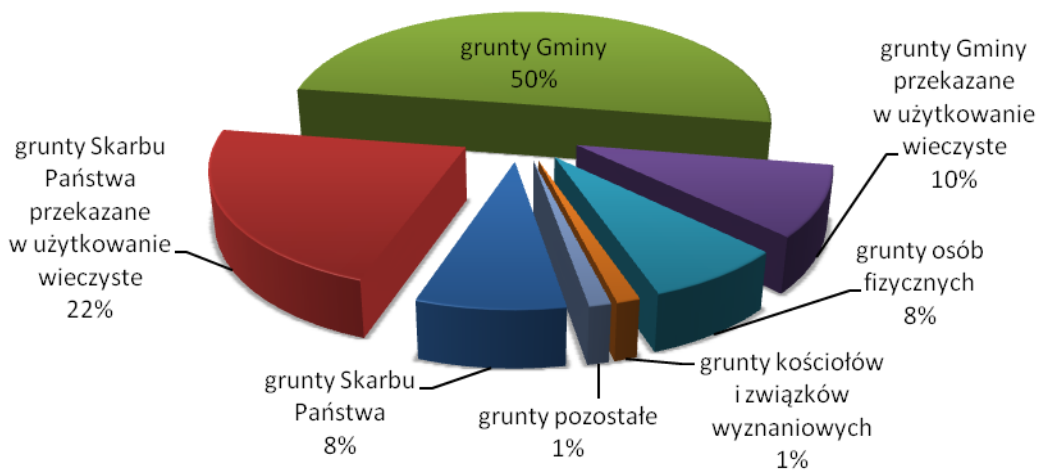
Użytkowanie gruntów w 2008 r. (grunty zabudowane i zurbanizowane)

Źródło: Wydział Geodezji i Kartografii UM

Rys. 6. Struktura gruntów w Świętochłowicach według form własności

Struktura gruntów w Świętochłowicach wg form własności w 2008 r.

Źródło: Wydział Geodezji i Kartografii UM

2.4. ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Rozwój przemysłu na terenie miasta Świętochłowice przyczynił się do daleko idących przekształceń środowiska przyrodniczego. Całkowitemu zniszczeniu uległa naturalna i półnaturalna roślinność istniejąca tu pierwotnie. Duże obszary zostały zajęte przez tzw. antropogeniczne formy terenu – głównie hałdy (ze skał płonych i żużli wielkopieczowych), pogórnice zapadliska i niecki osiadania oraz inne, związane z liniami komunikacyjnymi, takie jak groble, rowy, nasypy. Na terenie miasta brak obecnie roślinności o charakterze naturalnym, a roślinność półnaturalna jest rzadka. Spotyka się tu głównie zbiorowiska ruderalne, tereny parkowe, wtórnie zadrzewione. **Obecnie aż 58% ogólnej powierzchni miasta zajmują tereny zabudowy miejskiej i przemysłowej, a około 30% tereny zielone i użytkowane rolniczo.** Można jednak odnaleźć na obszarze Świętochłowic tereny ciekawe przyrodniczo, dlatego też w wyniku dokonanej analizy warunków siedliskowych wyodrębniono szereg zespołów florystyczno-faunistycznych. Charakteryzują się one największymi wartościami przyrodniczymi w Świętochłowicach i mają ogromne znaczenie dla funkcjonowania ekosystemów otaczających wyróżnione zespoły:

1. Zespół rolniczo-leśny północno-zachodnich Świętochłowic;
2. Zespół Wzgórza Hugona;
3. Zespół parkowo-leśny Piaśniki- Chropaczów;
4. Zespół parkowo-leśny "Planty Bytomskie";
5. Zespół Ośrodka Sportowo-Wypoczynkowego "Skałka".

Ogółem w Świętochłowicach znajduje się 21,0 ha powierzchni terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, prawnie chronionych.

2.5. ANALIZA ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA

Ocena sytuacji mieszkaniowej w Gminie Świętochłowice została dokonana w uchwalonej w 2008 r. **Strategii mieszkalnictwa dla miasta Świętochłowice na lata 2008-2015**, na podstawie analizy następujących czynników:

- stanu ilościowego i jakościowego zasobów mieszkaniowych,
- struktury własności zasobu,
- przyrostu nowego zasobu mieszkaniowego,

oraz czynników kształtujących popyt i potrzeby mieszkaniowe, do których zalicza się zjawiska demograficzne, zmiany liczby gospodarstw domowych oraz dynamikę procesów migracyjnych.

Powyższe czynniki mają znaczący wpływ na ocenę obszarów w aspekcie występowania zjawisk kryzysowych i zaliczenia ich do obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych.

2.5.1. OPIS ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA

Zasób mieszkaniowy Miasta Świętochłowice na koniec 2006 roku obejmował 21 918 mieszkań, o łącznej powierzchni 1 104 987 m², w 2007 r. – 21 905 mieszkań o powierzchni 1 105 872 m², w 2008 r. - 21 916 mieszkań o powierzchni 1 107 980 m², w 2009 r. - 21 953 mieszkań o powierzchni 1 110 486 m², w 2010 r. - 21 981 mieszkań o powierzchni 1 114 548 m².

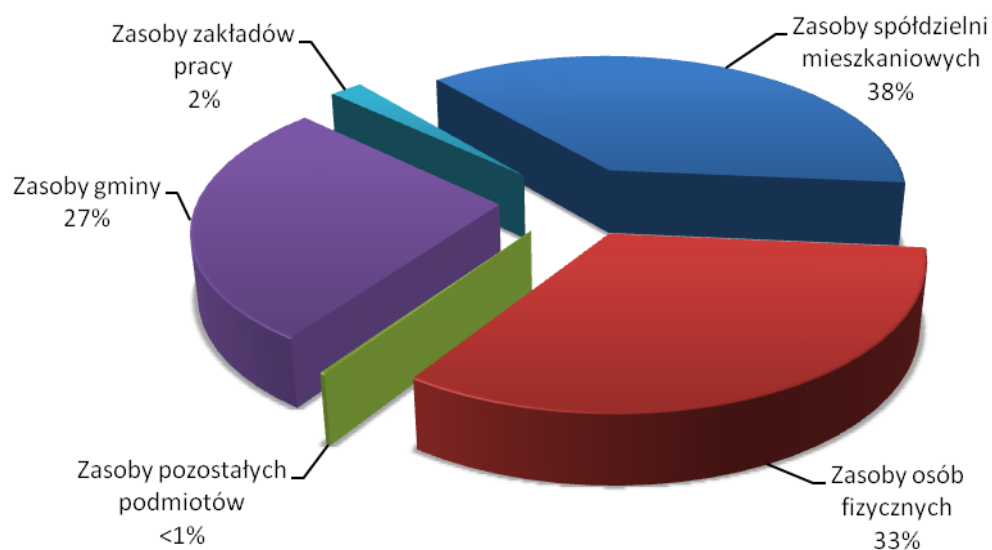
STRUKTURA WŁASNOŚCI ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA

Zasób mieszkaniowy miasta tworzą budynki komunalne, spółdzielcze oraz będące własnością osób prawnych i fizycznych.

Największa liczba budynków i mieszkań znajduje się w zasobach mieszkaniowych „Spółdzielni Mieszkaniowej w Świętochłowicach”. Na terenie miasta gospodarkę mieszkaniową prowadzą również spółdzielnie mieszkaniowe „Perspektywa”, „Wiosenna”, „Matylda”, „Siemion”, wspólnoty mieszkaniowe oraz osoby prawne (np. Spółka Mieszkaniowa „Śląsk”) i fizyczne – właściciele budynków mieszkalnych.

Rys. 7. Zasób mieszkaniowy wg własności

Zasób mieszkaniowy wg własności w 2007 r.

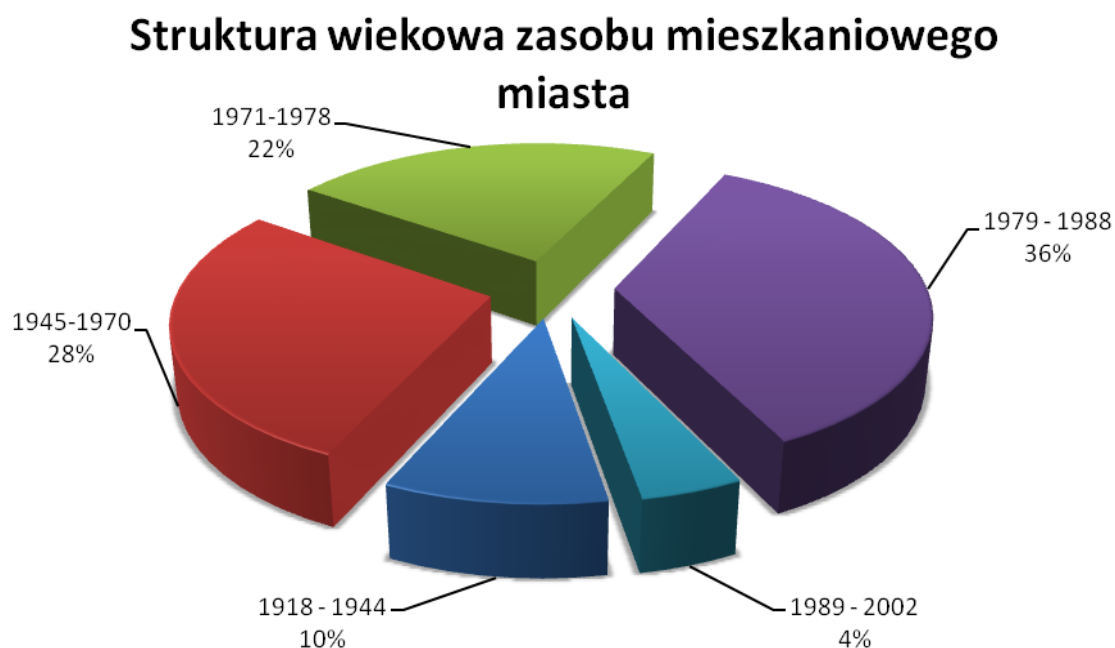

Źródło: dane GUS

STRUKTURA WIEKOWA ZASOBU MIESZKANIOWEGO MIASTA

Z analizy struktury wiekowej zasobu mieszkaniowego (wg stanu ze **Spisu Powszechnego z 2002 roku**) wynika, że zasób stary, tj. pochodzący sprzed 1918 roku oraz z lat 1918-1944 stanowił w 2002 roku 38,4% zasobu mieszkaniowego ogółem, co znacznie przewyższa wskaźnik ogólnopolski, który wynosi ok. 23%. Liczną grupę mieszkań, tj. 24,3% zasobu mieszkaniowego ogółem, stanowiły mieszkania w budynkach wzniesionych w okresie 1979-1988 r., głównie za sprawą rozwoju budownictwa spółdzielczego. Zasób współczesny, tj. wybudowany po 1989 r., stanowił wg stanu na 2002 rok, zaledwie 3,0% zasobu. W sumie zasób poniżej 30 lat stanowi 27,3% zasobu mieszkaniowego ogółem.

Rys. 8. Struktura wiekowa zasobu mieszkaniowego miasta

Źródło: Narodowy Spis Powszechny, GUS, Warszawa 2002

WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE

Tabela 2. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno - sanitarne

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Lata							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba mieszkań	m ²	21 905	21 899	21 932	21 918	21 916	21 925	21953	21981
wodociąg	mieszkania % ogółu	21863 99,8	21857 99,8	21921 99,9	21907 99,9	21 905 99,9	21 914 99,9	21942 99,9	21970 99,9
ustęp spłukiwany	mieszkania % ogółu	17324 79,1	17333 79,1	17401 79,3	17400 79,4	17 406	17 419	17455	17489
łazienka	mieszkania % ogółu	17049 77,8	17058 77,9	17095 77,9	17094 78,0	17 101 78	17 117 78,1	17200 78,3	17234 78,4
centralne ogrzewanie	mieszkania % ogółu	13744 62,7	13754 62,8	13821 63,0	13823 63,1	13 827 63,1	13 840 63,1	13924 63,4	13961 63,5
gaz sieciowy	mieszkania % ogółu	16027 73,2	16036 73,2	16042 73,1	16043 73,2	16 050	16 066	16111	16121

Źródło: „Gospodarka mieszkaniowa”, dane GUS za odpowiednie lata

2.5.2. ZASOBY MIESZKANIOWE ZARZĄDZANE PRZEZ MZBM

Zasobami komunalnymi gminy oraz znaczącą liczbą budynków prywatnych zarządza Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych – zakład budżetowy.

Zasoby Gminy to budynki komunalne i prywatne (500 budynków z czego 306 budynków komunalnych).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 44,10 m², a na mieszkanie przypada przeciętnie 2,17 osób. Zdecydowana większość budynków charakteryzuje się substandardowym wyposażeniem, przeważająca część budynków ma ponad 80 i 100 lat.

STRUKTURA WŁASNOŚCI BUDYNKÓW ZARZĄDZANYCH PRZEZ MZBM

Tabela 3. Struktura własności budynków zarządzanych przez MZBM w 2009 r.

	Budynki		Liczba lokali	Powierzchnia		Ogółem powierzchni a użytkowa
	mieszkalne	niemieszkalne		mieszkalna	niemieszkalna	
Własność komunalna	306	99	3524	161536,13	40289,71	201825,84
			1672 – lokale mieszkalne gminne w zasobach Wspólnot mieszkaniowych	80111,97		80111,97
Własność prywatna	194	38	1955	78813,30	11071,96	89885,26
Ogółem zasoby MZBM	500	137	7151	320461,40	51361,67	371823,07

Źródło: MZBM

STRUKTURA WIEKOWA BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ZARZĄDZANYCH/ADMINISTROWANYCH PRZEZ MZBM

Z ogólnej liczby budynków mieszkalnych komunalnych i prywatnych, zarządzanych/administrowanych przez MZBM w Świętochłowicach 88,8 % wybudowano przed 1945 rokiem, a 11,2 % po 1945 roku.

Dla porównania – **38,4% zasobu mieszkaniowego całego miasta powstało przed 1945 r.**

Tabela 4. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych zarządzanych/administrowanych przez MZBM

Liczba budynków	Wiek (lata)					
	0-20	21-35	36-60	61-80	81-100	Powyżej 100
500	0	3	52	16	80	349
% ogółu	0	0,60	10,40	3,20	16	69,80

Źródło: MZBM

WYPOSAŻENIE BUDYNKÓW W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE

Ogólną charakterystykę zasobów mieszkaniowych komunalnych i prywatnych, administrowanych przez MZBM, ze względu na stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Wyposażenie budynków mieszkalnych w instalacje techniczno-sanitarne

liczba budynków	Elektr.	Wod-kan.	GAZ	C.O PEC	C.O. Gaz	Ciepła woda	łazienka	WC mieszkanie	WC kl. Schod.	WC Suche	WC w innym bud.
500	500	500	269,50	12	11	2	230,50	195	293	6	14
% ogółu	100	100	53,90	2,40	2,20	0,40	46,10	39,00	58,60	1,20	2,80

Źródło: dane GUS

Istotnym problemem w zarządzaniu zasobem mieszkaniowym gminy są zaległości w opłatach za mieszkanie. W 2009 roku zaległości powyżej 3 m-cy posiadali najemcy 1299 mieszkań, na kwotę 2 855,1 tys. zł.

Znaczącym czynnikiem powodującym przyrost zaległości z tytułu opłat za mieszkanie są coroczne podwyżki opłaty za media (centralne ogrzewanie, ciepłą i zimną wodę, odprowadzenie ścieków, wywóz nieczystości, energia elektryczna), które w zaległościach stanowią ponad 60%.

Tak duże zaległości powstają pomimo znaczących środków przeznaczanych z budżetu miasta na dodatki mieszkaniowe, np. 4,4 mln zł w 2006 r., prawie 2,4 mln zł w 2007 r., 3,15 mln zł w 2008 r.

Degradacji ulegają budynki i lokale o relatywnie dużej powierzchni użytkowej.

2. 6. ZASOBY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ MIASTA

Sieci infrastruktury podziemnej

Miasto posiada rozbudowany system sieci uzbrojenia podziemnego. Większość obszarów zabudowanych jest wyposażona w podstawowe media, tj. energię elektryczną, wodę, gaz, sieć kanalizacji sanitarnej. Poniższe tabele wskazują, że Świętochłowice zaliczają się do miast o największym współczynniku zagęszczenia sieci uzbrojenia. Pomimo tego wskaźnik długości sieci rozdzielczej wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej na 100 km stale rośnie.

Tabela 6. Korzystający z instalacji w mieście w % ogółu ludności

Korzystający z instalacji w mieście w % ogółu ludności		
wodociąg	%	99,2
kanalizacja	%	82,7
gaz	%	73,4

Źródło: dane GUS za 2010r.

Tabela 7. Sieć rozdzielcza na 100 km²

Sieć rozdzielcza na 100 km ²	ogółem		
	sieć wodociągowa	sieć kanalizacyjna	sieć gazowa
	2010	2010	2010
	[km]	[km]	[km]
Bytom	457,1	456,5	389,8
Piekary Śląskie	277,4	378,4	321,0
Gliwice	295,2	256,9	333,1
Zabrze	364,2	386,3	464,5
Chorzów	539,7	624,8	607,2
Katowice	410,6	290,9	359,6
Mysłowice	505,6	208,9	367,5
Ruda Śląska	368,1	304,3	310,5
Siemianowice Śląskie	403,5	401,2	397,0
Świętochłowice	537,2	685,2	690,6
Rybnik	375,8	424,4	273,9

Źródło: dane GUS

Gospodarka wodno – kanalizacyjna

Woda dla całego obszaru miasta dostarczana jest poprzez sieć magistralną Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach do systemu wodociągowego miasta. Eksploatację sieci wodno – kanalizacyjnej Świętochłowic prowadzi Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (ChŚPWIK Sp. z o.o.), które realizuje zadania z zakresu zaopatrzenia miasta w wodę, jak również odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych oraz ich oczyszczania.

W 2008 roku długość sieci wodociągowej eksploatowanej w Świętochłowicach przez ChŚPWIK wynosiła 70,4 km (w 2005 r. – 68,3 km).

Świętochłowice posiadają rozbudowany system kanalizacji sanitarnej, deszczowej i ogólnospławnej. Długość sieci kanalizacyjnej w 2006 r. wynosiła 84,8 km, w 2008 r. 87,6 km. Na terenie miasta nie ma oczyszczalni ścieków, wszystkie ścieki kierowane są do oczyszczalni „Klimzowiec”.

Najważniejszą inwestycją wodno – kanalizacyjną był zakończony w 2011 r. projekt pod nazwą „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Chorzowie i Świętochłowicach” o wartości ok. 140 mln zł, dofinansowany na poziomie 70% przez Fundusz Spójności. Na inwestycje zrealizowane w Świętochłowicach wydatkowano środki w wysokości prawie 33 mln zł. Przedmiotem projektu na terenie miasta było przykrycie lub przebudowa koryta Rawy i otwartych kanałów ściekowych, modernizacja fragmentów sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz budowa przepompowni ścieków w Chropaczowie w 2008 r., a także opracowanie koncepcji rewitalizacji stawu Kalina.

Zaopatrzenie w ciepło

Potrzeby cieplne miasta Świętochłowice pokrywane są ze źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie miasta Świętochłowice oraz na terenie miasta Chorzów. Na terenie miasta Świętochłowice zlokalizowane są: źródła ciepła z systemami dystrybucji ciepła, lokalne źródła ciepła. Głównym dostawcą energii cieplnej dla Świętochłowic jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A., natomiast producentem energii cieplnej jest Elektrociepłownia Chorzów „Elcho”.

Obecnie spółka na terenie miasta zarządza siecią ciepłowniczą o łącznej długości 39 km, w tym sieci preizolowanej (nowej) 33,5 km oraz tradycyjnej 6,5 km.

Zaopatrzenie w gaz

Regionalna sieć gazowa użytkowana jest przez Górnośląską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze, która jest integralną częścią Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie. Rozdzielnia Gazu zlokalizowana jest w Świętochłowicach przy ulicy Katowickiej 70.

Całkowita długość sieci dystrybucyjnej wraz z przyłączami gazu w mieście wynosi 98 923 m.

Gospodarka odpadami

Świętochłowice posiadają nowoczesne (wybudowane w 1991 roku) składowisko odpadów komunalnych, którym zarządza Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., w której 100% udziałów posiada Gmina Świętochłowice.

Składowisko zlokalizowane jest w zachodniej części miasta Świętochłowice, na terenie wyrobiska hałdy hutniczej huty „Florian”. Składa się z ośmiu komór. Powierzchnia całego terenu przeznaczonego na składowisko wynosi 12,17 ha, z czego same kwatery składowania odpadów zajmują powierzchnię 7,076 ha. Na składowisku funkcjonuje kompostownia kontenerowa typu „Kneer” o mocy przerobowej 3000 ton na rok. Od 2007 r. na terenie składowiska funkcjonuje gminny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych.

W 2007 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o.o. zleciło przygotowanie projektu dla zadania pn „Budowa linii do segregacji odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na składowisku odpadów komunalnych w Świętochłowicach”. W 2009 r. Gmina Świętochłowice zwróciła się z wnioskiem o dofinansowanie przedmiotowego zadania ze środków unijnych. Wartość zadania wynosi 10.928.822,80 zł a otrzymane dofinansowanie przedmiotowego zadania ze środków unijnych wyniosło 82.83%. Rozpoczęcie realizacji zadania nastąpiło w dniu 19 lipca 2011 r. Zakończenie prac przewidziano na 30 czerwca 2012 r. Przepustowość linii do segregacji szacowana jest na 30.000 ton rocznie.

W 2011 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o.o. rozpoczęło również przygotowania do budowy kompostowni pryzmowej, która współdziałać będzie z istniejącą kompostownią kontenerową. Faza dojrzewania kompostu odbywać się będzie na 8 pryzmach o łącznej objętości ok. 2.300 m³.

Edukacja Ekologiczna

Gmina czynnie uczestniczy w akcjach edukacji ekologicznej w zakresie utrzymania czystości porządku oraz selektywnej zbiórki odpadów. Od kilku lat prowadzone są akcje „Dzień Ziemi” oraz „Sprzątanie Świata”. W wyznaczone dni, dwa razy w roku rozdawane są (głównie placówkom oświatowym, ale od 2011 również wszystkim zgłaszającym się mieszkańcom) worki oraz rękawice do zbierania odpadów. Dzieci i młodzież sprzątają wytypowane tereny miejskie, a zebrane odpady są przekazywane wyspecjalizowanym firmom w celu ich dalszego odzysku lub unieszkodliwienia. Obecnie zbierane są dwie frakcje odpadów: odpady zmieszane – do worków niebieskich oraz odpady z tworzyw sztucznych do worków żółtych.

Akcja „segregacja to rewelacja” w 2011 została przeprowadzona już po raz siódmy. Jak co roku placówki oświatowe naszego miasta konkurują ze sobą w zakresie ilości zebranych selektywnie odpadów takich jak : makulatura czy tworzywa sztuczne. Akcja jest prowadzona w formie konkursu w dwóch kategoriach – szkoły i przedszkola. W każdej kategorii nagradzane są trzy pierwsze miejsca. Dzieci i młodzież zbierają odpady przez cały okres roku szkolnego. Konkurs rozstrzygany jest w czerwcu.

Akcja „Świętochłowski Festiwal Recyklingu” – w 2011 po raz pierwszy gmina zorganizowała akcję selektywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii świetlówek, tonerów. Każdy uczestnik akcji po przyniesieniu określonego rodzaju odpadu otrzymywał sadzonkę drzewa bądź paczkę cebul lub paczkę nasion kwiatów.

2.7. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Dużym atutem Świętochłowic jest korzystne położenie w samym centrum 2,5 milionowej konurbacji górnośląskiej. Świętochłowice posiadają dogodne połączenia komunikacyjne w postaci Drogowej Trasy Średnicowej, z autostradą A-4 jak i bezpośrednie z węzłami kolejowymi w Katowicach i Gliwicach oraz znajdują się w niewielkiej odległości od międzynarodowego portu lotniczego w Pyrzowicach.

Ogółem długość dróg, których zarządzaniem zajmuje się Wydział Inwestycji i Remontów UM w 2009 roku wynosiła 73,7 km, z tego:

- Długość dróg wojewódzkich (DTŚ)– 3,872 km,
- Długość dróg powiatowych – 22,87 km,
- Długość dróg gminnych – 44,1 km.

Transport publiczny

Transport miejski

Transport publiczny tak w zakresie komunikacji **autobusowej jak i tramwajowej** organizuje na terenie Świętochłowic Komunikacyjny Związek Komunalny GOP w Katowicach, którego członkiem są Świętochłowice.

Przez Świętochłowice przechodzi 7 linii komunikacji autobusowej, w tym dwie pospieszne (linie 6, 7, 23, 102, 201, 840p, 870p), oraz 4 linie komunikacji tramwajowej (linie 7, 9, 11, 17). Na terenie miasta usytuowanych było 15 przystanków autobusowych i 11 przystanków tramwajowych, oraz 10 wspólnych autobusowo – tramwajowych.

Transport kolejowy

Przez Świętochłowice przebiega linia kolejowa Katowice – Wrocław, Odcinek linii na terenie miasta wynosi 3,7 km. W dzielnicy Centrum usytuowany jest przystanek kolejowy tej linii.

2. 8. INFRASTRUKTURA KULTURY I SPORTU

Centrum Kultury Śląskiej

Centrum Kultury Śląskiej jest ukierunkowane na upowszechnianie kultury w mieście i w regionie. Podejmuje działania sprzyjające rozwojowi i promowaniu twórczości artystycznej w wielu dziedzinach. CKŚ zarządza dwoma obiektami – domami kultury „Zgoda” i „Grota” (w Lipinach). W kolejnych latach Centrum organizowało wiele przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, artystycznym, rozrywkowym, kulturotwórczym - w roku 2005-50, 2006-102, 2007 – 99, 2008 - 87, w 2009-85 imprez.

Działalność CKŚ to również rozwijanie twórczych zdolności dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę instruktorów warsztatów artystycznych z różnych dziedzin sztuki: muzyczne, plastyczne, taneczne, rękodzieła, komputerowe i modelarstwa kartonowego. Co roku CKŚ organizuje ok. 20 warsztatów artystycznych, w których bierze udział około 250 uczestników. Swoje miejsce do prób znalazły tam

amatorskie zespoły muzyczne, oraz koło krótkofalowców. W obiektach CKŚ mają swoje siedziby Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Lipiny, Stowarzyszenie Miłośników Lipin, Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Śląskiej " Chopiony".

Młodzieżowy Dom Kultury

Młodzieżowy Dom Kultury jest organizatorem życia kulturalnego dla dzieci i młodzieży. To instytucja, której naczelnym zadaniem jest pobudzanie młodych ludzi do kreatywnej postawy wobec sztuki, a także rozwój twórczych zdolności poprzez ich swobodną formę wypowiedzi artystycznej.

W 2006 roku w MDK działało 19 kół zainteresowań.

Rocznie Młodzieżowy Dom Kultury organizuje bądź współorganizuje ok. 50 imprez.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Ligonia

Miejska Biblioteka Publiczna posiada siedzibę centralną przy ulicy K. Świerczewskiego oraz 7 placówek filialnych we wszystkich dzielnicach miasta.

Stan ilościowy księgozbioru na dzień 31.12.2009 r. wynosił:

książek	172 586 wol.,
czasopism oprawnych	917wol.,
zbiorów specjalnych	11 932 jedn.,
w tym:	
audiowizualnych	11 758 jedn.,
dokumentów elektronicznych	14 jedn.

Ponadto biblioteka proponowała różne formy działań kulturalnych i oświatowych. Skorzystało z nich ok. 3650 odbiorców. Były to spotkania czytelników, spotkania autorskie, wykłady i prelekcje, konkursy i wystawy.

Muzeum Miejskie

Muzeum Miejskie to znacząca dla kształtowania wiedzy o mieście, regionie instytucja. Prowadzi nie tylko działalność muzealniczą ale jest również aktywną jednostką wydawniczą, prowadzi (mimo trudności lokalowych – zawieszenie z nakazu inspektora budowlanego działalności w budynku przy ulicy Dworcowej 14) szeroką działalność kulturalną, oświatową

i badawczą. W pomieszczeniach muzeum do końca 2006 roku zgromadzono 6746 eksponatów. W 2008 r. zbiory muzeum powiększyły się do stanu 6964 eksponatów.

Ważnym elementem działalności muzeum jest gromadzenie i udostępnianie zasobów bibliotecznych z zakresu historii miasta i regionu. Biblioteka muzeum w 2008 r., liczyła 3 144 pozycji bibliotecznych.

Infrastruktura sportowa

Mieszkańcy Świętochłowic w 2006 roku mieli możliwość korzystania z 68 obiektów sportowych zlokalizowanych na terenie miasta. Liczbę i rodzaj obiektów sportowo rekreacyjnych (z uwzględnieniem bazy sportowej szkół i spółdzielni mieszkaniowych) w Świętochłowicach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Obiekty sportowo – rekreacyjne

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba obiektów
	Ogółem obiektów, w tym	68
1	Salę gimnastyczne	17
2	Stadiony sportowe (piłka nożna, żużel)	1
3	Stadiony piłkarskie	1
4	Duże boiska sportowe	3
5	Boiska do piłki siatkowej	6
6	Boiska do koszykówki	11
7	Boiska do piłki ręcznej	9
8	Boiska uniwersalne	13
9	Strzelnice	1
10	Kąpieliska kryte	2
11	Kąpieliska otwarte	1
12	Korty tenisowe otwarte	3

Źródło: OSiR Skałka

Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skałka” w Świętochłowicach administrował następującymi kompleksami obiektów sportowo – rekreacyjnych:

- Dom Sportu w Lipinach przy ul. Wallisa 1,
- Stadion „Naprzód - Lipiny” przy ul. Łagiewnickiej w Lipinach,
- Stadion OSiR „Skałka” z częścią parkowo – rekreacyjną.

Z obiektów sportowych OSiR „Skałka” korzystają zawodnicy następujących klubów i stowarzyszeń sportowych:

- MKS „Śląsk” Świętochłowice,
- MUKS „Skałka – Śląsk” (siedziba klubu),
- UKS Kempo Tai Jutsu,
- Młodzieżowe Stowarzyszenie Sportowe „Śląsk”,
- TKKF „Tytan”,
- UKB „Żak” ,
- WOPR Świętochłowice,
- Sekcja Tenisa Stołowego OSiR „Skałka”,
- Naprzód Lipiny, sekcja piłki nożnej oraz sekcja bokserska (Dom Sportu),
- Uczniowski Klub Sportowy „Tygryski” Świętochłowice

Z obiektów „Skałki” korzystają również świętochłowickie oddziały PCK, PTTK, Automobilklub Śląski, Polski Związek Wędkarski.

2. 9. OCHRONA ZABYTKÓW – OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW ORAZ OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ NA MOCY OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH; WYKAZ ZABYTKOWYCH OBIEKTÓW I OBSZARÓW

Prawna ochrona konserwatorska w mieście Świętochłowice jest realizowana poprzez:

a/ wpis obiektu do rejestru zabytków

obecnie 5 zabytków nieruchomych

- Zespół zabudowań walcowni na terenie dawnych Zakładów Cynkowych „Silesia” w Świętochłowicach – Lipinach,
- Kościół ewangelicki św. Jana Chrzciciela przy placu Ks. Raabego 1,
- Wieże wyciągowe szybów I i II kopalni „Polska”,
- Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej w Chropaczowie,
- Kaplica przy Szpitalu Powiatowym przy ul. Chorzowskiej 34 ,

i następujące zabytki ruchome

- Zespół trzynastu witraży w kościele św. Augustyna w Świętochłowicach – Lipinach,
- Krzyż Męki Pańskiej przy ul. Kościelnej w Świętochłowicach – Chropaczowie,
- organy w Kościele św. Augustyna w Lipinach,

- Zespół witraży ornamentalnych kościoła ewangelicko – augsburskiego św. Jana Chrzciciela w Świętochłowicach

b/ objęcie terenów i obiektów ochroną na podstawie ustaleń planów miejscowych

a w szczególności:

- W **planie miejscowym śródmieścia Świętochłowic** oraz zmianach tego planu wyodrębnione są strefy „A” – ścisłej, „B” - pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz K – strefa ochrony terenów zieleni. Zamieszczono tu również listy adresowe obiektów podlegających ochronie na mocy planu.
- Na terenie objętym **Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru południowej części dzielnicy Lipiny i części Piaśnik** znajdują się, wpisane do rejestru (nr rejestru 1355/87) obiekty zespołu zabudowań walcowni dawnych Zakładów Metalurgicznych „Silesia” (wcześniej huty „Silesia”) wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz obszar zabudowy dawnej kopalni Matylda – Zachód, objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej.
- Na terenie objętym **Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Świętochłowice dla terenów położonych na północ od ul. Chorzowskiej** wyodrębniono niewielkie strefy ochrony konserwatorskiej zabudowy mieszkalnej, nieczynnego cmentarza i budowli obronnej Obszaru Warownego „Śląsk”.
- Na terenie objętym **Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części dzielnicy Zgoda** (pomiędzy południową i zachodnią granicą Miasta, ul Ceramiczną, ul. Wojska Polskiego, ul. Śląską ...) – budynki mieszkalne osiedla Drzymały – strefa „B” ochrony konserwatorskiej.

W granicach pozostałych obowiązujących planów nie wykazano żadnych obiektów ani terenów podlegających ochronie konserwatorskiej.

Na terenie miasta znajduje się wiele obiektów i zespołów zabytkowych, również takich, które kwalifikują się do objęcia ochroną konserwatorską. Są to między innymi dawne urzędy gmin Lipiny i Chropaczów, szkoły przy ul. Bukowego 17 i 23 w Lipinach, ul. Armii Ludowej w Chropaczowie, kościół parafialny św. Augustyna w Lipinach, inne budynki użyteczności publicznej, kamienice mieszczańskie w dzielnicach Lipiny i Chropaczów, kolonie robotnicze

w rejonie ulic Działkowców i Bocznej w Lipinach oraz Węglowej i Średniej w Chropaczowie. Przykładem szczególnie cennej zabudowy jest zespół domów mieszkalnych dla robotników i urzędników w Lipinach, tworzący jednorodną całość pod względem urbanistycznym z dawnymi budynkami komunalnymi – urzędem gminy i Domem Sportu (dawniej remiza straży pożarnej i sala gimnastyczna).

5 czerwca 2010 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Na podstawie przepisów tej ustawy konserwator wojewódzki przekazał wykaz obiektów i obszarów zabytkowych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków. Gminna ewidencja powstanie do grudnia 2012 r. Do tego czasu wykaz będzie podstawą do uzgadniania projektów budowlanych w procedurze wydawania pozwoleń na budowę dla robót budowlanych przy zabytkach do niego wpisanych.

2.10. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE PRZESTRZENNYM

Na podstawie analizy danych zawartych w rozdziale II, odnotowano następujące problemy w sferze przestrzennej miasta:

1. ZALUDNIENIE. Miasto cechuje bardzo wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia, który wynosi ponad 4000 mieszkańców na km² i jest najwyższym w województwie śląskim oraz jednym z najwyższych w Europie, a zarazem niewielka powierzchnia - 13,31 km². *Powyższe dane świadczą praktycznie o braku możliwości rozwoju miasta na zewnątrz istniejącej zabudowy ze względu na brak terenów, co powinno skłaniać do poszukiwania takich możliwości w obrębie starej zabudowy, czyli do wykorzystania mechanizmów rewitalizacyjnych.*
2. MIESZKALNICTWO. Tkanka mieszkaniowa najstarszych części miasta jest w znacznym stopniu wyeksploatowana i wymaga dużych nakładów remontowych. Z ogólnej liczby budynków komunalnych i administrowanych przez MZBM w Świętochłowicach **77% zostało wybudowanych przed 1945 rokiem**, z tego **55,2% przed 1905 rokiem**. W latach 1985 – 2005 wybudowano tylko 0,6% budynków będących w zarządzie MZBM. Ponad 50 % budynków ma wc na klatce schodowej, tylko 42% budynków ma łazienki i wc w mieszkaniach.

3. KOMUNIKACJA. Miasto ma niewystarczające powiązania komunikacyjne z Drogową Trasą Średnicową w kierunku północ-południe, co powoduje trudności w komunikacji i konieczność przemieszczania się ciężkiego transportu przez śródmieście. Obecny układ komunikacyjny, przy dominacji DTŚ, dzieli miasto na pół.
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA miasta jest przestarzała i wyeksploatowana, zwłaszcza w jego najstarszych częściach (dawne ośrodki gminne o charakterze miejskim Świętochłowice - Centrum, Lipiny i Chropaczów).
5. INFRASTRUKTURA KULTURY (w szczególności muzeum) i oświaty, pomimo przeprowadzanych w sposób systematyczny remontów, znajduje się ogólnie w złym stanie technicznym, wymaga remontów kapitalnych i doinwestowania.
6. OBIEKTY ZABYTKOWE, objęte ochroną lub kwalifikujące się do objęcia ochroną konserwatorską ze względu na posiadane walory, wymagają znacznych nakładów remontowych w celu uchronienia ich przed degradacją i zniszczeniem.
7. Wiele nieruchomości prywatnych, w tym również w administracji MZBM, ma nieuregulowany stan prawny.
8. Brak pełnej dokumentacji technicznej dla planowanych inwestycji komunalnych.

III. SFERA GOSPODARCZA

3.1. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

ZMIANY I TRENDY

W gospodarce miasta, gdzie od XIX w. dominowało górnictwo, hutnictwo i przemysł maszynowy, już w latach 60 i 70 XX w. rozpoczęły się procesy restrukturyzacyjne. W górnictwie – poprzez likwidację kopalni „Śląsk – Matylda” (w rejonie ulic Imieli w Lipinach i Szygarskiej w Chropaczowie) i hutnictwie cynku, gdzie do lat 90. zlikwidowano pozostałości największej w Europie – na przełomie XIX i XX w. – huty cynku w Lipinach. Początek lat 90. – czas transformacji ustrojowej – przyniósł kolejne zmiany, które doprowadziły do likwidacji dawnej kopalni „Polska” oraz przekształcenia własnościowe i restrukturyzację huty Florian i ZUT „Zgoda”. Restrukturyzacja lub zamknięcie zakładów przemysłowych spowodowały likwidację 16 tys. miejsc pracy. Mając na uwadze zwłaszcza ograniczenia terenowe i wysoki wskaźnik urbanizacji oraz zaludnienia, raczej nie można oczekiwać, że na terenie miasta kiedykolwiek zostanie odbudowana taka liczba miejsc pracy. Tym niemniej w miejsce dużych zakładów przemysłowych powstają nowe podmioty gospodarcze.

Aby ocenić sytuację gospodarczą miasta zbadano wskaźnik liczby podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON na 10 tys. ludności. W 2008 roku było w mieście 695 podmiotów na 10 tys. mieszk., w 2009 roku – 711, w 2010 – 746. Z porównania tego wskaźnika z innymi miastami na prawach powiatu z obszaru Śląska wynika, że w Świętochłowicach, Rudzie Śląskiej i Piekarach zarejestrowano najmniejszą liczbę podmiotów gospodarczych. Jednak np. w Rudzie Śląskiej w dalszym ciągu w krajobrazie gospodarczym dominują duże zakłady przemysłowe o zatrudnieniu ponad 1000 pracowników.

Pomimo tego, że w Świętochłowicach liczba podmiotów gospodarczych systematycznie rośnie, wskaźnik świadczy o stosunkowo niskiej przedsiębiorczości mieszkańców.

Tabela 9. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności

Jednostka terytorialna	podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]
Bytom	851	850	855	872	886	881	913
Piekary Śląskie	579	584	624	625	633	651	698
Gliwice	1 048	1 050	1 060	1 087	1 103	1138	1190
Zabrze	765	784	795	811	825	843	878
Chorzów	940	942	955	965	977	992	1029
Katowice	1 316	1 344	1 364	1 370	1 306	1327	1396
Mysłowice	900	912	933	942	939	925	977
Ruda Śląska	642	635	640	651	663	627	708
Siemianowice Śląskie	870	899	906	879	875	888	939
Świętochłowice	656	676	686	690	695	711	746

Źródło: Dane GUS

Tabela 10. Podmioty gospodarcze w Świętochłowicach wg klas wielkości

Rok	ogółem	0 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 999
	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]
2010	4 016	3 787	192	34	3
2009	3 846	3 617	191	35	3
2008	3 779	3 558	179	38	4
2007	3 764	3 551	171	39	3
2006	3 768	3 561	166	38	3
2005	3 740	3 538	163	37	2
2004	3 652	3 458	160	32	2

Źródło: Dane GUS

Od 2003 r. do 2010 r. nie było w Świętochłowicach przedsiębiorstwa zatrudniającego powyżej 1000 osób. Aktualnie jedynym przedsiębiorstwem zatrudniającym ponad 1100 osób jest firma Delta Trans, której centrum logistyczne mieści się w Świętochłowicach - Lipinach.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon wg sektorów własnościowych

Tabela 11. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon – sektor prywatny

Rok	podmioty gospodarki narodowej ogółem	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	spółki handlowe	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	spółdzielnie	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
	Świętochłowice						
	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]
2008	3 605	2 981	192	35	8	7	55
2009	3 684	3 032	199	36	8	8	56
2010	3 866	3 148	205	33	8	9	58

Źródło: Dane GUS

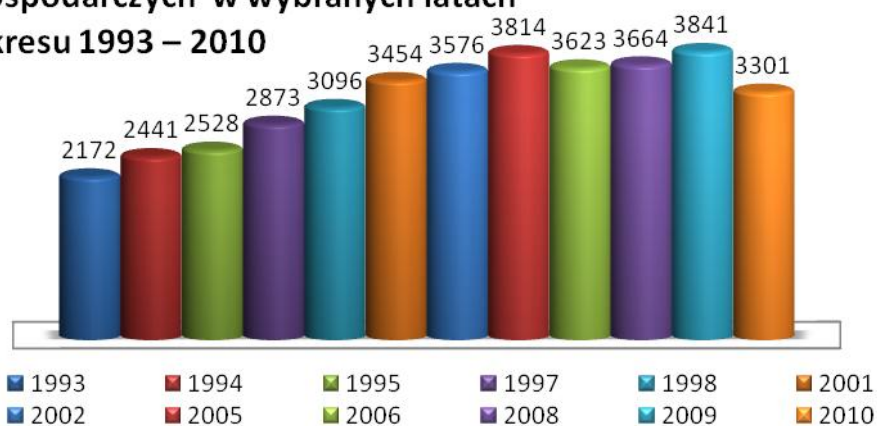
Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon – sektor publiczny

Rok	podmioty gospodarki narodowej ogółem	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	przedsiębiorstwa państwowe	spółki handlowe	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego
	Świętochłowice				
	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]	[jed.gosp.]
2008	174	58	0	4	0
2009	162	58	0	3	0
2010	150	66	0	3	0

Źródło: Dane GUS

Rys. 9. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w wybranych latach , okres 1993-2010

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w wybranych latach okresu 1993 – 2010

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM

Pracujący w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 pracowników łącznie z rolnictwem indywidualnym w roku 2008.

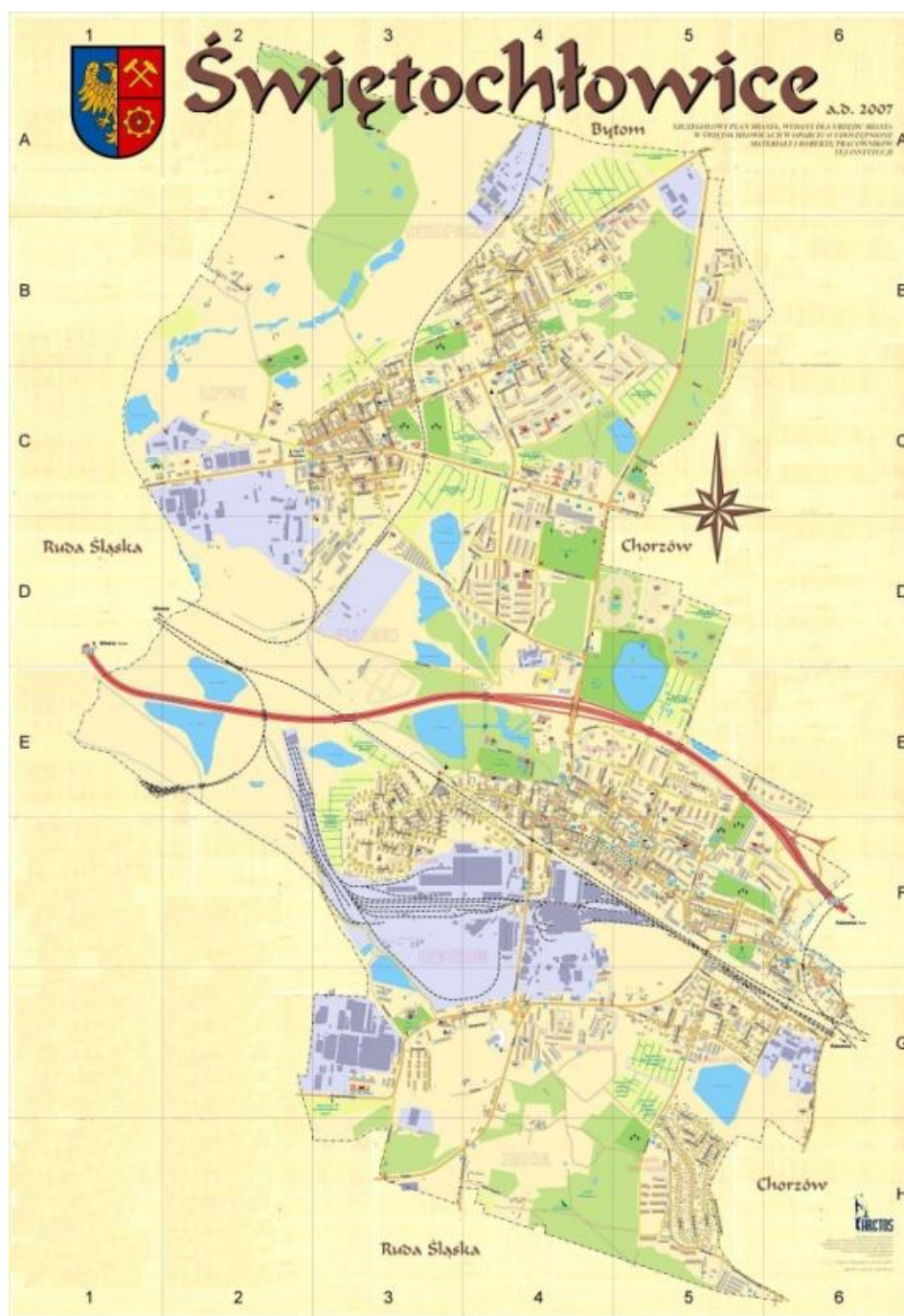
Tabela 13. Pracujący w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 pracowników

Jednostka terytorialna	Pracujący w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 pracowników	Ludność miasta ogółem	Udział pracujących na terenie miasta (kolumna 2) do ogólnej liczby mieszk. miasta %
Bytom	33 239	183 829	18,08
Piekary Śląskie	12 760	58 832	21,69
Gliwice	72 208	196 669	36,72
Zabrze	41 671	188 401	22,12
Chorzów	27 324	113 314	24,11
Katowice	160 725	309 621	51,91
Mysłowice	20 434	74 998	27,25
Ruda Śląska	36 741	143 930	25,53
Siemianowice Śląskie	13 193	71 118	18,55
Świętochłowice	8 789	54 360	16,17
Rybnik	41 086	141 177	29,10

Źródło: dane GUS

3.2. OBSZARY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ W MIEŚCIE

Rys.10. Tereny aktywności gospodarczej w mieście

Źródło: UM Świętochłowice

Tereny aktywności gospodarczej w mieście (zaznaczone na planie powyżej kolorem fioletowym) w zasadzie pokrywają się z obszarami, które w przeszłości zajmował przemysł. Dawna huta Florian to obecnie świętochłowicki oddział firmy ArcelorMittal Poland S.A.

– specjalizującej się w produkcji blach ocynkowanych, powlekanych, trapezowych, kształtowników, okładzin elewacyjnych i dachówki blaszanej.

Na terenie dawnej kopalni Matylda Zachód przy ul. Imieli w Lipinach (zlikwidowanej w latach 70) znajduje się ok. 40 przedsiębiorstw. Podobnie jest na terenie dawnej kopalni „Śląsk” (również zlikwidowanej w latach 70) przy ul. Sztygarskiej w Chropaczowie, gdzie mieści się kilka firm.

W Lipinach na terenie dawnej huty cynku mieszczą się firmy transportowe „Grupy Delta Trans” – zatrudniające ponad 1100 pracowników, zakład spółki „MetalCo” (przetwórstwo odpadów, zawierających metale kolorowe), „Wafam” (produkcja okien), zakład przetwórczy „Baterpol” Sp. z o.o.

Na terenie dawnych Zakładów Urządzeń Technicznych „Zgoda” po przekształceniach własnościowych również powstają nowe firmy.

W północno-wschodniej części miasta mieści się przedsiębiorstwo produkujące kosmetyki, dawna „Pollena-Malwa”, która również została zrestrukturyzowana.

W mieście w 2008 r. działało 35 spółek z udziałem kapitału zagranicznego, 217 przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 249 pracowników, w 2009 i 2010 r. – 226.

FIRMY USŁUGOWE

W 2005 roku spośród zanalizowanych przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Przedsiębiorczości Społecznej 227 firm usługowych działających na terenie miasta wynika, że prowadzą działalność w zakresie:

- Turystyki – 4 (agencje, biura podróży),
- Rachunkowości – 10 (biura rachunkowe),
- Branży kosmetyczno – chemicznej – 14 (wytwórstwo, usługi, sprzedaż)
- Sprzętu turystyczno sportowego – 3 (wytwórstwo, sprzedaż),
- Elektroinstalatorstwa – 6 (usługi),
- Finansów – 13 (banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowe),
- Motoryzacji – 39 (usługi, handel),
- Budownictwa – 29 (budowa, renowacje, remonty),
- Ślusarstwa i blacharstwa – 7 (wytwórstwo, naprawy i remonty),
- Kamieniarstwo – 5 (wytwórstwo, renowacje, remonty),
- Inne branże – 97 (usługi dla ludności, działalność wytwórcza).

OTOCZENIE BIZNESU

Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny (pierwotnie Śląski Park Przemysłowy) powstał na mocy porozumienia podpisanego 18 czerwca 2004 roku przez:

- Miasto Ruda Śląska,
- Miasto Świętochłowice,
- Rudzką Agencję Rozwoju Inwestor Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej,
- PPUH „Rudpol-OPA” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej,
- Zespół Ciepłowni Przemysłowych „Carbo-Energia” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej.

Do zadań Śląskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego należy stworzenie nowoczesnej, zgodnej ze standardami Unii Europejskiej, spełniającej oczekiwania inwestorów oferty, pozwalającej na skuteczne ekonomicznie prowadzenie działalności gospodarczej. Ważnym aspektem działalności Parku jest również pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości, kreowanie nowych miejsc pracy poprzez zapewnienie przedsiębiorcom najkorzystniejszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Rudy Śląskiej i Świętochłowic.

W 2007 roku w Świętochłowicach przy ul. Wojska Polskiego staraniem Parku Przemysłowego, przy wsparciu Unii Europejskiej, został adaptowany obiekt pozyskany od Gminy Świętochłowice. W chwili obecnej jest to jedyny przykład rewitalizacji obiektu poprzemysłowego na terenie miasta. Aktualnie w budynku mieszczą się siedziby kilkunastu firm.

Banki

W 2009 roku obsługę finansową podmiotów gospodarczych, inwestorów oraz mieszkańców w Świętochłowicach zapewniało 8 oddziałów banków oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

3.3. UWARUNKOWANIA BUDŻETOWE REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH

BUDŻET MIASTA

Budżet miasta obejmuje dochody i wydatki związane z realizacją zadań własnych gminy, zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień.

Bezpośrednia realizacja budżetu dokonywana była przez następujące jednostki:

- Urząd Miejski,
- Placówki oświatowe i wychowawcze,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji "Skatka".

Zadania własne z zakresu kultury realizują następujące instytucje, które otrzymują dotacje z budżetu miasta:

- Muzeum Miejskie,
- Biblioteka Miejska,
- Centrum Kultury Śląskiej.

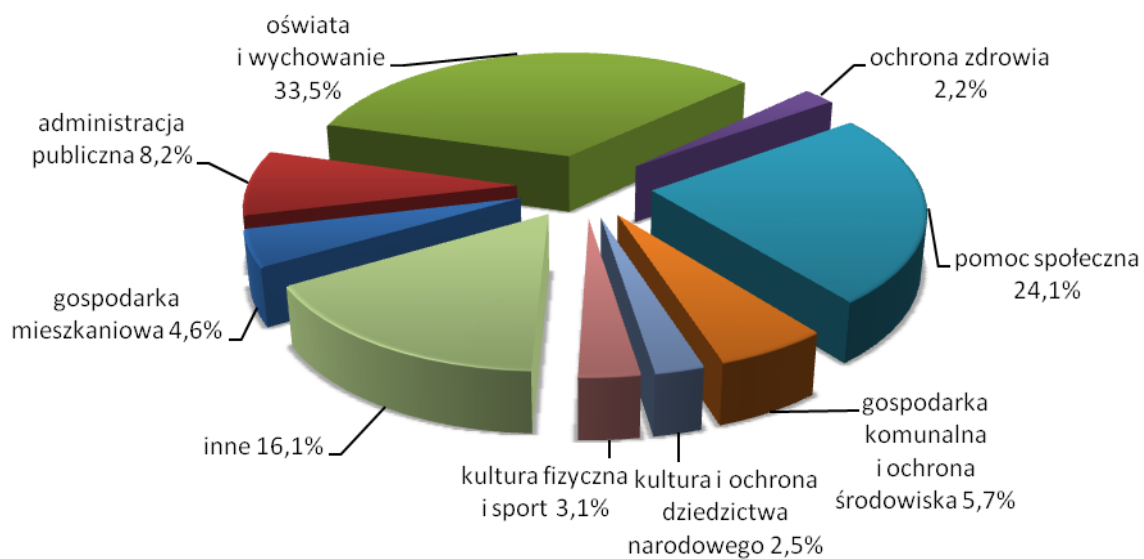
Tabela 14. Wydatki budżetu miasta w latach 2008-2010

DZIAŁ	2008	2009	2010
	[zł] % ogółu	[zł] % ogółu	[zł] % ogółu
gospodarka mieszkaniowa	2999838,64 2,2%	6351951,93 4,6%	3878098,68 2,7%
administracja publiczna	11714557,36 8,7%	11258784,03 8,2%	11901111,01 8,2%
oświata i wychowanie	46142534,58 34,1%	45906102,85 33,5%	51377311,80 35,6%
ochrona zdrowia	6310835,86 4,7%	2981178,00 2,2%	4340394,66 3,0%
pomoc społeczna	32698391,58 24,2%	33016441,90 24,1%	38361436,22 26,6%
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8142897,57 6,0%	7752424,42 5,7%	6271906,67 4,3%
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3552638,70 2,6%	3488846,48 2,5%	3463849,18 2,4%
kultura fizyczna i sport	4842654,05 3,6%	4198629,48 3,1%	3927780,86 2,7%

Źródło: dane GUS

Rys. 11. Wydatki budżetu miasta w 2009 r.

Wydatki budżetu miasta w 2009 r.

Źródło: Dane GUS

Dane (wg GUS za **2008 r.**) nt. Świętochłowic zostały porównane z następującymi miastami na prawach powiatu z terenu województwa śląskiego: Katowice, Bytom, Piekary Śląskie, Zabrze, Gliwice, Mysłowice, Siemianowice, Chorzów, Ruda Śląska. Wśród **wydatków z budżetu** Świętochłowic najznacznieszą pozycją był wydatek na oświatę i wychowanie 34,1%, gdzie średnia dla województwa wynosiła 31,2%, a wydatki porównywanych miast na prawach powiatu wynosiły od 26% –do ok. 35%. Więcej wydał na oświatę tylko Chorzów – 35,6 %. Drugą pod względem wielkości pozycję w budżecie stanowił wydatek na pomoc społeczną - 24,2% (najwięcej wśród porównywanych miast), przy czym średnia dla województwa wynosiła 15,1%. Największe miasta - Katowice, Gliwice, Zabrze i Mysłowice, na pomoc społeczną wydatkowały średnio 12-16% budżetu, pozostałe – Bytom, Piekary, Ruda, Siemianowice ok. 20%, Chorzów – 22,6%.

Przy takim rozdziale środków pozostaje ich mniej na pozostałe działy budżetu – tylko **41,7%**. Np. w Gliwicach 61,4%, w Piekarach 48,2%, w Mysłowicach 51,2%.

W aspekcie możliwości finansowania projektów w ramach LPR istotna wydaje się ilość środków przeznaczanych w Świętochłowicach na cele inwestycyjne (bez wydatków na remonty).

Porównując miasto Świętochłowice z ościennymi w/w miastami w **2009 r.** można zauważyć, że w dalszym ciągu najznacznieszą pozycją budżetu był wydatek na oświatę i wychowanie 33,5%. Średnia dla województwa śląskiego to 29,9%. Więcej wydały na oświatę tylko Chorzów (36,2%) oraz Mysłowice (39,4%). Najmniej wydało Zabrze (19,7%). Kolejną istotną pozycję budżetu stanowi wydatek na pomoc społeczną. Świętochłowice wydały na pomoc najwięcej wśród porównywanym miast – 24,1%, co oznacza, że wskaźnik utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, podczas gdy zmalała średnia dla województwa z 15,1% do 14,0%. Wydatki pozostałych miast w tym dziale zmalały lub pozostały na podobnym poziomie co w roku 2008 (w żadnym z analizowanych miast nie wzrosło).

Natomiast w roku **2010** w Świętochłowicach obserwuje się dalszy wzrost tych wydatków: na oświatę i wychowanie – 36,6%, a na pomoc społeczną - 26,6%.

Tabela 15. Wydatki na cele inwestycyjne

Lp.	Rok	Wydatki na cele inwestycyjne(pln)	Odsetek wydatków z budżetu miasta
1	2007	19 150 376,84	15%
2	2008	15 658 332,41	11,6%
3	2009	10 253 528,82	7,5%
4	2010	9 080 995,84	6,3%

Źródło: dane GUS

Wydatki z budżetu miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2008 r. wynosiły dla Świętochłowic 2486 zł i były najniższe wśród porównywanych miast na prawach powiatu. Pozostałe miasta mają większe wydatki na 1 mieszkańca – do ok. 3750 zł (Gliwice). Średnio dla województwa wskaźnik wynosił 2209,88 zł w 2008 r.

W 2009 r. i 2010 r. w dalszym ciągu wydatek z budżetu miasta na 1 mieszkańca jest najniższy w porównaniu z analizowanymi miastami.

Tabela 16. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu - wydatki na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	miasta na prawach powiatu						
	ogółem						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
Bytom	1 871,33	1 973,25	2 446,36	2 544,22	3 126,44	3 417,32	3 476,31
Piekary Śląskie	1 627,99	1 979,08	2 320,76	2 044,63	2 494,26	2 889,78	3 049,81
Gliwice	2 388,05	2 848,79	3 158,98	3 643,61	3 747,17	3 797,36	3 958,76
Zabrze	2 338,23	2 516,59	2 558,45	2 755,79	3 457,19	5 065,29	4 494,92
Chorzów	2 105,10	2 267,01	2 666,33	2 831,49	3 130,94	3 362,84	3 479,53
Katowice	2 718,23	2 939,36	3 393,51	3 244,52	3 730,06	4 501,10	4 607,04
Mysłowice	2 012,34	2 425,47	2 840,70	3 141,39	3 380,67	2 889,82	3 163,30
Ruda Śląska	2 407,54	2 642,43	3 394,38	3 584,60	3 221,68	3 639,85	3 371,95
Siemianowice Śląskie	2 062,83	2 232,45	2 502,00	2 620,93	2 885,95	3 161,90	3 198,32
Świętochłowice	1 771,87	1 771,26	2 241,99	2 326,59	2 486,51	2 529,48	2 673,39

Źródło: dane GUS

3.4. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE GOSPODARCZYM

Po przeanalizowaniu powyższych danych można sformułować następujące problemy dotyczące sfery gospodarczej:

- Małe zainteresowanie wśród dużych przedsiębiorców lokalizacją inwestycji w Świętochłowicach;
- Niewiele wolnych, nie zainwestowanych terenów, brak uzbrojonych terenów pod inwestycje;
- Niska atrakcyjność terenów inwestycyjnych spowodowana utrudnionym połączeniem z kluczową siecią drogową;
- Niewiele głównych siedzib dużych przedsiębiorców, co skutkuje brakiem wpływów do budżetu miasta z podatku dochodowego;
- Niewielki budżet miasta i skromne możliwości przeznaczenia środków na inwestycje (np. wykonanie połączeń drogowych z DTŚ dla udostępnienia terenów inwestycyjnych);
- Niewielka przedsiębiorczość mieszkańców, wyrażająca się w niskim wskaźniku podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. Ludności;
- Niskie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe mieszkańców.

IV. SFERA SPOŁECZNA

4.1. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Na koniec 2008 roku, według danych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego, Świętochłowice liczyły 53 413 mieszkańców. W stosunku do stanu odnotowanego na koniec 2006 liczba ludności zmniejszyła się o niemal 1000, a w stosunku do stanu z końca 2002 roku liczba mieszkańców miasta uległa zmniejszeniu o blisko 3 613 osób, tj. 6,3%.

Podstawowe dane w zakresie liczby i struktury ludności miasta w latach 2002 do 2008 przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 17. Liczba ludności według płci w Świętochłowicach

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Liczba ludności ogółem	57 026	56 370	55 960	55 065	54 467	53 886	53 413	52 788	52 146
w tym:									
Kobiety	29 490	28 748	29 011	28 533	28 284	27 999	27 782	27 501	27 183
% udziału	51,7 %	51%	51,8%	51,85 %	51,92%	51,9%	52%	52,1 %	52,1 %
Mężczyźni	27 536	27 622	26 949	26 532	26 183	25 887	25 631	25 287	24 963
% udziału	48,3 %	49%	48,2%	48,2 %	48,0%	48%	48%	47,9 %	47,9 %
2. Liczba kobiet przypadająca na 100	107,1	104	107,7	107,5	108,0	108	108,4	108,8	108,9

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich – ewidencja ludności

Tabela 18. Migracje ludności Świętochłowic w latach 2005 – 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zameldowanie osób spoza terenu ogółem	552	669	615	529	512	547
w tym :						
z innego miasta/gminy	547	665				531
z zagranicy	5	4				16
Wymeldowanie osób z pobytu stałego ogółem:	953	1 046	1 049	1 356	1150	959
w tym:						
do innego miasta/gminy	834	874	753	998	829	913
za granicę	119	172	135	96	80	46

Źródło: dane GUS

Mieszkańcy Świętochłowic według grup ekonomicznych	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.
ogółem	55 327	54 938	54 525	54 360	54 091	53 798
wiek przedprodukcyjny 0 – 17 lat	10 304	10 033	9 714	9 621	9 474	9 354
wiek produkcyjny mężczyźni 18 – 64 lat	18 531	18 655	17 960	18 334	18 246	18 153
wiek produkcyjny kobiety 18 – 59 lat	17 669	17 654	17 260	17 302	17 052	16 813
wiek poprodukcyjny mężczyźni 65 lat i więcej	2 736	2 795	2 954	2 989	3 035	3 001
wiek poprodukcyjny kobiety 60 lat i więcej	5 825	5 801	5 998	6 114	6 284	6 477

Źródło: Dane GUS

Z analizy struktury demograficznej społeczeństwa miasta w latach **2005 – 2008** wynika, że ok. 66% mieszkańców stanowią ludzie w wieku produkcyjnym, prawie po połowie to mężczyźni i kobiety. Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym oraz dzieci i młodzież stanowią grupy o podobnym wskaźniku procentowym, mieszczącym się na poziomie 15% i 19% w roku 2005 oraz 16% i 18% w roku 2008.

Osób w wieku produkcyjnym 67%, 1-17 –%, emeryci 18,1%

Z analizy struktury demograficznej społeczności miasta na podstawie rocznych danych w ciągu 6 lat pomiędzy **2005 i 2010** rokiem wynika, że liczba kobiet w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 856 osób, czyli o ok. 4,8%, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 378 osób czyli o ok. 2,0%.

W tych latach wzrosła natomiast liczba osób w wieku emerytalnym – w tym kobiet 622 tj. 10,7% i mężczyzn 265 tj. 9,6%

Liczba mieszkańców miasta w wieku 1-17 lat zmniejszyła się w tym czasie o 950 osób tj. 9,2% osób z tej grupy wiekowej.

Tabela 19. Mieszkańcy Świętochłowic w 2006,2008, 2009 i w 2010 roku z podziałem na dzielnice

Wyszczególnienie	Ogółem 2006	kobiety	mężczyźni	Ogółem 2008	Ogółem 2009	Ogółem 2010
Liczba ludności miasta	54 467	28 284	26 183	53 413	52 788	52 146
w tym w dzielnicy:						
Zgoda	6 576	3 438	3 138	6 536	6 475	6 404
Centrum	19 432	10 138	9 293	19 058	18 822	18 561
Piaśniki	7 417	3 903	3 514	7 195	7 127	7 068
Chropaczów	13 785	7 123	6 662	13 475	13 335	13 205
Lipiny	7 257	3 682	3 576	7 149	7 029	6 908

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM

4.2. POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świętochłowicach na dzień 31 grudnia w latach 2002-2009 była bardzo zróżnicowana. Największa liczba osób bezrobotnych została odnotowana w 2004 r. – 4559, co przekładało się na wskaźnik stopy bezrobocia 29%.

Dane liczbowe dotyczące bezrobocia w Świętochłowicach w latach 2002-2009 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zarejestrowani bezrobotni ogółem	4703	4622	4559	3847	3062	1 743	1 249	1995	2338
W tym kobiet	2547	2564	2572	2219	1881	1072	818	1100	1328
Stopa bezrobocia	26,1%	28,2%	29,0%	25,3%	22,2%	13%	9,4%	14,2%	17,2%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach.

Stopa bezrobocia – wyrażony w procentach stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo

Strukturę demograficzną i społeczną zbiorowości bezrobotnych w latach 2002-2008 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 21. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg wieku

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Do 24 lat	1387	1242	1103	796	536	283	269	435	447
Od 25 do 34 lat	1182	1259	1242	1060	821	414	331	531	703
Od 35 do 44 lat	1116	1063	1015	839	674	349	222	381	441
Od 45 do 54 lat	908	942	1036	962	805	494	300	451	491
55 lat i powyżej	110	116	163	190	226	203	127	197	256
Razem	4703	4622	4559	3847	3062	1 743	1 249	1 995	2 338

Źródło: Dane GUS

W 2006 roku najliczniejszą grupę wiekową wśród bezrobotnych stanowili mieszkańcy, którzy nie przekroczyli 35 lat - 48,2%. Udział osób w wieku produkcyjnym do 44 lat w zbiorowości bezrobotnych wynosił 70%.

Tabela 22. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg wykształcenia

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
wyższe	120	121	114	122	94	88	73	130	146
policealne i średnie zawodowe	777	807	788	590	502	317	260	377	430
średnie ogólnokształcące	197	195	191	183	132	95	85	146	151
zasadnicze zawodowe	1586	1616	1496	1201	907	472	313	556	648
gimnazjalne i poniżej	2023	1883	1970	1751	1427	771	518	786	963
razem	4703	4622	4559	3847	3062	1743	1249	1995	2338

Źródło: Dane GUS

Najliczniejszą kategorią wśród zarejestrowanych bezrobotnych były osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym – bez kwalifikacji zawodowych, stanowiły 45,5% wszystkich bezrobotnych. Drugą kategorią pod względem liczebności to bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, którzy stanowili 31,2% ogółu bezrobotnych. Wykształcenie średnie, średnie zawodowe i policealne posiadało 20% bezrobotnych. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby posiadające dyplom wyższej uczelni – 3,2% ogółu bezrobotnych.

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych - ponad 30% - stanowiły osoby pozostające bez pracy ponad dwa lata, a powyżej jednego roku - ponad 46%. Najmniej liczną grupę stanowią osoby pozostające bez pracy od 3 do 6 miesięcy, które stanowią prawie 15% ogółu bezrobotnych.

Tabela 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Jednostka terytorialna	ogółem						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[%]						
ŚLĄSKIE	16,9	15,5	12,7	9,2	6,9	9,4	10,0
Bytom	26,7	24,6	21,1	15,9	12,7	16,8	18,1
Gliwice	14,0	12,5	9,3	6,2	4,5	6,7	6,8
Zabrze	23,4	21,0	18,7	13,0	9,3	12,1	12,5
Chorzów	23,7	22,3	18,4	12,6	8,2	11,5	11,6
Katowice	7,7	7,1	5,4	3,3	1,9	3,3	3,8
Mysłowice	17,0	15,1	12,2	9,1	7,3	8,4	9,2
Ruda Śląska	14,2	13,0	10,3	6,8	5,0	7,2	8,5
Siemianowice Śląskie	28,1	24,0	18,5	13,6	10,3	13,6	12,5
Świętochłowice	29,0	25,7	21,2	12,8	9,3	15,2	17,6
Rybnik	14,4	12,9	9,4	6,5	4,6	7,0	7,5

Źródło: Dane GUS

4.3. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według Komendy Miejskiej Policji w Świętochłowicach, w **2006 roku** na terenie miasta stwierdzonych zostało 1879 przestępstw, tj. o 47 (2,4%) mniej niż w roku 2005.

W poszczególnych kategoriach przestępstw należy stwierdzić, iż najbardziej istotny spadek liczby przestępstw stwierdzonych nastąpił w kategorii przestępstw przeciwko mieniu, gdzie z kolei najwyższy spadek odnotowano w kategorii kradzieży cudzej własności. W tej kategorii przestępstw w 2006 roku stwierdzono 465 czynów, natomiast w 2005 roku stwierdzono 558 czynów osiągając dynamikę 83,3%. Podobnie w kategorii kradzież i kradzież z włamaniem do samochodu w okresie 2006 roku stwierdzono 48 przestępstw, natomiast w 2005 roku 78 osiągając dynamikę na poziomie 61,5%. Równie istotny spadek przestępstw stwierdzonych odnotowano w kategorii przestępstw rozbójniczych, gdzie w okresie 2006 roku stwierdzono 42 przestępstwa przy 71 w roku 2005 roku, osiągając dynamikę na poziomie 59,2%.

Jako bardzo ważny wskaźnik należy wskazać spadek ilość przestępstw w umownej kategorii najbardziej uciążliwych społecznie przestępstw kryminalnych. W skład tej kategorii

zalicza się bójki, pobicia, rozboje, kradzież z włamaniem oraz kradzież mienia, w tym kradzież pojazdu. W tym zakresie odnotowano dynamikę na poziomie 97,1%, na co wpływ miało zaistnienie o 42 zdarzenia przestępcze mniej niż w roku 2005.

W 2009 roku w Komendzie Miejskiej Policji w Świętochłowicach wszczęto 1695 postępowań przygotowawczych (wzrost o 12,3%, w liczbach bezwzględnych wzrost o 186). Ogółem zakończono 1820 śledztw i dochodzeń (w 2008 r. 1750) w tym 1257 wykrytych (w 2008r. - 941). Wykrywalność sprawców wynosiła 61,2% (w 2008r. – 53,1). W zakończonych postępowaniach prowadzonych Komendzie Miejskiej Policji ustalono 793 (w tym 119 nieletnich) sprawców przestępstw – o 42 więcej niż w 2008 r., o 6 więcej nieletnich sprawców przestępstw. Liczba przestępstw stwierdzonych – 2035.

Wskaźnik zagrożenia przestępczością na 100 tys. mieszkańców wynosił w Świętochłowicach 3 755,9 i był on wyższy od średniej dla województwa (3 392,7). Wskaźnik ten zawsze jest wyższy w silnie zurbanizowanych ośrodkach – np. dla Katowic wynosi 6 094,8, Rudy Śl. - 4 716,4, Bytomia - 3 867,9, Chorzowa - 3 392,7. Z porównania z wymienionymi miastami wynika, że zagrożenie przestępczością w naszym mieście jest najniższe.

Analiza zagrożeń przestępczością w 2009 r. wykazała, że najwyższe zagrożenie utrzymuje się w dzielnicy Centrum, co jest typowe dla centrów miast z uwagi na koncentrację życia towarzyskiego i gospodarczego oraz nasilenie ruchu kołowego i pieszego. Zagrożenie przestępczością w Lipinach określone jest jako średnie w skali miasta, natomiast najbezpieczniejsze rejony to Chropaczów z osiedlem Na Wzgórzu o najniższej liczbie zgłoszonych zdarzeń przestępczych.

W 2009 Policja współpracowała, podobnie jak w latach ubiegłych ze Strażą Miejską kierując do służby mieszane patrole w dniach najbardziej zagrożonych, 5 razy w tygodniu na zmianie II i III. Od maja do listopada uruchomiono służby w dodatkowe na zmianach wieczorowo-nocnych, kierowane w rejony najbardziej zagrożone.

Jednym z priorytetów Policji jest zwalczanie przestępczości nieletnich. Wobec wzrastającej przestępczości wśród dzieci i młodzieży (w 2008 r. - 82 czyny nieletnich, w 2009 - 104) w strukturze organizacyjnej Wydziału Prewencji rozbudowano Zespół ds. Patologii i Nieletnich. Najczęściej wymieniane czyny nieletnich to przestępstwa przeciwko mieniu w postaci kradzieży i kradzieży z włamaniem, często popełniane pod wpływem alkoholu lub dokonywane celem pozyskania środków na zakup alkoholu. W informacji Komendanta Miejskiego Policji podkreślono, że obecne standardy życia oraz pogłębienie się dysfunkcji

rodziny wpływają znacząco na wzrost przestępczości i zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży. W sumie zainteresowaniem Policji objętych jest 454 nieletnich, w tym 271 dotkniętych patologią oraz 183 sprawców czynów zabronionych. Oznacza to, że blisko 16% nieletnich w przedziale wiekowym 13-17 lat pozostaje w zainteresowaniu Policji.

4.4. OCHRONA ZROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Ochrona zdrowia

Od 2006 roku, w wyniku restrukturyzacji placówek lecznictwa zamkniętego, w Świętochłowicach funkcjonuje szpital powiatowy, zlokalizowany w jednym kompleksie szpitalnym (dotychczas w trzech) przy ul. Chorzowskiej 36, w którym mieszczą się następujące oddziały: chorób wewnętrznych, chirurgiczny, neurologiczny, psychiatryczny, anestezjologii, ginekologiczno – położniczy, neonatologiczny, pediatryczny, laryngologii, rehabilitacji, terapii uzależnień od alkoholu.

Ambulatoryjną opiekę medyczną sprawowało 85 poradni specjalistycznych (publiczne i niepubliczne), w ramach których funkcjonowały poradnie o różnych specjalizacjach.

Ponadto mieszkańcom Świętochłowic opiekę medyczną zapewniało:

10 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej (wszystkie miały podpisany kontrakt z NFZ).

Mieszkańcom Świętochłowic opiekę stomatologiczną zapewniało:

14 gabinetów stomatologicznych, w tym 11 w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji założonych w programie zadań podjęto działania mające na celu:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. W drodze otwartego konkursu ofert realizację zadania powierzono Stowarzyszeniu Klub Abstynenta SPRÓBUJ Z NAMI ze Świętochłowic;
- Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej w formie świetlic środowiskowych „ochronek”, realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze. W wyniku konkursu na realizację powyższego zadania podpisano umowy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci oraz parafiami: Matki Boskiej Różańcowej, św. Piotra i Pawła, św. Augustyna, św. Józefa;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej wśród dzieci i młodzieży.

Pomoc społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach powstał w 1990 r. Od tego czasu realizuje na terenie gminy model systemowego wsparcia dla najuboższych świętochłowiczan, osób starszych, niezaradnych życiowo i niepełnosprawnych.

Bazę instytucjonalnej pomocy obecnie stanowią:

- Miejski Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień” dla osób w podeszłym wieku,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Punkt Interwencji Kryzysowej,
- Punkt Noclegowy,
- Mieszkanie chronione,
- Świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i klub młodzieżowy,
- Rodzinny Dom Dziecka,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy „Przystań”.

Ponadto uruchomione zostały z dniem 2 listopada 2005 r. trzy jadłodajnie wydające gorące posiłki dla najuboższych mieszkańców miasta. W 2010 r. działały cztery jadłodajnie.

W roku 2005 z różnorodnych metod i form pomocy skorzystało 2.350 rodzin, tj. 6.819 osób. Przyznano pomoc pieniężną w wysokości 3.449.599 zł z czego z zadań własnych 2.551.890 zł.

W 2006 r. z pomocy skorzystało 2 512 rodzin, tj. 7 364 osób.

W 2007 r. z pomocy społecznej skorzystało ogółem 1 925 rodzin tj. 5 094 osoby.

W ramach zadań zleconych udzielono pomocy dla 301 rodzin, tj. 521 osób w rodzinach, natomiast z zadań własnych przyznano pomoc dla 1 899 rodzin, tj. 5 054 osób.

Wydano 17 118 decyzji, wystawiono 1111 zaświadczeń dla klientów Ośrodka, co miesiąc dla 200 osób przekazywano raporty dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2008 r. z pomocy społecznej skorzystało ogółem 1 755 rodzin tj. 4 764 osoby.

W ramach zadań zleconych udzielono pomocy dla 300 rodzin, tj. 493 osób w rodzinach, natomiast z zadań własnych przyznano pomoc dla 1 728 rodzin, tj. 4 595 osób.

Na pomoc rzeczową i usługową przyjęto ogółem 9 960 wniosków, wydano 17 200 decyzji, wystawiono 700 zaświadczeń dla klientów Ośrodka, co miesiąc dla 280 osób przekazywano raporty dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2010r. pomocą objętych było 1670 rodzin tj. 4178 osób. Istotnym narzędziem pracy z osobami objętymi pomocą jest kontrakt socjalny, czyli dwustronne uzgodnienie dotyczące podjęcia działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowych. Takich kontraktów w 2010 r. zawarto 198. Wydano 15 577 decyzji administracyjnych, 751 zaświadczeń.

Tabela 24. Formy pomocy, świadczeniobiorcy, wysokość świadczeń w 2005, 2008 i 2010 r.

ZADANIA	FORMY POMOCY	2005		2008		2010	
		LICZBA OSÓB/RODZIN	WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH (W ZŁ)	LICZBA OSÓB/RODZIN	WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH (W ZŁ)	LICZBA OSÓB/RODZIN	WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH (W ZŁ)
własne	zasiłki okresowe	1.421 rodzin	866.160	872 rodziny	858 326	945 osób	971 434
	schronienie	9 osób	5.205	16 osób	10 234	27 osób	47 057
	dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach	1.393 osób	471.225	1 406 osoby	631 480	3216	1 706 836
	gorące posiłki	437 osób	70.970	475 osób	116 597		
	usługi opiekuńcze	31 osób	207.717	155 osób	347 575	167 osób	365 312
	zasiłki z tytułu zdarzenia losowego	23 osoby	20.900	3 osoby	3 000	9	25 000
	sprawianie pogrzebów	26 osób	16.544	17 osób	16 756	18 osób	14 452

	zasiłki celowe na: żywność, leki, opał, wyrobienie dowodu osobistego, odzież, dożywianie dzieci w ochronkach	1.939 rodzin	893.139	1 403 rodzin	1 734 145	3179	841 314
	schronienie w Punkcie Interwencji Kryzysowej	30 osób	ustawowo świadczenie bezpłatne	69 rodzin	ustawowo świadczenie bezpłatne	36 osób	ustawowo świadczenie bezpłatne
	schronienie w Punkcie Noclegowym	27 osób	bezpłatne – osoby poniżej kryterium ustawowego		bezpłatne – osoby poniżej kryterium ustawowego		bezpłatne – osoby poniżej kryterium ustawowego
	zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci	664 osoby	48.726	-	-	-	-
zleczone	zasiłki stałe	297 osób	867.399	286 osób	860 418	273 osoby	823 006
	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12 osób	30.310	17 osób	108 822	19 osób	115 020

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach sprawozdanie MPiPS za 2008

Tabela 25. Wydatki z zakresu zadań własnych gminy w 2008 i 2010r.

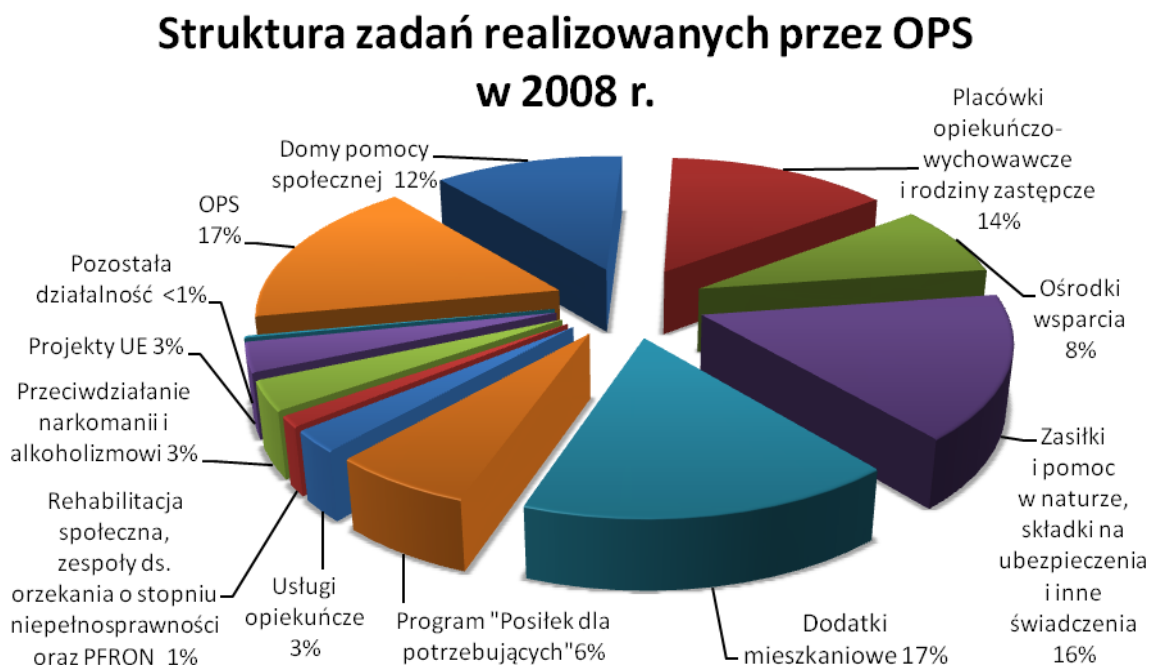
ZADANIA ZLECONE - FINANSOWANIE BUDŻET PAŃSTWA	WYDATKI	
	2008	2010
TREŚĆ		
Pozostała działalność	9 142,00	12 569,56
Ośrodki wsparcia - ŚDS	613 288,93	726 769,03
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	75 414,28	-
Zasiłki i pomoc w naturze	860 417,52	-
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	108 822,00	116 396,90
RAZEM	1 667 084,73	855 735,49
ZADANIA POWIATOWE - FINANSOWANIE BUDŻET PAŃSTWA		
TREŚĆ		
Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	1 285,20	2 621,00
Ośrodki wsparcia – Ośrodek dla Ofiar przemocy „Przystań”	352 949,79	-
Pozostała działalność- program korekcyjno-edukacyjny	17 980,50	-
Zespoły do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności	70 400,00	9 950,00
RAZEM	442 615,49	12 570,80

ZADANIA WŁASNE – DOFINANSOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA		
TREŚĆ		
Zasiłki okresowe	858 273,22	941 800,26
Ośrodki Pomocy Społecznej	832 333,71	842 993,00
Pozostała działalność- " Program Posiłek dla potrzebujących"	1 059 637,00	1 249 807,00
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	-	1 500,00
Domy pomocy społecznej	-	1 208,33
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	-	72 107,06
Zasiłki okresowe – udział w projekcie KOMPAS	-	16 800,00
Zasiłki stałe	-	821 845,71
RAZEM	2 750 243,93	3 947 961,38
ZADANIA WŁASNE REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ I POWIAT - FINANSOWANIE BUDŻET WŁASNY		
TREŚĆ		
Przeciwdziałanie narkomanii	29 928,71	5 200,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	597 321,05	613 965,96
Placówki opiekuńczo - wychowawcze w tym Rodzinny Dom Dziecka	1 002 080,16	1 432 693,82
Domy pomocy społecznej	2 278 144,97	2 515 547,80
Ośrodki wsparcia - DDP i jadłodajnie	539 312,80	543 704,59
Ośrodki wsparcia – dofinansowanie SDS	10 000,00	-
Ośrodki wsparcia – dofinansowanie SOW „Przystań”	10 000,00	-
Rodziny zastępcze	1 675 835,64	1 837 660,51
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 278 807,68	1 202 335,49
Zasiłki – wkład własny w projekcie KOMPAS	-	51 187,31
Dodatki mieszkaniowe	3 180 544,73	2 945 467,86
Ośrodki Pomocy Społecznej	2 391 544,73	2 531 664,55
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	15 353,02	15 663,88
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	347 574,75	365 312,00
Pozostała działalność- "Program Posiłek dla potrzebujących"	150 000,00	160 000,00
Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	91 971,88	104 669,64
Zespoły do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności	40 640,35	12 801,19
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	26 847,45	32 906,79
RAZEM	13 665 844,05	14 370 781,39
ZADANIE FINANSOWANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI		
Pozostała działalność- projekty Unia europejska	623 754,50	571 595,41
RAZEM	623 754,50	571 595,41
RAZEM BUDŻET OPS	19 149 542,70	19 758 644,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Niezależnie od świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Rys. 12. Struktura zadań realizowanych przez OPS w 2008 r.

Źródło: Dane OPS

Rys. 13. Struktura finansowania zadań realizowanych przez OPS w 2008 r.

Źródło: Dane OPS

Świadczenia rodzinne w 2005 i 2008 r.

W roku 2005 w Wydziale Świadczeń Społecznych złożono ogółem 4331 wniosków, w tym o ustalenie prawa do:

zasiłku rodzinnego	2970
zasiłku pielęgnacyjnego	722
świadczenia pielęgnacyjnego	100
zaliczki alimentacyjnej	539

W okresie roku 2005 wypłacono 89 150 świadczeń, w tym:

50 303 zasiłków rodzinnych na kwotę łączną	2 274 588 zł.,
32 706 dodatków do zasiłku rodzinnego na kwotę	5 080 709 zł.,
6 141 świadczeń opiekuńczych o łącznej wartości	1 160 622 zł.

W roku 2005 wypłacono 2963 zaliczek alimentacyjnych na łączną kwotę 618 024 zł.

Z ogólnej liczby wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego ok. 67% stanowił dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka. Natomiast wśród wypłaconych świadczeń opiekuńczych 64% to zasiłek pielęgnacyjny.

W okresie 2008 roku wypłacono 91 424 świadczeń, w tym:

49 704 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę	2 986 280 zł.,
20 922 dodatków do zasiłku rodzinnego na łączną kwotę	2 769 180 zł.,
12 288 świadczeń opiekuńczych na łączną kwotę	2 100 256 zł.,
557 zapomóg z tytułu urodzenia dziecka na łączną kwotę	557 000 zł.,
6 034 zaliczek alimentacyjnych na łączną kwotę	1 294 993 zł.,
1 919 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę	460 370 zł.

Świadczenia opiekuńcze :

1. zasiłki pielęgnacyjne – ilość świadczeń 11 462 na łączną kwotę 1 753 686 zł.,
2. świadczenia pielęgnacyjne – ilość świadczeń 826 na łączną kwotę 346 570 zł.

Liczba wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka wyniosła 3938 świadczeń na łączną kwotę 682 500 zł.

4.5. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W OBSZARZE SPOŁECZNYM

Po przeanalizowaniu danych zawartych w niniejszym rozdziale, można wskazać następujące problemy w obszarze społecznym:

1. pomimo malejącej stopy bezrobocia, w 2006 r. była ona nadal wysoka i wynosiła ponad 22%, później sukcesywnie malała aż do 9,3% w grudniu 2008, aktualnie znów rośnie (w lutym 2010 ok. 16,8%),
2. udział procentowy bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych stale wzrasta - do 57,6% w 2005 roku, 65% w grudniu 2008 r.,
3. największą grupę bezrobotnych stanowią bezrobotni w wieku do 34 lat z niskim wykształceniem, pozostające bez pracy powyżej jednego roku,
4. starzejące się społeczeństwo miasta,
5. ujemny przyrost naturalny,
6. wysoki poziom przestępczości w mieście ze zwiększającym się udziałem nieletnich w przestępstwach,
7. ubóstwo, niezaradność życiowa, brak aktywności prozawodowej wśród podopiecznych OPS w Świętochłowicach,
8. niskie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe mieszkańców,
9. narastający problem niewydolności wychowawczej rodzin,
10. wzrost demoralizacji i zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży.

4.6. ANALIZA SWOT DLA POSZCZEGÓLNYCH SFER ŻYCIA MIASTA – PRZESTRZENNEJ, SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ

Tabela 26. Analiza SWOT

Miasto Świętochłowice	
SFERA PRZESTRZENNA	
<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie komunikacyjne • Usytuowanie w centrum aglomeracji • Bliskość DTŚ, autostrady A4 i kolei • Dobra komunikacja wewnątrz miasta – tramwaj we wszystkich dzielnicach • Nowoczesne składowisko odpadów, nowa przepompownia ścieków • Uchwalone plany miejscowe dla części obszaru miasta • Rozpoczęty proces porządkowania przestrzeni publicznych (ulice Bytomska i Katowicka) i infrastruktury technicznej • 5 dzielnic – 5 ośrodków o ukształtowanych tradycjach lokalnych • Zachowana stara zabudowa (XIX-XXw.) o znacznych walorach architektonicznych i przestrzennych • Skoncentrowana zabudowa – niewielki zasięg administrowanego terenu – ułatwione zarządzanie • Dużo terenów zielonych • Likwidacja zagrożeń ekologicznych – przekrycie Rawy • Dostępność do internetu 	<p style="text-align: right;">Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające połączenia komunikacyjne w kierunku północ-południe - z tego powodu cały transport, łącznie z samochodami ciężarowymi przemieszcza się przez centrum miasta • Niewykorzystane możliwości transportu kolejowego, brak dworca PKP • Niedostateczna liczba miejsc postojowych • Zły stan nawierzchni dróg • Brak terenów pod budownictwo mieszkaniowe • Brak terenów dla nowych inwestycji – ograniczone możliwości rozwoju miasta (znaczny procent terenów zurbanizowanych) • Niski standard i zły stan techniczny zabudowy, zwłaszcza z przełomu wieków XIX i XX; wieloletnie zaniedbania remontowe • Ograniczone możliwości budżetu miasta w zakresie finansowania inwestycji mieszkaniowych i remontów zasobu mieszkaniowego • Zły stan techniczny infrastruktury edukacji, kultury i sportu • Zanieczyszczenie środowiska – skutek działalności przemysłu w przeszłości i „niskiej emisji” aktualnie • Niekorzystny wizerunek miasta, zwłaszcza dzielnicy Lipiny
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostępność placówek oświatowych – od przedszkola do matury • Możliwość współpracy i wymiany doświadczeń z miastami ościennymi GZM i innymi z terenu Śląska • Spodziewane opracowanie dokumentów planistycznych, istotnych dla rozwoju miasta 	<p style="text-align: right;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogarszający się stan zabudowy • Ograniczone możliwości – z powodu braku środków – systematycznego prowadzenia remontów budynków i infrastruktury

SFERA SPOŁECZNA	
<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duży potencjał demograficzny • Tradycja utrzymywania więzi sąsiedzkich (zwłaszcza w starej zabudowie - familokach) – znaczny potencjał możliwości w zakresie współdziałania mieszkańców na rzecz społeczności lokalnej lub utrzymania najbliższego otoczenia 	<p style="text-align: right;">Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska świadomość i wykształcenie mieszkańców, kumulacja problemów społecznych, zwłaszcza na obszarach starszej zabudowy • Trudna sytuacja ekonomiczna i socjalna mieszkańców, bezrobocie • Rozszerzanie się zjawisk przestępczości i patologii społecznych • Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość zaangażowania społeczności lokalnych w procesy rewitalizacji • Założenie Centrum Inicjatyw Społecznych w Lipinach 	<p style="text-align: right;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie się złej sytuacji na rynku pracy • Pogłębianie się zjawiska izolacji i zaniku więzi sąsiedzkich i społecznych • Utrwalanie sposobu życia prowadzącego do rozwoju patologii społecznych – wyrażające się w dalszym zaniedbywaniu substancji mieszkaniowej i dewastacjach • Mała skuteczność prawa w egzekwowaniu wyrządzonych szkód • Pogłębiające się dysproporcje w poziomie dochodów ludności
SFERA GOSPODARCZA	
<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralne położenie w regionie • Stabilna sytuacja na rynku największych przedsiębiorców w mieście • Znaczące zasoby siły roboczej • Możliwość korzystania z programów i funduszy wspierających innowacyjność 	<p style="text-align: right;">Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak terenów inwestycyjnych • Niewiele przedsiębiorstw o liczbie pracowników od 250 do 1000, brak przedsiębiorstw powyżej 1000 zatrudnionych • Niskie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie mieszkańców
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do Drogowej Trasy Średnicowej • Dobrze rozwinięta sieć drogowa w mieście 	<p style="text-align: right;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie się złej sytuacji na rynku pracy • Ucieczka średnich przedsiębiorców • Silna konkurencja Katowic, Gliwic, Zabrze, Chorzowa, Bytomia i innych miast ze względu na ich wyższą atrakcyjność lokalizacyjną dla potencjalnych inwestorów

Źródło: opracowanie własne

V. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO – SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU

5.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2000 – 2020

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego - Śląskie 2020

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą III/47/1/2010 na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2010 roku przyjął Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, stanowiącą aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego 4 lipca 2005 roku. Za aktualizacją Strategii przemawiały zmieniające się uwarunkowania rozwoju regionalnego, zawarte m.in. w dokumentach szczebla krajowego, a także w prawodawstwie związanym z prowadzeniem polityki rozwoju. Celem aktualizacji Strategii było jeszcze silniejsze wpisanie regionu w światowe trendy związane z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy, dyfuzją rozwoju poprzez ośrodki metropolitalne oraz podnoszeniem jakości życia przy uwzględnieniu wymogów wynikających z zasad zrównoważonego rozwoju. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w zdefiniowanych priorytetach rozwoju województwa.

Sformułowana w Strategii „Śląskie 2020” wizja rozwoju podkreśla konieczność podniesienia jakości usług publicznych, rozwój gospodarczy regionu, a jednocześnie stanowi kontynuację już realizowanych kierunków rozwoju województwa.

Zakłada się zatem, że

województwo śląskie w roku 2020 będzie regionem zapewniającym dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy.

Na podstawie nakreślonej wizji rozwoju o horyzoncie do roku 2020 wyznaczono następujące priorytety:

Priorytet A

Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie

Priorytet B

Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie

Priorytet C

Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej

W ramach priorytetu B wyznaczono cele strategiczne B.2 - wysoka jakość środowiska naturalnego i B.3 – atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni, w które wpisano kierunki działań, mieszczące się w problematyce rewitalizacyjnej. Są to:

B.2.5. Rewitalizacja terenów zdegradowanych

B.3.1. Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic

B.3.2. Poprawa warunków mieszkaniowych

B.3.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej

Realizacji strategii rozwoju województwa służy Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, w którym określono zasady wspierania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przedsięwzięć zgodnych z wymienionymi wyżej kierunkami działań.

5.2. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Zagospodarowanie terenów przemysłowych i centrów miast to działania potwierdzone także przez Sejmik Województwa Śląskiego w czerwcu 2004 roku.

Wtedy uchwalono Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Kierunki polityki przestrzennej obejmują w szczególności: wspieranie tworzenia warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii, rozwój i wspieranie restrukturyzacji wybranych dziedzin usług publicznych, przeciwdziałanie zagrożeniom, rozwój infrastruktury technicznej i transportowej, promowanie zwartych miast efektywnie wykorzystujących teren czy rewitalizację dzielnic miejskich.

CELE I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA

Cele polityki przestrzennej województwa śląskiego są bezpośrednio wyprowadzane z priorytetów i celów określonych w "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020" oraz przekładają odpowiednie zapisy dotyczące rozwoju społeczno-gospodarczego na zagadnienia przestrzennego rozwoju i przekształceń elementów struktury przestrzennej województwa.

CELEM GENERALNYM polityki przestrzennej jest kształtowanie harmonijnej struktury przestrzennej województwa śląskiego, sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi województwa.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ:

- I. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa;
- II. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej;
- III. Ochrona i wzmocnienie obszarów chronionych oraz wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych;
- IV. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury;
- V. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią;
- VI. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego.

I. DYNAMIZACJA I RESTRUKTURYZACJA PRZESTRZENI WOJEWÓDZTWA

Cel realizowany będzie na obszarach wymagających wsparcia. Oczekiwanym rezultatem jest stworzenie przestrzennych warunków dla wspierania strukturalnie słabszych obszarów, a także dynamizowania gospodarczego rozwoju województwa oraz podniesienia jego konkurencyjności.

Zasada realizacyjna:

- Wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw;
- Rozwój zatrudnienia;
- Tworzenie warunków dla zwiększenia poziomu inwestycji;
- Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów.

5.3. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE

„Strategia Rozwoju Miasta Świętochłowice do roku 2015” została przyjęta do realizacji Uchwałą Nr XLVII/364/2002 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 12 czerwca 2002 r.

Wizja miasta Świętochłowice 2015:

Świętochłowice chcą być miastem:

- O nowoczesnym i proinnowacyjnym systemie kształcenia zorientowanym na wszystkie środowiska społeczne, etniczne i zawodowe zaspokajającym oczekiwania edukacyjne różnych grup wiekowych ludności, promującym zdolnych i chcących osiągać kwalifikacje adekwatne do wymagań Jednolitego Rynku Europejskiego.
- Ludzi zdrowych w wymiarze społecznym i fizycznym realizującym wszechstronnie zasady zrównoważonego rozwoju, czystym we wszystkich dziedzinach funkcjonowania środowisk lokalnych, skutecznie radzącym sobie z problemami zanieczyszczenia środowiska i poprawiającym wartości przyrodnicze przestrzeni publicznych oraz osiedli mieszkaniowych.
- Pielęgnującym zróżnicowaną wewnątrznie tożsamość kulturową dzielnic miasta, integrującym różnych użytkowników przestrzeni miejskiej wokół wspólnych inicjatyw lokalnych na rzecz rozwoju.
- Wzmacniającym konkurencyjność swoich przedsiębiorstw nawiązującym do tradycji miasta o wysokich umiejętnościach technologicznych środowisk inżynierskich związanych z pogłębionym przetwórstwem wyrobów hutniczych oraz wysoko przetworzonych produktów przemysłu maszynowego.
- Rozwijającym sektor usług szczególnie związanych z technikami informacyjnymi.
- Liderem w Aglomeracji Katowickiej organizacji i świadczenia usług publicznych dla mieszkańców i biznesu dającym przewagę atrakcyjności lokalizacyjnych dla inwestorów zewnętrznych na dobrze skomunikowanych transportowo obszarach aktywności gospodarczej szczególnie dyskontujących korzyści związane z przebiegiem DTŚ.

Misja miasta Świętochłowice:

Utrzymanie pozycji miasta jako wysokiej jakości centrum aglomeracyjnego z silną zróżnicowaną wewnątrznie i wzrastającą gospodarką wykorzystującą wielorakie możliwości polegające na:

- Przyciąganiu inwestorów przez oferowanie wysokiej jakości usług publicznych, atrakcyjnych lokalizacji oraz wysokiej jakości zasobów pracy.
- Stymulowaniu rdzeniowych dla gospodarki miejskiej przedsiębiorstw sektora hutniczego i przemysłu maszynowego.
- Wzmacnianiu zatrudnienia w istniejących, zdywersyfikowanych sektorach przemysłowych przetwórstwa hutniczego i maszynowego.
- **Nowym społecznie i architektonicznie kształcie Centrum Miasta.**

Tabela 27. Kierunki strategiczne rozwoju miasta Świętochłowice w dziedzinie „Budowa Centrum Miasta (BCM)”

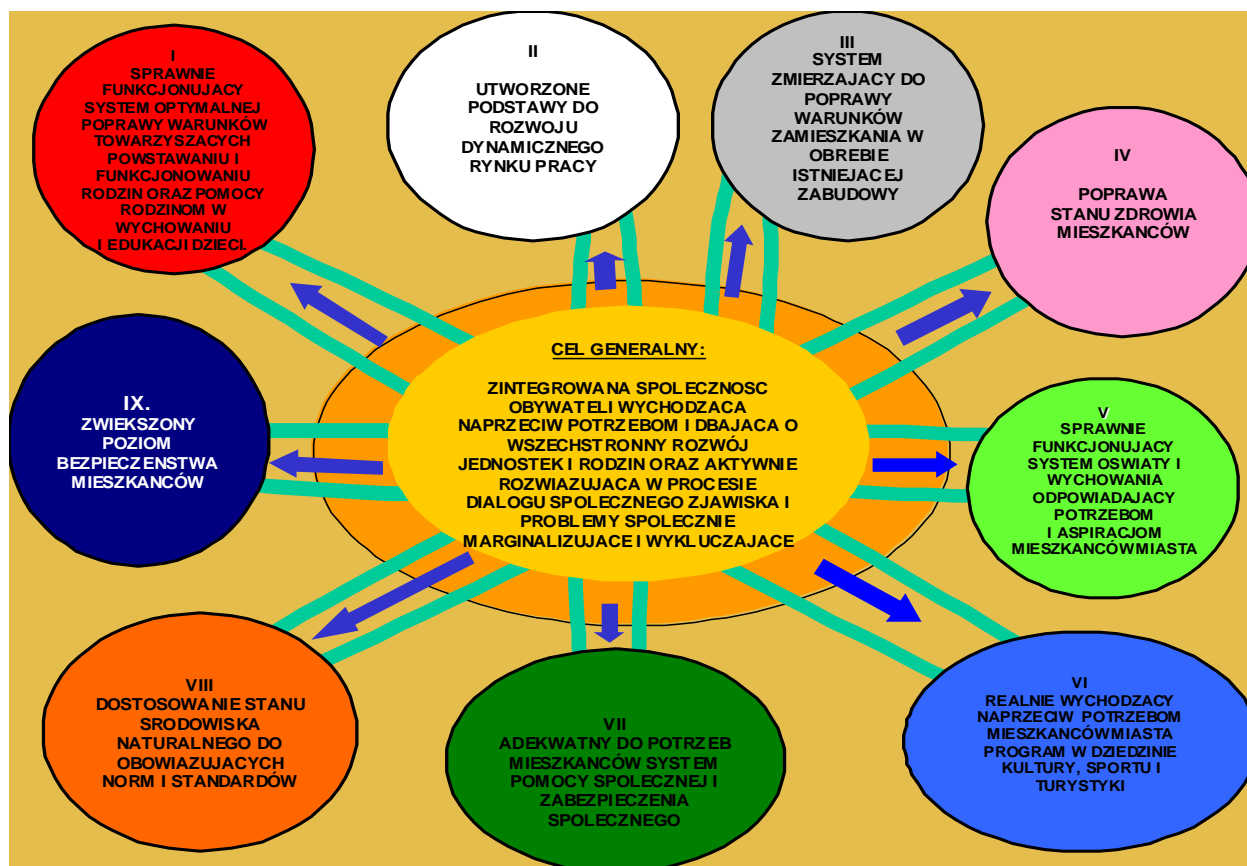
Kierunki strategiczne rozwoju miasta Świętochłowice w dziedzinie „Budowa Centrum Miasta (BCM)”	
Sektorowe pola interwencji	Horyzontalne pola interwencji
<u>Infrastruktura transportowa</u> BCMK₁ integracja różnych form transportu publicznego na obszarze centralnym miasta, BCMK₂ polepszenie standardu obsługi ruchu pasażerskiego, BCMK₃ poprawa dostępności komunikacyjnej dzielnic miasta do obszaru centralnego, BCMK₄ separacja potoków ruchów pasażerskich, BCMK₅ remonty i modernizacja dróg w mieście,	<u>Zrównoważony rozwój systemów transportowych</u> BCMK₆ proekologiczna waloryzacja publicznego transportu pasażerskiego, <u>Równość szans</u> BCMK₇ znoszenie barier architektonicznych, szczególnie na obszarze centralnym miasta dla poprawy dostępności do przestrzeni i obiektów publicznych osób niepełnosprawnych,
<u>Energia</u> BCMK₈ termomodernizacja zabudowy obszaru centralnego miasta,	<u>Zrównoważony rozwój systemów energetycznych</u> BCMK₁₀ przechodzenie gospodarstw domowych na paliwa ekologiczne,
<u>Telekomunikacja</u> BCMK₉ rozbudowa systemów telekomunikacyjnych osiągać standardy życia społeczeństwa informacyjnego,	

Źródło: Strategia rozwoju miasta Świętochłowice

5.4. MIEJSKA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ŚWIĘTOCHŁOWIC NA LATA 2006-2015

Cele – generalny i szczegółowe

Rys. 14. Cele miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Źródło:

Cel rewitalizacji w sferze społecznej nawiązuje bezpośrednio do celu generalnego Strategii „Zintegrowana społeczność obywatelska, wychodząca naprzeciw potrzebom i dbająca o wszechstronny rozwój jednostek i rodzin oraz aktywnie rozwiązująca w procesie dialogu społecznego zjawiska i problemy społecznie marginalizujące i wykluczające”.

5.5. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE

Rys. 15. Obowiązujące plany miejscowe

Źródło: Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej UM

Tabela 28. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

Lp.	Data i numer uchwały	Treść uchwały
1	LVII/422/10 03.11.2010 r.	uchwała w sprawie przyjęcia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice

Tabela 29. Obowiązujące plany miejscowe

Lp.	Data i numer uchwały	Treść uchwały	Numer dziennika urzędowego
1.	XXX/246/2001 22.02.2001r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na południe od ulicy Krasickiego pomiędzy nieruchomościami nr 7 i 35	Nr 31 poz. 773 z dnia 28 maja 2001r.
2.	XXXII/263/2001 25.04.2001r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmieścia miasta Świętochłowice w granicach: pas Drogowej Trasy Średnicowej, linia kolejowa Katowice - Gliwice, ul. Metalowców, ul. Wojska Polskiego, granice administracyjne miasta	Nr 44 poz. 1095 z dnia 10 lipca 2001r.
3.	IV/29/03 19.02.2003r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego obszar fragmentu miasta Świętochłowice, dla terenów położonych na północ od ul. Chorzowskiej pomiędzy działkami o numerach 57/3, 61/6, 66/20, 123/2, 124/2, 148/2 liniami rozgraniczającymi planowanych ulic tranzytowych oraz istniejącym nasypem	Nr 41 poz. 1195 z dnia 30 kwietnia 2003r.
4.	X/91/2003 22.10.2003r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru południowej części dzielnicy Lipiny i części Piaśnik w granicach wyznaczonych przez pas Drogowej Trasy Średnicowej, granice administracyjne miasta (od zachodu), ulice: Chorzowską, Mickiewicza i odcinek łączący DTŚ z ulicą Mickiewicza (od wschodu)	Nr 104 poz. 2757 z dnia 27 listopada 2003r.
5.	X/92/2003 22.10.2003r.	uchwała w sprawie przyjęcia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice w granicach: pas Drogowej Trasy Średnicowej, linia kolejowa Katowice - Gliwice, ul. Metalowców, ul. Wojska Polskiego, granice administracyjne miasta w obszarze jednostek E10/01 E19/02, oraz 304-D1/2TKS2/3	Nr 104 poz. 2758 z dnia 27 listopada 2003r.
6.	X/93/2003 22.10.2003r.	uchwała w sprawie przyjęcia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice w granicach: pas Drogowej Trasy Średnicowej, linia kolejowa Katowice - Gliwice, ul. Metalowców, ul. Wojska Polskiego, granice administracyjne miasta w obszarze jednostki E2/3	Nr 104 poz. 2759 z dnia 27 listopada 2003r.
7.	XXXI/238/2005 28.02.2005r.	uchwała w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych pomiędzy: południową i zachodnią granicą miasta, ul. Ceramiczną, ul. Wojska Polskiego, ul. Śląską z poszerzeniem w rejonie ul. Ludwika Tunkla, Śląskiej, Wojska Polskiego oraz Góry Hugona	DZ.U. woj. śląskiego nr 38 poz. 1054 z dnia 08.04.2005r.
8.	XXXII/251/2005 30.03.2005r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie Śródmieścia miasta Świętochłowice w rejonie ulic Kubiny i Rzecznej, jak na załączniku graficznym	DZ.U. woj. Śląskiego nr 65 poz. 1674 z dnia 24.05.2005r.
9.	XXXII/250/2005 30.03.2005r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie Śródmieścia miasta Świętochłowice w rejonie skrzyżowania Drogowej Trasy Średnicowej z ulicą Bytomską, jak na załączniku graficznym	DZ.U. woj. Śląskiego nr 65 poz. 1673 z dnia 24.05.2005r.

10.	XLIII/318/06 25.01.2006r.	uchwała w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na terenie Śródmieścia miasta Świętochłowice w rejonie ulicy Żołnierskiej i w rejonie zjazdu z Drogowej trasy Średnicowej	DZ.U. woj. Śląskiego nr 37 poz. 1064 z dnia 25.01.2006r.
11.	IX/60/07 05.06.2007r.	uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego przy ulicy Sienkiewicza 3 w Świętochłowicach	DZ.U. woj. Śląskiego nr 140 poz. 2786 z dnia 24.08.2007r.
12.	LVII/447/10 10.11.2010	Uchwała w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w Śródmieściu miasta Świętochłowice w zakresie zmian w tekście dotyczących jednostki B3-03-OPF/TCM	DZ. Urz. Woj. Śląskiego nr 10 poz. 170 z dnia 13 stycznia 2011r
13.	VI/50/11 30.03.2011	Uchwała w sprawie przyjęcia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w Śródmieściu miasta Świętochłowice w rejonie ulic: Katowicka, Szpitalna, Żołnierska, Polna	DZ.Urz. woj. śląskiego nr 144 poz. 2693 z dnia 6.07.2011r.
14.	VI/49/11 30.03.2011r.	Uchwała w sprawie przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice dla obszaru ograniczonego ulicami: Bytomską, Ślęzan i Chropaczowską oraz granicą administracyjną miasta	DZ.Urz. woj. śląskiego nr 144 poz. 2692 z dnia 6.07.2011r.
15.	VIII/110/11 29.06.2011	Uchwała w sprawie przyjęcia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych pomiędzy: południową i zachodnią granicą miasta, ul. Ceramiczną, ul. Wojska Polskiego, ul. Śląską z poszerzeniem w rejonie ul. Tunkla, Śląskiej, Wojska Polskiego oraz Góry Hugona w zakresie zmian tekstowych dla wyznaczonej jednostki A3.1 w rejonie ulicy Wojska Polskiego	DZ.Urz. woj. śląskiego nr 185 poz. 3471 z dnia 23.08.2011r.
16.	X/130/11 31.08.2011	Uchwała w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu Śródmieścia miasta Świętochłowice przy ulicy Hutniczej 10, obejmująca działki numerach: 1456/293, 1522/23	DZ.Urz. woj.śląskiego nr 238 poz. 4018 z dnia 05.10.2011r.
17.	X/131/11 31.08.2011	Uchwała w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w Śródmieściu miasta Świętochłowice w rejonie ulic: Katowickiej i Kubiny	DZ.Urz. woj. śląskiego nr 238 poz. 4019 z dnia 5.10.2011r.

Źródło: Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej UM

Planami miejscowymi objęte jest 34 % terenu miasta. Bez planu pozostaje prawie cały obszar miasta położony na północ od ulicy Chorzowskiej w tym tereny „starych” Lipin i Chropaczowa – czyli obszary identyfikowane od wielu lat jako „kryzysowe” lub „problemowe”.

Obecnie obowiązuje również Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Świętochłowice, przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Świętochłowicach w roku 1997. W Studium sformułowane zostały zapisy dotyczące rewitalizacji „starych dzielnic”, czyli najstarszych części Świętochłowic (Centrum), Lipin i Chropaczowa. Wpisano obowiązek opracowania planu miejscowego dla tych obszarów,

co zrealizowano w przypadku dzielnicy Centrum (plan dla Śródmieścia). Ustalenia Studium dla części problematyki przestały być aktualne. Z tego względu władze miasta podjęły prace nad nowym dokumentem.

WNIOSKI:

- Część z obszarów objętych programem rewitalizacji ma obowiązujący plan miejscowy,
- Zapisy obowiązującego planu wskazują na konieczność wykonywania robót budowlanych celem poprawy standardu życia mieszkańców i jakości świadczonych usług,
- Część zapisów obowiązującego planu miejscowego dla Śródmieścia wymaga zmian, nad czym trwają prace,
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje możliwość realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla obszarów nieobjętych planem miejscowym, tym niemniej jest zasadne sporządzenie planów dla pozostałych obszarów problemowych,
- Celem racjonalnego wykorzystania terenów, dla obszarów problemowych konieczna jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice.

5.6. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2007 – 2013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego (RPO WSL) – regionalny program operacyjny dla województwa śląskiego na lata 2007-2013, wszedł w życie na mocy uchwały Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 18 września 2007 r. Rolę Instytucji Zarządzającej RPO WSL pełni Zarząd Województwa Śląskiego. Program jest głównym instrumentem rozwoju na lata 2007-2013. RPO WSL jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach polityki spójności Unii Europejskiej i jest jednym z ponad 20 programów operacyjnych (w tym 16 regionalnych) składających się na system wdrażania Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO).

Wkład finansowy Unii Europejskiej w realizację RPO WSL wynosi 1.713 mln EUR, po dodaniu publicznych środków krajowych oraz środków prywatnych szacunkowa całkowita kwota na realizację Programu wynosi ponad 2.358 mln EUR.

RPO WSL składa się z pięciu rozdziałów:

1. Charakterystyka województwa, na którą składa się:
 - opis stanu poszczególnych obszarów funkcjonowania społeczno-gospodarczego województwa, wraz z określeniem obszarów problemowych,
 - analiza SWOT, przeprowadzona w 4 obszarach,
 - opis i ocena dotychczasowego wsparcia publicznego udzielonego województwu.
2. Strategia realizacji RPO WSL, w ramach której wyznaczono cel główny i szczegółowe Programu oraz priorytety, w ramach których będą one realizowane. Rozdział zawiera również odniesienie celów RPO WSL do zapisów dokumentów nadrzędnych (Strategicznych Wytycznych Wspólnoty, Krajowego Programu Reform, Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020) oraz założenia odnośnie realizacji Programu, w tym uwzględnienia polityk horyzontalnych Unii Europejskiej.
3. Opis priorytetów RPO WSL, zawierający cele priorytetów, planowane działania, beneficjentów, wskaźniki realizacji oraz opis komplementarności ze wsparciem innych programów współfinansowanych z funduszy UE, realizowanych na obszarze województwa.
4. Przepisy wykonawcze, opisujące proces realizacji RPO, w tym układ instytucjonalny, przepływy finansowe, procedury wyboru projektów.
5. Plan finansowy – określający kwestie finansowe w układzie priorytetów, lat, źródeł finansowania oraz tzw. kategorii interwencji.

Celem głównym RPO WSL jest stymulowanie dynamicznego rozwoju, przy wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu. Do osiągnięcia celu głównego prowadzić będzie realizacja 9 celów szczegółowych w ramach 9 priorytetów (plus 1 uzupełniający – pomoc techniczna).

Uzupełnieniem i doprecyzowaniem zapisów Regionalnego Programu jest Szczegółowy opis priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, zwany dalej Uszczegółowieniem RPO WSL. Uszczegółowienie - przyjęte w drodze uchwały przez Zarząd Województwa Śląskiego - jest podręcznikiem wdrażania Programu, zawiera niezbędne informacje dla potencjalnych Beneficjentów, dotyczące m.in.: systemu wyboru projektów, priorytetów RPO WSL, szczegółowego budżetu, kwalifikowalności wydatków, wskaźników, definicji RPO WSL.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 przewiduje się 3 procedury oceny i wyboru projektów:

- Konkursową ścieżkę wyboru (I)
- Ścieżkę wyboru projektów kluczowych (II)
- Ścieżkę wyboru w ramach Programów Rozwoju Subregionów (III)

Propozycje projektów kluczowych (II) zgłoszone zostały przez Zarząd Województwa oraz przedstawicieli subregionów: Centralnego, Północnego, Zachodniego i Południowego. Selekcja projektów dokonana została przez Zarząd Województwa w oparciu o kryteria strategicznego wyboru. Projekty Kluczowe zostały wybrane z pominięciem procedury konkursowej. Projekty Kluczowe ujęte zostały w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013.

Programy Rozwoju Subregionów – PRS (III) stanowią grupę projektów, których realizacja jest dla danego subregionu szczególnie istotna i wpłynie na poprawę życia mieszkańców na danym terytorium. PRS są programami tworzonymi w porozumieniu przez władze samorządów lokalnych danego subregionu. Podstawowym elementem PRS jest uzgodniona lista projektów subregionalnych. Decyzja IZ RPO WSL o przyznaniu dofinansowania dla PRS jest warunkową deklaracją dofinansowania projektów. Oznacza to, iż jedynie po wypełnieniu wszystkich kryteriów formalnych i merytorycznych poszczególne projekty uzyskają dofinansowanie w ramach RPO WSL. Umowy dofinansowania projektów będą podpisywane z Beneficjentami/Liderami projektów, odpowiedzialnymi za realizację projektów. Każdy projekt będzie indywidualnie monitorowany i rozliczany.

Nasze miasto w ramach Programu Rozwoju Subregionu Centralnego uczestniczyło w realizacji 3, projektów:

- „SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego – Miasto Świętochłowice”.

Gmina Świętochłowice ostatecznie wycofała się z realizacji projektu.

- „Regionalny Obszar Rekreacyjno-Turystyczny – trasy rowerowe drogą do rozwoju turystyki aktywnej w Subregionie Centralnym – Trasy rowerowe na terenie Miasta Świętochłowice”

Projekt zrealizowany w 2010 r.

- „Adaptacja budynku przy ul. Sądowej 1 na Centrum Inicjatyw Społecznych na terenie Miasta Świętochłowice.”

Projekt zrealizowany w 2010 r.

Dla miast naszego regionu poważnym problemem są często rozległe, zanieczyszczone i zdegradowane tereny przemysłowe, a także zdegradowane przestrzenie publiczne. Większość z nich jest obecnie zaśmiecona zalegającymi odpadami przemysłowymi lub stanowi nielegalne lokalne „śmietniska” powodujące coraz głębszą degradację gleby, a także zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych.

W większości opisywane tereny przemysłowe znajdują się w centrach miast lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych i lasów. Jednakże po przeprowadzeniu rekultywacji, bądź rewitalizacji, nadaniu im nowych funkcji gospodarczych, społecznych, rekreacyjnych lub edukacyjnych tereny te staną się atrakcyjne.

Przygotowanie procesu rekultywacji zdegradowanych terenów i przestrzeni jest bardzo kosztowne i czasochłonne, niemniej jest ono niezbędne.

Stąd też w RPO WSL 2007-2013 na szczególną naszą uwagę zasługuje Priorytet VI Zrównoważony rozwój miast, Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 6.2.1. Rewitalizacja - „duże miasta”. Celem Działania / Poddziałania jest wsparcie dla obszarów zdegradowanych, przede wszystkim powstałych w wyniku przemian rynkowych terenów przemysłowych oraz niszczących i tracących atrakcyjność centrów i dzielnic miast podlegających procesowi suburbanizacji na terenie miast liczących powyżej 50 tys. mieszkańców.

Uzasadnieniem dla podejmowanych działań jest przywracanie ładu przestrzeni publicznej, w tym podnoszenie wartości substancji miejskiej. Rewitalizacja przyczynić się ma do nadania m. in. nowych funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych obiektom i terenom zdegradowanym, w tym przemysłowym. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej polegające na usuwaniu azbestu wraz z jego utylizacją.

Wśród przykładowych rodzajów projektów Uszczegółowienie RPO WSL wymienia:

1. Przebudowę i remont obiektów przemysłowych (...), łącznie z adaptacją na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
2. Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym budowa, przebudowa i remont obiektów na cele gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
3. Uzupełnienie i remont istniejącej zabudowy, w tym zabudowa plomb, remont użytkowanych oraz niezagospodarowanych budynków na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
4. Kompleksowe przygotowanie terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą, z wyłączeniem infrastruktury służącej mieszkańcom.
5. Tworzenie i rozbudowę systemów monitoringu w celu podniesienia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.

6. Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu.

Inicjatywa JESSICA w Województwie Śląskim

17 czerwca 2010 roku Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1436/384/III/2010 przyjął aktualizację Szczegółowego opisu priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

Aktualizacja objęła m.in. priorytet VI Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – „Zrównoważony rozwój miast”, wprowadzając do Działania 6.2 „Rewitalizacja obszarów zdegradowanych” poddziałanie 6.2.3 – „Rewitalizacja JESSICA”.

Celem wsparcia projektów w ramach Inicjatywy JESSICA jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich poprzez zwiększenie ich atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej oraz poprawę warunków życia mieszkańców.

Przedsięwzięcia wspierane w ramach Inicjatywy JESSICA muszą być ujęte w Zintegrowanych Programach Rozwoju Obszarów Miejskich, których funkcję pełnią Lokalne Programy Rewitalizacji.

VI. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH ŚWIĘTOCHŁOWIC (LPR)

Na skutek procesów rynkowych miasto Świętochłowice utraciło dotychczasową bazę ekonomiczną w postaci dużych zakładów przemysłowych. Przez wiele lat byt ekonomiczny miasta opierał się na funkcjonowaniu kilku przedsiębiorstw (Huty Florian, KWK „Polska”, ZUT „Zgoda”), zatrudniających wiele tysięcy osób.

Zamknięcie tych zakładów doprowadziło do likwidacji 16 000 miejsc pracy, a zarazem dużej degradacji obszarów miejskich. Wiąże się ona z problemami degradacji społecznej, jak również degradacji majątku trwałego o wartości kulturowej, które uzewnętrzniają się w skali zdegradowanych oraz poprzemysłowych dzielnic. Problemy te wpływają na obniżenie, niekiedy skutecznie, zainteresowania inwestorów całym miastem.

Zjawisko to posiada także poważne konsekwencje dla rynku pracy i możliwości rozwoju miasta. Wspólnymi cechami tych obszarów jest między innymi: utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, w których znaczną część stanowi pomoc socjalna, niski poziom wykształcenia ludności, patologie społeczne. Poza tym występuje niski poziom przedsiębiorczości, brak czynników wzrostu, a ludność zamieszkująca te tereny charakteryzuje się niedostosowaniem kwalifikacji do zmieniającego się rynku pracy.

Infrastruktura techniczna znajdująca się na tych terenach, aczkolwiek rozwinięta, wymaga znacznych nakładów na modernizację ze względu na swój wiek i stopień zużycia.

Problemy wymieniane powyżej wykazują potrzebę stworzenia kompleksowego podejścia do kwestii trwałej peryferyzacji obszarów i marginalizacji dużych grup mieszkańców zdegradowanych społecznie i ekonomicznie dzielnic miasta oraz zdegradowanych obszarów poprzemysłowych poprzez działania inspirujące rozwój nowych funkcji obszarów problemowych oraz przywrócenie terenom zdegradowanym utraconych funkcji społeczno-gospodarczych.

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich (LPR) jest kompleksowym narzędziem służącym do właściwego zdiagnozowania sytuacji miasta, w celu wyodrębnienia obszarów problemowych, dla których następnie zostaną zaplanowane wieloletnie działania w sferze społecznej, przestrzennej, technicznej i ekonomicznej, prowadzące w założonym w nim

okresie do wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego i stworzenie warunków jego rozwoju.

Zasadniczym celem działań LPR jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych poprzez:

- odnowę zdegradowanych obszarów miast i dzielnic mieszkaniowych,
- rewitalizację obiektów i terenów przemysłowych, przez zmianę dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne, a także powiązane z nimi i przeprowadzane w tym samym czasie:
 - rozwiązywanie problemów społecznych (w tym przeciwdziałanie patologiom społecznym),
 - podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenów rewitalizowanych.

Oznacza to, iż projekty realizowane w ramach programów rewitalizacji powinny przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak np. remonty – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, występujących na tym obszarze. Jest to kompleksowy, kilkuletni proces, który odnosi się do wybranych przez samorząd terytorialny obszarów w dawnych, często zabytkowych, lecz podupadłych dzielnicach miast. Proces ten jest realizowany za pomocą zaplanowanych przez władze lokalne we współpracy z różnymi partnerami działań technicznych, gospodarczych i społecznych.

W Świętochłowicach została opracowana i uchwalona w 2005 roku Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, którą poprzedziło opracowanie Atlasu problemów społecznych. Ze względu na wielość i częstotliwość występowania problemów społecznych w całym mieście, a w sposób nasilony na obszarach najstarszej zabudowy, istotne jest, aby założenia strategii były systematycznie realizowane, w szczególności przy wsparciu finansowym z Europejskiego Funduszu Społecznego. Aktualnie przygotowywana jest aktualizacja dokumentów.

6.1. KRYTERIA WYBORU OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

W celu dokonania wyboru obszarów problemowych, na terenie których realizowany będzie Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich, przeanalizowano sytuację miasta Świętochłowice poprzez badanie wskaźników i porównanie ich w poszczególnych dzielnicach.

Analiza ta dotyczyła przede wszystkim zagrożeń, degradacji infrastruktury technicznej oraz problemów społecznych, opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice, świadczących o długotrwałej degradacji tych dzielnic, a istotnych także dla potrzeb przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich.

Dlatego do wyznaczenia granic obszarów rewitalizacji zastosowano następujące kryteria:

- **struktura demograficzna mieszkańców,**
- **poziom bezrobocia,**
- **poziom ubóstwa,**
- **poziom przestępczości,**
- **poziom przedsiębiorczości mieszkańców,**
- **poziom wykształcenia mieszkańców,**
- **poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków,**
- **stan środowiska naturalnego.**

Porównanie sytuacji w dzielnicach w oparciu o wymienione kryteria wykazała, na jakich obszarach występuje najwięcej problemów i w jakim natężeniu. Na tej podstawie zostały wybrane obszary, na których wdrożony zostanie w pierwszej kolejności Lokalny Program Rewitalizacji, czyli zestaw niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju przestrzennego i gospodarczego, oraz rozwiązywania występujących tam problemów społecznych.

Dla projektów z zakresu mieszkalnictwa kryteria i wskaźniki zostały określone w Załączniku nr 4 (Wytyczne do opracowania LPR) do Uszczegółowienia RPO WŚL w sposób następujący: „Inwestycje w substancję mieszkaniową mogą być realizowane wyłącznie w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji miejskiej, na obszarach, które spełniają, co najmniej trzy

z kryteriów określonych w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, opartych na art. 47 rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006.”

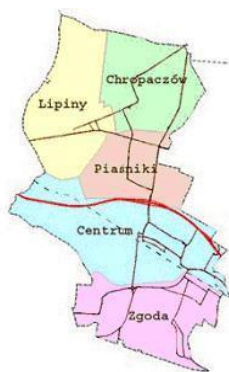
- a. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c. niekorzystne trendy demograficzne;
- d. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- h. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- i. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- j. niski poziom wydajności energetycznej budynków.

6.2.DZIELNICE MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE

Dzielnice miasta zostały wytyczone Uchwałą nr XLVI/305/97 Rady Miejskiej z dnia 22.12.1997 roku, która weszła w życie z dn. 01 stycznia 1998 roku. Ich granice administracyjne są określone i funkcjonują na podstawie uchwały jako dzielnice: **CENTRUM, LIPINY, CHROPACZÓW, PIAŚNIKI, ZGODA.**

Analiza danych z lat 2003-2006 posłużyła do oceny sytuacji na terenie Świętochłowic i wyznaczenia obszarów kryzysowych, które następnie zostały objęte programem rewitalizacji.

Rys. 16. Dzielnice miasta Świętochłowice

Źródło: Wydział Geodezji UM

6.3. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNIC

Opracowano na podstawie Atlasu problemów społecznych i Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Świętochłowic na lata 2006 - 2015 – dane za 2003 rok. Dokumenty obecnie aktualizowane.

Tabela 30. Struktura demograficzna dzielnic

Nazwa dzielnicy	Liczba mieszk. w dzielnicy dane 2003r	Wiek przedprodukcyjny 0-15 lat	%	Wiek produkcyjny Kobiety 16-59 Mężczyźni 16-65 lat	%	Wiek poprodukcyjny. Kobiety pow.60lat Mężczyźni pow.65 lat	%
Centrum	19 819	3 261	16,4	13 243	66,9	3 315	16,7
Lipiny	7 404	1 630	22,0	4 898	66,2	876	11,8
Chropaczów	14 205	2 275	16,0	10 515	74,0	1 415	10,0
Piaśniki	7 713	904	11,7	5 500	71,3	1 309	17,0
Zgoda	6 819	999	14,7	4 242	62,2	1 578	23,1
łącznie	55 960						

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

Wnioski z analizy wg Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice:

Analiza porównawcza sytuacji demograficznej zbiorowości zamieszkującej miasto Świętochłowice pozwala wytypować dwa rodzaje populacji, wg kategorii demograficznej młodości lub starości.

Pierwszy typ tej struktury, to dzielnice zamieszkiwane przez relatywnie, demograficznie młode populacje reprezentowany przez dzielnice:

- **Lipiny – najmłodsza pod względem demograficznym dzielnica miasta – 22,0 % populacji w wieku przedprodukcyjnym,**
- **Chropaczów - 16,0 % populacji w wieku przedprodukcyjnym.**

Drugi typ demograficzny, w zbiorowości mieszkańców Świętochłowic, obejmuje pozostałe trzy obszary z populacjami w różnych fazach demograficznego starzenia się. Kategorię starzejących się i starych demograficznie dzielnic miasta otwiera:

- **Centrum** - 16,4 % ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz 16,7 % ludności w wieku poprodukcyjnym,
- **Piaśniki** - 11,7 % ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz 17,0 % ludności w wieku poprodukcyjnym, gdzie obserwowalny jest trend przewagi grupy osób w wieku poprodukcyjnym nad kategorią osób w wieku przedprodukcyjnym,
- **Zgoda** - najstarsza pod względem demograficznym dzielnicą Świętochłowic - 14,7 % populacji w wieku przedprodukcyjnym oraz 23,1 % ludności w wieku poprodukcyjnym.

6.4. STRUKTURA BEZROBOCIA W DZIELNICACH

Tabela 31. Zbiorowość klientów powiatowego Urzędu Pracy w Świętochłowicach ze względu na dzielnicę

NAZWA DZIELNICY	KOBIECY N= [2 770]		MĘŻCZYŹNI N= [2 277]		OGÓŁEM N=[5 047]	
	LB	I %	LB	I %	LB	I %
CENTRUM	963	34,8%	769	33,8%	1732	34,3%
CHROPACZÓW	704	25,4%	513	22,5%	1217	24,1%
LIPINY	529	19,1%	451	19,8%	980	19,4%
PIAŚNIKI	316	11,4%	318	14,0%	634	12,6%
ZGODA	254	9,2%	219	9,6%	473	9,4%
BRAK DANYCH	4	0,1%	7	0,3%	11	0,2%
RAZEM:	2 770	100,0 %	2 277	100,0 %	5 047	100,0 %

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

Wnioski z analizy – za „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice”:

Jak widać z powyższej tabeli, dzielnicą o najwyższym natężeniu miejsc zamieszkania bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świętochłowicach jest dzielnicą **Centrum**. W tej dzielnicy mieszka **34,3%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, co również wynika z faktu, że w Centrum jest zameldowanych najwięcej mieszkańców. Wśród mieszkańców Centrum jest **33,8%** wszystkich zarejestrowanych w PUP mężczyzn oraz **34,8%** wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Drugą pod względem liczby bezrobotnych jest dzielnica **Chropaczów**, również drugą co do liczby mieszkańców. W dzielnicy tej mieszka **24,1%** bezrobotnych. W tej grupie jest **22,5%** wszystkich bezrobotnych mężczyzn i **25,4%** wszystkich bezrobotnych kobiet.

Trzecią pod względem liczby bezrobotnych jest dzielnica **Lipiny**, gdzie mieszka **19,4%** wszystkich bezrobotnych. W Lipinach mieszka **19,8%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn i **19,1%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.

W **Piaśnikach** mieszka **12,6%** wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W tej grupie jest **14,0%** wszystkich zarejestrowanych mężczyzn i **11,4%** wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Najlepiej pod względem liczby bezrobotnych sytuuje się dzielnica **Zgoda**. Mieszka w niej **9,4%** wszystkich bezrobotnych. W tej dzielnicy mieszka **9,6%** wszystkich zarejestrowanych mężczyzn i **9,2%** wszystkich zarejestrowanych kobiet.

6.5. PROBLEM UBÓSTWA ORAZ TRUDNE WARUNKI MIESZKANIOWE W DZIELNICACH

Tabela 32: Ubóstwo jako główna dysfunkcja klientów pomocy społecznej w Świętochłowicach odnotowanych w kartotece klientów OPS ze względu na dzielnicę miasta

UBÓSTWO JAKO GŁÓWNA DYSFUNKCJA KLIENTÓW OPS W ŚWIĘTOCHŁOWICACH ZE WZGLĘDU NA ZAMIESZKANIE W DZIELNICACH MIASTA	KOBIECY N=[111]			MĘŻCZYŹNI N=[32]			OGÓŁEM N=[143]		
	LB	I	%	LB	I	%	LB	I	%
CENTRUM	42		37,8%	16		50,0%	58		40,6%
CHROPACZÓW	8		7,2%	1		3,1%	9		6,3%
LIPINY	37		33,3%	12		37,5%	49		34,3%
PIAŚNIKI	2		1,8%	0		0%	2		1,4%
ZGODA	22		19,8%	3		9,4%	25		17,5%
RAZEM:	111		100,0 %	32		100,0 %	143		100,0 %

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej ubogich klientów OPS mieszka w dzielnicy **Centrum**. Stanowią oni **40,6 %** wszystkich ubogich klientów Ośrodka. W Centrum mieszka aż połowa wszystkich ubogich mężczyzn. Na terenie dzielnicy **Lipiny** mieszka **34,3 %** ubogich klientów

OPS, a w dzielnicy **Zgoda** dalsze **17,5 %**. W dzielnicy **Chropaczów** mieszka **6,3 %** ubogich klientów OPS, a na terenie **Piaśnik** **1,4 %**.

Tabela 33: Bezradność opiekuńczo - wychowawcza wśród klientów pomocy społecznej w Świętochłowicach odnotowana w kartotece klientów OPS w 2003 r. ze względu na dzielnicę miasta

BEZRADNOŚĆ OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA WŚRÓD WNIOSKODAWCÓW OPS ZE WZGLĘDU NA DZIELNICĘ MIASTA	KOBIETY N=[71]			MĘŻCZYŹNI N=[6]			OGÓŁEM N=[77]		
	LB	I	%	LB	I	%	LB	I	%
CENTRUM	31		43,7%	2		33,3%	33		42,9%
CHROPACZÓW	10		14,1%	1		16,7%	11		14,3%
LIPINY	23		32,4%	3		50,0%	26		33,8%
PIAŚNIKI	4		5,6%	0		0%	4		5,2%
ZGODA	3		4,2%	0		0%	3		3,9%
RAZEM:	71		100,0 %	6		100,0 %	77		100,0 %

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach mający problemy opiekuńczo-wychowawcze przede wszystkim mieszkają w dzielnicach **Centrum – 42,9%** oraz **Lipiny – 33,8 %** wszystkich klientów z tym problemem. W dzielnicy **Chropaczów** mieszka **14,3 %** tej kategorii klientów. Najmniej osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi mieszka w dzielnicach: **Piaśniki – 5,2 %** oraz **Zgoda – 3,9 %**.

Tabela 34: Dzielnice miasta, w których mieszkali klienci ośrodka pomocy społecznej w Świętochłowicach w 2003 roku

DZIELNICA MIASTA	LICZBA KLIENTÓW OPS	ODSETEK %
CENTRUM	1067	38,4%
CHROPACZÓW	467	16,8%
LIPINY	882	31,7%
PIAŚNIKI	111	4,0%
ZGODA	254	9,1%
RAZEM:	2781	100%

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

6.5.1 SYTUACJA EKONOMICZNA MIESZKAŃCÓW

Tabela 35. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej

Jednostka terytorialna	przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Świętochłowice	84,5	84,1	83,9	83,1	79,4	79,3	77,8

Źródło: Dane GUS

Tabela 36. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Jednostka terytorialna	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
Bytom	2 050,36	2 149,55	2 288,45	2 480,20	2 830,20	2 918,55	3 079,10
Piekary Śląskie	1 958,47	2 022,67	2 148,01	2 395,67	2 633,21	2 728,81	2 845,62
Gliwice	2 579,36	2 739,11	2 879,53	3 146,53	3 495,73	3 654,92	3 787,48
Zabrze	2 343,34	2 449,82	2 568,83	2 804,13	3 095,19	3 232,35	3 371,44
Chorzów	2 062,53	2 124,55	2 232,30	2 493,66	2 837,42	2 902,80	3 042,32
Katowice	3 272,16	3 395,63	3 523,92	3 727,38	4 150,44	4 494,03	4 563,66
Mysłowice	1 951,77	2 091,24	2 229,48	2 423,41	2 684,48	2 795,14	2 960,71
Ruda Śląska	2 060,76	2 140,52	2 326,18	2 510,79	2 777,33	2 889,28	2 961,20
Siemianowice Śląskie	2 041,54	2 143,24	2 393,50	2 584,80	2 875,42	2 960,73	3 070,59
Świętochłowice	2 036,42	2 107,74	2 213,47	2 381,12	2 509,03	2 628,03	2 672,57
Rybnik	2 244,12	2 338,10	2 447,61	2 648,18	2 967,36	3 111,71	3 226,18

Źródło: Dane GUS

6.6. PROBLEM PRZESTĘPCZOŚCI W DZIELNICACH

Tabela 37. Ulice, na których popełniono największą liczbę przestępstw kryminalnych w Świętochłowicach w 2003 r.

ULICA	ODSETEK OGÓLNEJ LICZBY SPRAWCÓW W 2003 ROKU
CHORZOWSKA (Lipiny)	8,17 %
KATOWICKA (Centrum)	8,17 %
BYTOMSKA	6,28 %
BARLICKIEGO (Lipiny)	4,40 %
ŁAGIEWNICKA (Chropaczów)	3,77 %
WOJSKA POLSKIEGO	3,45 %
JODŁOWA	3,14 %
WYZWOLENIA	2,83 %
ŻOŁNIERSKA	2,83 %
HUTNICZA	2,20 %
POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	2,20 %
ŚLĄSKA	2,20 %

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice

Najliczniej odnotowano miejsca popełnienia przestępstw kryminalnych w dzielnicy **Chropaczów, Lipiny** oraz **Centrum**.

W dzielnicy **Centrum** największe koncentracje miejsc popełnienia przestępstw stwierdzono na następujących ulicach: Katowicka [8,17 % ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy], Wyzwolenia [2,83%], Żołnierska [2,83 %], Hutnicza [2,20 %], Polna [2,20 %], 1 Maja [1,25 %], Dworcowa [0,94 %], Górnicza [0,94 %], Licealna [0,94 %], Nastolatków [0,94 %], Rzeczna [0,94 %], Chopina [0,94 %].

Na obszarze tym dominowały przede wszystkim przestępstwa przeciwko mieniu oraz współwystępowały przestępstwa przeciwko: rodzinie i opiece, wymiarowi sprawiedliwości, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, porządkowi publicznemu, wolności, działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

W **Chropaczowie**, do ulic o najwyższym poziomie odnotowanych miejsc popełnienia przestępstw należy zaliczyć: **Łagiewnicką [3,77 % ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy]**, Jodłową [3,14 %], Wiechaczka [1,57 %], Górną [1,25 %], Beskidzką [1,25 %], Plac Zawadzkiego [1,25 %], Świętokrzyską [1,57 %], Szczytową [0,94%].

Dominująca kategoria przestępstw popełnionych na tych ulicach to te, skierowane przeciw: mieniu, rodzinie i opiece, życiu i zdrowiu, wolności, wiarygodności dokumentów.

Lipiny w Świętochłowicach, to następny obszar poddany analizie pod względem występowania miejsc popełnienia przestępstw kryminalnych w 2003 roku. Najliczniej miejsca te stwierdzono na takich ulicach, jak: Chorzowska [8,17 % ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy], Barlickiego [4,40 %], Graniczna [1,88 %], Chrobrego [1,25 %], Pieczki [0,94 %]. Główne kategorie przestępstw popełnionych na tych ulicach to te, skierowane przeciw mieniu, rodzinie i opiece, życiu i zdrowiu, wolności, ustawa o wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych.

6.7. POZIOM DEGRADACJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I BUDYNKÓW W DZIELNICACH

Stan techniczny większości budynków w mieście jest adekwatny do ich wieku – poniższe zestawienie o zasobie mieszkaniowym, zarządzanym/administrowanym przez MZBM, daje wiarygodny obraz stanu większości budynków mieszkalnych na terenie miasta, zwłaszcza pochodzących sprzed 1945 r.

Tabela 38. Wyposażenie budynków mieszkalnych w instalacje techniczno sanitarne

Ilość budynków	Elektr.	Wod-kan.	GAZ	C.O PEC	C.O. Gaz	Ciepła woda	Łazienka	WC mieszkanie	WC kl. Schod.	WC Suche	WC w innym bud.
500	500	500	269,50	12	11	2	230,50	195	293	6	14
% ogółu	100	100	53,90	2,40	2,20	0,40	46,10	39,00	58,60	1,20	2,80

Źródło: MZBM

Część budynków mieszkalnych była remontowana, jednak bardzo rzadko remont miał charakter kompleksowy. W niektórych przypadkach, głównie w centrum, przeprowadzono remonty elewacji.

Należy również zwrócić uwagę na wyposażenie mieszkań znajdujących się w gminnych zasobach. Poniższa tabela pokazuje wyposażenie mieszkań w budynkach komunalnych, zarządzanych przez MZBM w 2005 r.

Z tabeli wynika, że najgorsza sytuacja jest w Lipinach, gdzie 89% budynków administrowanych przez MZBM ma jeszcze wc na klatce schodowej, w Centrum i Chropaczowie - 54% budynków. Wynika to ze struktury wiekowej budynków w dzielnicach – w Lipinach jest tylko kilka budynków wzniesionych w latach 70-80. XX w. i żaden z nich nie jest w zarządzie MZBM.

Tabela 39. Zestawienie wyposażenia budynków zarządzanych przez MZBM. wg dzielnic w 2005 r.

Dzielnica	Liczba budynków	Instalacja c.o.	w.c na kl.schod.
CENTRUM	268	20	145
CHROPACZÓW	114	3	61
LIPINY	182	7	163
PIAŚNIKI	31	11	4
ZGODA	40	10	12
RAZEM	635	51	373

Źródło : Opracowanie własne na podst. zestawienia MZBM

Infrastruktura techniczna

Stan infrastruktury technicznej również jest związany z jej wiekiem.

W starych częściach dzielnic, podobnie jak zabudowa – liczy ona nawet kilkadziesiąt lat i w niektórych częściach miasta nigdy nie była gruntownie remontowana. W szczególnie złym stanie jest sieć kanalizacyjna, której modernizacja jest planowana w ramach Funduszu Spójności. Znaczne zużycie i wysoką awaryjność wykazują również sieci infrastruktury, zbudowane w latach 70-80 na nowych osiedlach mieszkaniowych. Wiele z nich wymaga wymiany lub już została wymieniona.

VII. OBSZARY OBJĘTE PROGRAMEM REWITALIZACJI

Po przeprowadzeniu analiz, które zostały opisane w poprzednim rozdziale, biorąc pod uwagę kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych, określono cztery obszary:

1. dzielnica **Lipiny** z zabudową dawnej gminy, terenami po hucie Silesia, terenami w północnej części miasta została zaliczona w całości do objęcia programem rewitalizacji,
2. w dzielnicy **Chropaczów** wyznaczono obszar w granicach starej zabudowy,
3. w dzielnicy **Centrum** – obszary starej zabudowy i kompleks zieleni w części zachodniej – Planty Bytomskie z Ogrodem Jordanowskim,
4. teren po byłej KWK „Polska”, jako teren przemysłowy,
5. teren Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka” (2011 r.)

Do zidentyfikowania obszarów kryzysowych, a następnie wyboru obszarów rewitalizacji posłużyła analiza danych statystycznych i przekazanych przez jednostki gminne z lat 2003 - 2006.

Po przeanalizowaniu danych o mieście z lat 2006 – 2008(2009) nie zaistniały przesłanki do zmiany granic obszarów rewitalizacji w stosunku do pierwszej edycji LPR z lipca 2007.

Z analizy późniejszej (po 2003 r.) informacji wynika, że ogólnie stan miasta poprawia się, ale w dalszym ciągu utrzymuje się niekorzystna sytuacja na obszarach kryzysowych. Ze statystyk regionalnych wynikają ponadto niepokojące tendencje - pogłębiają się w ostatnich kilku latach różnice między Świętochłowicami, a innymi miastami na prawach powiatu Województwa Śląskiego.

Obszary mieszkalnictwa, na których zlokalizowane są budynki wzniesione przy użyciu materiałów zawierających azbest (wg zestawień budynków zawartych we wnioskach do LPR) zaznaczono na odrębnej mapie. Opracowano zestawienie danych, opisujących sytuację na tych terenach, które mogą posłużyć potencjalnym beneficjentom środków UE jako załącznik do wniosku o dofinansowanie.

Rys. 17. Rozmieszczenie obszarów objętych programem rewitalizacji w Świętochłowicach

Źródło: opracowanie własne

7.1. OPIS OBSZARÓW PROBLEMOWYCH, OBJĘTYCH PROGRAMAMI REWITALIZACJI

1. Dzielnica Centrum

Opis rewitalizowanego obszaru

Dzielnica Centrum, położona w pasie wschód-zachód w środkowej części miasta, obejmująca znaczne powierzchnie zabudowy wielorodzinnej, wysoko zurbanizowanej dzielnicy miejskiej, zachowała w swojej obecnej strukturze ślady średniowiecznego układu osadniczego dawnej wsi Świętochłowice, która rozlokowana była wzdłuż Rawy i obecnej ulicy Wyzwolenia. Początek dzisiejszemu miastu dała zabudowa, powstała w sąsiedztwie zakładów przemysłowych – huty „Florian” i KWK „Polska”, począwszy od II połowy XIX w. Ogromne znaczenie dla rozwoju gminy Świętochłowice miała budowa w połowie XIX w. głównej linii Kolei Górnośląskiej.

Na przełomie XIX i XX wieku wzniesiona została większość budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych w obrębie starej zabudowy dawnej gminy Świętochłowice. W latach 60, 70 i 80 XX w. część tej zabudowy, szczególnie na obrzeżach, została rozebrana i zastąpiona w większości typowymi blokami wielorodzinnymi np. na ul. Polnej i Granitowej, Szpitalnej i Strzelców Bytomskich. Wprowadzenie nowej zabudowy w miejsce starej, a także budowa nowych, kilkutyśięcznych osiedli na terenach dotychczas nie zabudowanych w Piaśnikach i Chropaczowie, części Zgody spowodowały zaniechanie wszelkich remontów

i przyspieszenie degradacji „starej” zabudowy, o znaczących, a niedocenianych wówczas walorach przestrzennych i architektonicznych.

W sensie społecznym oznaczało to zerwanie więzi sąsiedzkich, osłabienie miejscowego potencjału społecznego, zanik lub osłabienie zwyczajów, tradycji i kultury lokalnej, choć w skali miasta był to sposób na rozwiązanie problemu mieszkaniowego i podniesienie standardu życia. W ostatnich latach ta tendencja zaczyna się odwracać, młode rodziny zabiegają o pozyskanie mieszkań w starej zabudowie, równocześnie społeczność założonych w latach 70 osiedli starzeje się pod względem demograficznym.

Na terenie Śródmieścia znajduje się wiele budynków chronionych na mocy planu miejscowego, kwalifikujących się do wpisu do rejestru zabytków m.in. kościoł św. Piotra i Pawła oraz zabytek wpisany do rejestru – kościół ewangelicki.

Struktura demograficzna mieszkańców

W dzielnicy Centrum zamieszkuje **19 819 mieszkańców Świętochłowic**, co stanowi **35,4 %** ogółu populacji miasta.

Przewaga osób w wieku poprodukcyjnym (16,7%) nad osobami w wieku przedprodukcyjnym (16,4%) wskazuje, że społeczność dzielnicy wkroczyła w fazę demograficznego starzenia się.

Bezrobocie

W dzielnicy Centrum mieszka **34,3%** wszystkich bezrobotnych w mieście (najwięcej w mieście). Wśród mieszkańców Centrum jest **33,8%** wszystkich zarejestrowanych w PUP mężczyzn oraz **34,8%** wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Przestępczość

Centrum to dzielnica o największej dynamice wzrostu przestępczości związanej z rosnącą patologią społeczną. Grupą, która determinuje ten wysoki poziom zagrożenia jest młodzież. Jej negatywne postawy przejawiają się w postaci rozbojów, kradzieży i włamań.

W dzielnicy **Centrum** największe koncentracje miejsc popełnienia przestępstw stwierdzono na następujących ulicach: Katowicka [8,17 % ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach

w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy], Wyzwolenia [2,83%], Żołnierska [2,83 %], Hutnicza [2,20 %], Polna [2,20 %], 1 Maja [1,25 %], Dworcowa [0,94 %], Górnicza [0,94 %], Licealna [0,94 %], Nastolatków [0,94 %], Rzeczna [0,94 %], Chopina [0,94 %].

Na obszarze tym dominowały przede wszystkim przestępstwa przeciwko mieniu oraz współwystępowały przestępstwa przeciwko: rodzinie i opiece, wymiarowi sprawiedliwości, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, porządkowi publicznemu, wolności, działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

Ubóstwo oraz trudne warunki mieszkaniowe

Z analizy danych wynika, że najwięcej ubogich klientów OPS mieszka w dzielnicy **Centrum**. Stanowią oni **40,6 %** wszystkich ubogich klientów Ośrodka. W Centrum mieszka aż połowa wszystkich ubogich mężczyzn.

Problemy opiekuńczo-wychowawcze

Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach mający problemy opiekuńczo-wychowawcze przede wszystkim mieszkają w dzielnicy **Centrum – 42,9%**.

Degradacja budynków oraz infrastruktury technicznej i dróg

Infrastruktura techniczna, szczególnie sieci wodociągowe i kanalizacyjne, wybudowane w większości więcej niż 50 lat temu, znajdują się w stanie technicznym, wymagającym podjęcia pilnych prac remontowych. Koryto Rawy, przebiegające przez Centrum, do którego odprowadzanych jest większość ścieków z obszaru miasta jest obecnie jedynie przykryte płytami betonowymi. Uciążliwości z tym związane są obecnie likwidowane w ramach projektu współfinansowanego przez Fundusz Spójności.

W dzielnicy Centrum kompleksowego remontu sieci, nawierzchni dróg i torowiska tramwajowego, dokonano już w 2003 roku na odcinku głównej ulicy śródmieścia - ul. Katowickiej od ul. Bytomskiej do ul. Szkolnej, a także części ulicy Pocztovej i placu przy kościele Piotra i Pawła. Remont był kontynuowany w następnych latach w dalszej części ul. Katowickiej i Bytomskiej. Kilka lat wcześniej remontowana była również ul. Metalowców, jako element zadania, związanego z budową ronda na Zgodzie. Dokonano też remontów samej nawierzchni na fragmentach kilku ulic.

W Centrum w ostatnich latach wyremontowano lub poddano termomodernizacji kilkanaście kamienic, zarówno komunalnych jak i prywatnych. Te inwestycje mogą stanowić bazę i zachętę do prowadzenia dalszych prac rewitalizacyjnych. Przyjęte w obecnej wersji programu projekty są rozwinięciem i uzupełnieniem rozpoczętych działań

Przestrzeń dzielnicy Centrum tworzy sieć pięćdziesięciu jeden ulic (51), które stanowią 33,1 % ogółu ulic w mieście (154).

2. Dzielnica Lipiny

Opis rewitalizowanego obszaru

Dzielnica **Lipiny**, położona jest w północno-zachodniej części Świętochłowic.

Lipiny mają stosunkowo krótką historię - istnieją od początku XIX wieku. Do 1951 roku funkcjonowały jako samodzielna gmina, następnie zostały przyłączone do Świętochłowic. Zarówno stara zabudowa Lipin, jak i otaczające tereny to obszary zdegradowane przez przemysł – a przede wszystkim, działającą tu jedną z największych w XIX wieku w Europie hutę cynku.

Lipiny powstały i rozwijały się pomyślnie jako osada przemysłowa, natomiast znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji po upadku zakładów, a zarazem utracie autonomii (1951).

Tak jak w śródmieściu, w latach 70 znaczna część zasobniejszych mieszkańców przeprowadziła się do pobliskich nowych osiedli, co również osłabiło kondycję dzielnicy.

Równocześnie, ze względu na ograniczenia terenowe, tutaj powstało najmniej nowej zabudowy mieszkalnej w porównaniu z pozostałymi dzielnicami, a życie dzielnicy toczy się w oparciu o starą infrastrukturę. Wyjątek stanowią Szkoła Podstawowa nr 19 (Tysiąclatka) i przedszkole, zbudowane w latach 60.

Zabudowa Lipin, a zwłaszcza części położonej na południe od ul. Chorzowskiej stanowi atrakcyjny zespół urbanistyczny, złożony z osiedla robotniczego dawnej Huty Silesia, budynków gminnych – dawnego urzędu gminy i Domu Sportu, mieszczącego salę gimnastyczną i remizę strażacką oraz kamienic mieszczańskich wzdłuż ulicy Chorzowskiej. Zespół stanowi cenny przykład tego rodzaju zabudowy w skali regionu. Zabudowa o charakterze miejskim, mieszkalno – usługowa na północ od ul. Chorzowskiej to kilka kwartałów pomiędzy ulicami Chorzowską a Świdra, do których od zachodu przylega dawny plac targowy – obecny Plac Słowiański. Stan tej zabudowy i infrastruktury technicznej jest zły. Do pogłębiania tej sytuacji przyczynia się oddziaływanie linii tramwajowej nr 17, biegnącej wzdłuż ulicy Barlickiego i Łagiewnickiej w Chropaczowie. W 2009 r. został wykonany remont . W tej części zabudowy znajduje się najstarszy na terenie Świętochłowic kościół – św. Augustyna. Witraże i organy kościoła św. Augustyna wpisane są do rejestru zabytków Województwa Śląskiego. W północnej części dzielnicy znajdują się obszary przemysłowe i rolnicze, które rozciągają się również na północy Chropaczowa. Tereny te posiadają walory przyrodnicze i krajobrazowe; znajduje się tam kilka schronów należących do I linii obrony Obszaru Warownego „Śląsk”.

Drogi

Przestrzeń dzielnicy Lipiny tworzy sieć dwudziestu siedmiu ulic (27), które stanowią 17,5 % ogółu sieci drogowej miasta (154). Ok. 80% dróg i sieci uzbrojenia technicznego wymaga remontu lub wymiany.

Struktura demograficzna mieszkańców

W dzielnicy Lipiny zamieszkuje 7 404 mieszkańców Świętochłowic, co stanowi 13,2 % ogółu populacji miasta.

Dzielnica Lipiny, jest przykładem obszaru, którego ludność można z pewnością zaliczyć do demograficznie młodej. W przypadku tej zbiorowości mamy do czynienia z istotną przewagą młodej części struktury ludności – w 2004 roku 22,0 % nad starą - w 2004 roku 11,8 %.

Bezrobocie

W dzielnicy **Lipiny**, zamieszkuje **19,4%** wszystkich bezrobotnych. W Lipinach mieszka **19,8%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn i **19,1%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.

Ubóstwo oraz trudne warunki mieszkaniowe

Na terenie dzielnicy **Lipiny** mieszka **34,3 %** ubogich klientów OPS, co stawia ją na drugim miejscu w mieście .

Problemy opiekuńczo-wychowawcze

33,8% klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach mający problemy opiekuńczo-wychowawcze zamieszkują w dzielnicy **Lipiny**.

Przestępczość

Lipiny w Świętochłowicach, to obszar poddany analizie pod względem występowania miejsc popełnienia przestępstw kryminalnych w 2003 roku. Jest to obszar znajdujący się na drugim miejscu pod tym względem. Najliczniej miejsca te stwierdzono na takich ulicach, jak: Chorzowska [8,17 % ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy], Barlickiego [4,40 %], Graniczna [1,88 %], Chrobrego [1,25 %], Pieczki [0,94 %]. Główne kategorie przestępstw popełnionych na tych ulicach to te, skierowane przeciw mieniu, rodzinie i opiece, życiu i zdrowiu, wolności, ustawie o wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych.

3. Dzielnica Chropaczów

Opis rewitalizowanego obszaru

Dzielnica **Chropaczów**, położona jest w północno-wschodniej części Świętochłowic. Początki Chropaczowa, tak jak Świętochłowic, sięgają wieku XII lub XIII, kiedy to została założona wieś o takiej nazwie. Swój rozwój, podobnie jak sąsiednie dzielnice, zawdzięcza Chropaczów odkryciu złóż węgla kamiennego i założeniu kopalń, z których najdłużej – do 1976 roku - działała kopalnia Śląsk.

Jej stare centrum charakteryzuje się dużymi zaniedbaniami w infrastrukturze technicznej, mieszkaniowej i społecznej.

W tej dzielnicy, podobnie jak w Śródmieściu, wyburzono w latach 70-80 część starej zabudowy i wprowadzono nową, ignorując fragmenty zastanego układu urbanistycznego. W Chropaczowie, a zwłaszcza w jego części południowej w latach 70 i 80, zostało wzniesione osiedle „Na wzgórzu” wyposażone w pełną infrastrukturę. Tu również powstała najbardziej zróżnicowana zabudowa mieszkaniowa – zarówno jedno- jak i wielorodzinna.

Tym niemniej najstarsza część dzielnicy boryka się z podobnymi problemami, jak to jest w przypadku Śródmieścia i Lipin, a w związku z tym wymaga pilnego doinwestowania w sferze społecznej i techniczno-budowlanej.

Na terenie starego Chropaczowa znajduje się wiele godnych uwagi kamienic mieszkalnych, szczególnie wzdłuż ulicy Łagiewnickiej, osiedle robotnicze przy ul. Węglowej, dawny urząd

gminy przy ul. Łagiewnickiej 34, kościół Matki Boskiej Różańcowej (wpisany do rejestru zabytków) z probostwem oraz budynku Szkoły Podstawowej nr 17.

Drogi

Przebieg dzielnicy Chropaczów tworzy sieć trzydziestu siedmiu ulic (37), które stanowią 24,0 % ogółu sieci drogowej miasta (154).

Struktura demograficzna mieszkańców

Dzielnice Chropaczów zamieszkuje **14 205** mieszkańców Świętochłowic, co stanowi 25,3 % ogółu populacji miasta. Jest to druga, co do liczby ludności, dzielnica Świętochłowic.

Analiza danych demograficznych wskazuje, że w przypadku dzielnicy Chropaczów mamy do czynienia z młodą jeszcze strukturą ludności, gdzie proporcja pomiędzy kategorią osób w wieku przedprodukcyjnym, do osób w wieku poprodukcyjnym, wskazuje przewagę tych pierwszych, pomimo, że odsetek osób starszych osiągnął dziesięć procent ogółu ludności na tym obszarze.

Bezrobocie

Chropaczów jest drugą pod względem liczby bezrobotnych dzielnicą Świętochłowic. W dzielnicy tej mieszka **24,1%** bezrobotnych. W tej grupie jest **22,5%** wszystkich bezrobotnych mężczyzn i **25,4%** wszystkich bezrobotnych kobiet.

Ubóstwo oraz trudne warunki mieszkaniowe

Jak wynika z analiz dot. ubóstwa, w dzielnicy **Chropaczów** mieszka **6,3 %** ubogich klientów OPS.

Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach mający **problemy opiekuńczo-wychowawcze** zamieszkujący dzielnicę **Chropaczów** stanowią **14,3 %** tej kategorii klientów.

Przestępczość

W **Chropaczowie**, do ulic o najwyższym poziomie odnotowanych miejsc popełnienia przestępstw należy zaliczyć: **Łagiewnicką** [**3,77 %** ogółu dorosłych sprawców w Świętochłowicach w 2003 roku popełniło swe czyny na tej ulicy], Jodłową [3,14 %],

Wiechaczka [1,57 %], Górną [1,25 %], Beskidzką [1,25 %], Plac Zawadzkiego [1,25 %], Świętokrzyską [1,57 %], Szczytową [0,94%].

Dominująca kategoria przestępstw popełnionych na tych ulicach to te, skierowane przeciw: mieniu, rodzinie i opiece, życiu i zdrowiu, wolności, wiarygodności dokumentów.

4. Obszar byłej KWK Polska-Wirek – ul. Wojska Polskiego

Na przedmiotowym obszarze po likwidacji kopalni zostały rozebrane niemal wszystkie obiekty przemysłowe. Już w 2001 roku został opracowany miejscowy plan zagospodarowania terenu, który został dla części terenu zmieniony w 2003 r. aby funkcje w nim określone odpowiadały potencjalnym przyszłym użytkownikom, a zarazem gwarantowały zachowanie wież wyciągowych dawnej KWK „Polska”, wpisanych do rejestru zabytków.

5. Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skałka”

Teren OSiR „Skałka” to kolejny obszar wpisany do programu rewitalizacji. Ośrodek został zbudowany w latach 60. i 70. przez Towarzystwo Upiększania Miasta, którego zarząd inicjował wiele przedsięwzięć przyczyniających się wówczas do rozwoju Świętochłowic. Idea jego budowy została zainspirowana powstaniem Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku. Kompleks „Skałki” został założony wokół stawu, który powstał w zapadlisku pogórnym, w sąsiedztwie dawnego szybu „Jakub”. Teren obecnego kąpieliska to dawny kamieniołom.

Prace na „Skałce” rozpoczęto od realizacji kąpieliska, następnie objęły budowę dróg i ścieżek spacerowych, przystani kajakowej i kawiarni z estradą, regulację stawu, wreszcie budowę stadionu, który miał zastąpić zlikwidowany obiekt przy ul. Górniczej, gdzie rozgrywano zawody żużlowe. Uzupełnienie inwestycji stanowiły nasadzenia zieleni.

Wiele prac wykonywano w ramach tzw. czynów społecznych, stąd do dziś świętochłowiczanie identyfikują się z ośrodkiem i chętnie spędzają tam czas. Niestety wiele obiektów i urządzeń wymaga obecnie remontu. Basen został przed kilku laty wyłączony z użytkowania.

Świętochłowice są miastem o najmniejszej powierzchni oraz największej gęstości zaludnienia na Śląsku, gdzie brakuje terenów dla nowej infrastruktury rekreacyjnej, zatem koniecznością

jest dbałość o obiekty istniejące, a w związku z tym wskazane jest wykorzystywanie mechanizmów rewitalizacyjnych.

Część infrastruktury ośrodka została już odnowiona, wymieniona lub uzupełniona. Obecnie na terenie „Skałki” istnieją m.in. 2 obiekty gastronomiczne, boiska (w tym „Orlik”), korty tenisowe, tor speedrowerowy, lodowisko, wrotowisko, ścieżki rowerowe, plac zabaw.

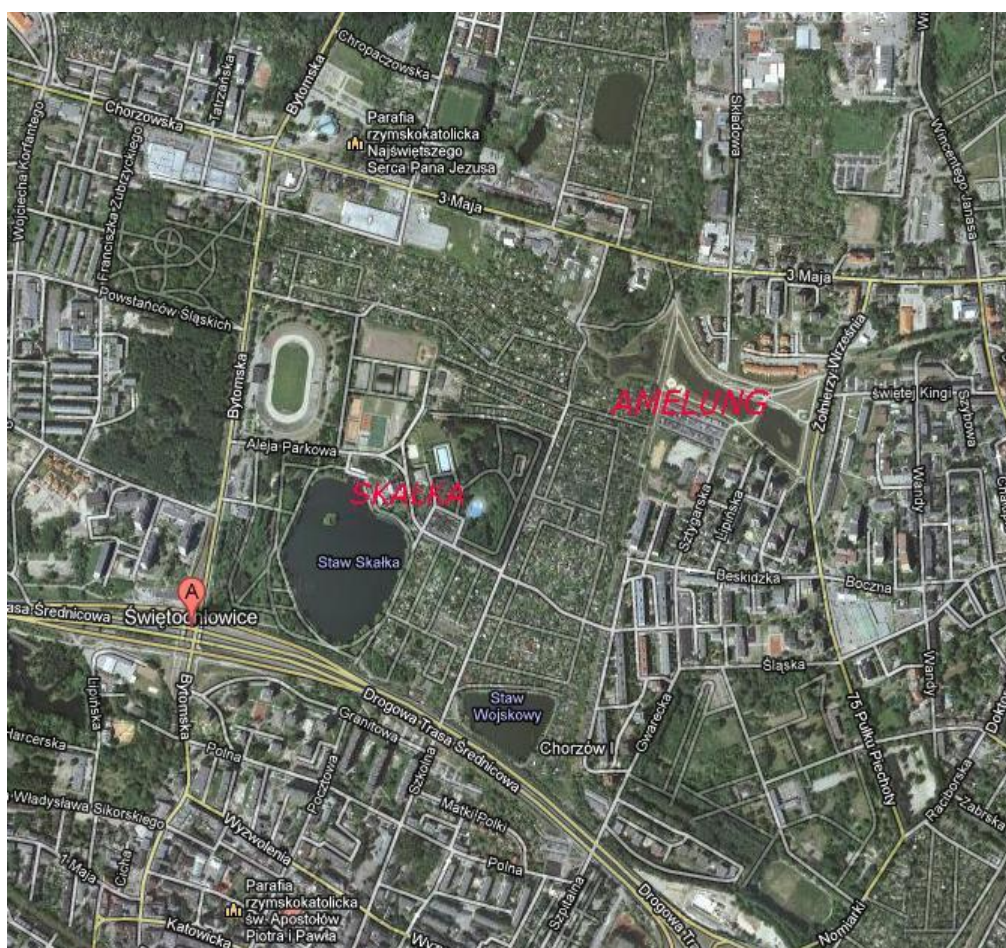
Ośrodek „Skałka” pełni szczególną rolę w życiu miasta. W okresie od maja do końca września staje się centrum kultury, sportu, rekreacji i weekendowego wypoczynku. Skałka odgrywa również znaczącą funkcję jednoczącą mieszkańców miasta (nawiasem mówiąc miasta pozbawionego rynku). Teren „Skałki” jest naturalną przestrzenią, na której toczy się życie wspólnoty, gdzie następują interakcje i działania sprzyjające integracji lokalnych społeczności. „Skałka” tworzy pole do inicjatyw, pobudzania wyobraźni i rozwoju. Stała się miejscem zacieśniania więzi międzyludzkich i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, bez niej wielu mieszkańców byłoby poza głównym nurtem życia społecznego miasta. Ze względu na wysoki poziom bezrobocia wśród mieszkańców i ich znaczną pauperyzację, a także niechęć części społeczności do opuszczania swojego miejsca zamieszkania, OSiR „Skałka” stał się w środowisku lokalnym wielofunkcyjną instytucją, która rozpoznaje potrzeby kulturalne mieszkańców, przygotowuje do uczestnictwa w kulturze i w znacznym stopniu zaspokaja te potrzeby, wychodząc naprzeciw rzeczywistym oczekiwaniom, obejmującym sztukę amatorską i profesjonalną. O miejscu „Skałki” w świadomości mieszkańców świadczy żywa reakcja na sondę dot. jej przyszłości przeprowadzoną przez Urząd Miejski na przełomie sierpnia i września 2011 r. W ciągu kilkunastu dni wpłynęło blisko 2 tysiące wypełnionych ankiet w wersji papierowej i elektronicznej.

Efektom tych konsultacji ze społecznością Świętochłowic były przyjęte przez Władze miasta w 2011 roku założenia przebudowy i rozwoju OSiR „Skałka”. Jednym z zasadniczych punktów tego planu jest przebudowa kąpieliska. Będzie ono miało jak dotychczas formę odkrytą, ale zostanie zaopatrzone w niezwykle oryginalny i nowatorski system filtrowania wody, oparty o procesy występujące w naturze. Zastosowany system, z uwagi na swoje walory ekologiczne, krajobrazowe i edukacyjne, może stać się główną atrakcją przedsięwzięcia na skalę daleko wykraczającą poza lokalną.

Obszar Skałki, pomimo złego stanu technicznego części urządzeń, ciągle jest miejscem o znacznym potencjale, atrakcyjnym pod wieloma względami zarówno dla mieszkańców Świętochłowic jak i miast sąsiednich. Ten największy teren rekreacyjny w mieście, otoczony

jest obszarami wielotysięcznej zabudowy mieszkaniowej, zarówno Świętochłowic jak i Chorzowa. W niewielkiej odległości znajduje się obszar rekreacyjny „Staw Amelung” w Chorzowie, który powstał w 2007 r. na zdegradowanym obszarze pogórnym. Projekt był dofinansowany ze środków Unii Europejskiej przeznaczonych na projekty rewitalizacyjne w ramach ZPORR. Duże znaczenie ma również bliskość parku w Piaśnikach, najstarszego tego rodzaju założenia w okolicy (1866 r.).

Sąsiedztwo wymienionych terenów rekreacyjnych i zielonych jest korzystne w aspekcie oferowanych przez nie zróżnicowanych atrakcji. Wszystkie te tereny połączone są ścieżkami rowerowymi i spacerowymi, można będzie je zatem również traktować jak kompleks rekreacyjny w skali lokalnej i regionalnej, ponieważ przedmiotowe tereny są dostępne bezpośrednio z Drogowej Trasy Średnicowej. Z powyższego wynika, że stan utrzymania i podniesienie atrakcyjności terenu „Skalki” ma bezpośredni wpływ na kondycję miasta i jego mieszkańców.

1. Budowa kąpieliska miejskiego na terenie OSiR „Skałka” w Świętochłowicach w technologii naturalnego stawu kąpielowego.

Projekt rewaloryzacji kąpieliska został pomyślany jako proces wieloetapowy, który ma doprowadzić do przekształcenia zespołu basenów kąpielowych, zbudowanego w latach 70. w nowoczesne miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Świętochłowic i okolic. W I etapie planuje się przebudowę istniejącej niecki dużego basenu kąpielowego i budowę nowoczesnego systemu oczyszczania i regeneracji wody. Technologia systemu opiera się na zasadach oczyszczania biologicznego, wykorzystującego naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Minimalizuje to użycie środków chemicznych do filtrowania wody, a w rezultacie obniża koszty utrzymania. Strefy regeneracyjne, potrzebne do przeprowadzenia procesu oczyszczania, stanowiąc będą atrakcyjny element krajobrazowy i będą dodatkową atrakcją (ścieżki dydaktyczne). Ponadto w I etapie planuje się budowę parku linowego, przebudowę boisk do piłki plażowej, budowę obiektów małej architektury (słupki rowerowe, kosze na śmieci, ławki parkowe, murki-siedziska) i obiektów pomocniczych (oświetlenie, przebudowa sieci).

2. Rewaloryzacja infrastruktury OSiR „Skałka” jako miejsca rekreacji i wypoczynku mieszkańców.

W I etapie wykonane zostaną następujące prace:

- remont 2 pomostów pływających,
 - remont budynku przystani,
 - wykonanie pergoli drewnianych na budynku przystani, oraz pergoli na gruncie,
 - niezbędne zabezpieczenie budynku istniejącej sceny przed wykonaniem prac modernizacyjnych
- przewidzianych jako etap II inwestycji,
- modernizacja chodników i wykonanie placu do gry w bule z ubitego żwiru,
 - budowa siłowni na wolnym powietrzu,
 - montaż stolików do gry w szachy,
 - montaż stojaków rowerowych i koszy na śmieci,

- uporządkowanie i uzupełnienie zieleni.

W II etapie realizacji projektu przewidziano kompleksowy remont sceny wraz z zadaszeniem. Gmina Świętochłowice wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie I etapu projektu ze środków unijnych w ramach RPO WSL Priorytet III Turystyka, Działanie 3.2.2 Infrastruktura okołoturystyczna/podmioty publiczne.

Zakres przewidywanych prac jest kompleksowy, co pozwala przypuszczać, że użytkownikami „Skałki”, po ich przeprowadzeniu, będą przedstawiciele wszystkich grup wiekowych. Szacuje się, iż rocznie z nowopowstałej infrastruktury skorzysta średnio co najmniej 100 000 osób.

7.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ZGŁOSZONO DO LPR PROJEKTY Z ZAKRESU MIESZKALNICTWA

W ramach priorytetu VI podziałania 6.2.1 RPO można ubiegać się o dofinansowanie projektów z zakresu mieszkalnictwa, związanych z usuwaniem elementów azbestowych z budynków mieszkalnych.

Dla projektów z zakresu mieszkalnictwa kryteria i wskaźniki zostały określone w Załączniku nr 4 (wytyczne do opracowania LPR) do Uszczegółowienia RPO WŚL w sposób następujący:

„Inwestycje w substancję mieszkaniową mogą być realizowane wyłącznie w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji miejskiej, na obszarach, które spełniają, co najmniej trzy z kryteriów określonych w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, opartych na art. 47 rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006.” Zamieszczone tam kryteria to:

- a. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c. niekorzystne trendy demograficzne;
- d. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;

- h. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- i. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- j. niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie inwestycji w zakresie mieszkalnictwa ze środków UE w ramach poddziałania 6.2.1. RPO powinien wykazać, że kwalifikuje się do wsparcia na podstawie opisu sytuacji społeczno – gospodarczo – przestrzennej obszaru, opartej na wskaźnikach z roku 2006 wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela 40. Wskaźniki kwalifikujące do ubiegania się o dofinansowanie inwestycji w zakresie mieszkalnictwa ze środków UE

Lp.	Kryterium	Wskaźnik	Wartość referencyjna
1.	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	52
2.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Udział długotrwanie bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,7
3.	Wysoki stopień przestępczości i wykroczeń	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	39,3
		Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	41,5
4.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	9,1
5.	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczny budynków (w%)	88
		Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczny budynków (w%)	2,5

Źródło: Wytyczne do opracowania LPR (zał. nr 4)

Pozyskiwanie danych statystycznych dla obszarów wsparcia może odbywać się w oparciu o dowolne dane źródłowe, rekomendowanymi źródłami są RSW, NSP.

W „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa” Warszawa, 13 sierpnia 2008 r. zawarto w szczególności następujące zapisy:

„Dostarczenie danych i udowodnienie spełnienia wymaganych kryteriów ciąży na beneficjencie, który wnioskuje o wsparcie środkami z RPO inwestycji w zakresie mieszkalnictwa. Dane, którymi posługuje się beneficjent mogą pochodzić ze źródeł wskazanych w tabeli (poniższa tabela zawiera rekomendowane źródła danych dla beneficjentów) bądź innych dostępnych. Dla opisanie obszarów, na których planowane jest wsparcie w zakresie mieszkalnictwa beneficjent może oprzeć się o dane nowsze niż dane dla zdefiniowanych wartości referencyjnych.”

„Pozyskanie danych statystycznych dla jednostek administracyjnych mniejszych niż gmina często jest trudne. Dlatego też niezbędne może okazać się przeprowadzenie badań, analiz i ankiet na badanym terenie bądź w całym mieście. Takie metody zbierania danych pozwalają w sposób rzetelny i dokładny określić obszar interwencji oraz prawidłowo zidentyfikować występujące w nim problemy. Do pozyskania przedmiotowych danych potrzebna jest współpraca różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji. W razie potrzeby beneficjent może uzupełniać informację ilościową o opis jakościowy sytuacji na danym obszarze.”

Do Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Świętochłowic na lata 2007-2015 zgłoszono większość budynków mieszkalnych w Świętochłowicach, wzniesionych przy użyciu materiałów zawierających azbest. W ramach prac nad aktualizacją LPR zgromadzono dane dla poszczególnych budynków (obszarów), które mogą być wykorzystane przez przyszłych wnioskodawców w przypadku ubiegania się o wsparcie ze środków UE i opracowano go w formie odrębnego załącznika.

Opis obszarów lokalizacji budynków wzniesionych przy użyciu materiałów, zawierających azbest, zgłoszonych do programu rewitalizacji.

Do tutejszego Urzędu wpłynęły 3 wnioski o wpis do programu rewitalizacji projektów, związanych z usuwaniem elementów azbestowych z budynków wielorodzinnych.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach zgłosiła łącznie 45 budynków 11 i 5 kondygnacyjnych, położonych na 8 obszarach w różnych częściach miasta. Projekt obejmuje

głównie zasoby mieszkaniowe powstałe w końcu lat 70. I w latach 80. Łączna wartość inwestycji to **47 747 000 zł.**

Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa” z siedzibą w Rudzie Śląskiej zgłosiła 3 segmenty 5 - kondygnacyjnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych w dzielnicy Zgoda.

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Świętochłowicach zgłosił projekt wymiany dachów z eternitu w 5 dwukondygnacyjnych budynkach mieszkalnych z lat 30 XX w, zlokalizowanych przy ul. Chorzowskiej. Koszt projektu **250 000 zł.**

W dzielnicy **Centrum** są to 2 tereny położone pomiędzy obszarem najstarszej zabudowy Centrum a Drogową Trasą Średnicową – rejon ulic Granitowej, Polnej i Szkolnej () oraz rejon ulic Licealnej i Nastolatków ().

W dzielnicy **Chropaczów** zgłoszono 3 obszary. Dwa z nich – w rejonie ulic Wiechaczka, Sportowej i Przybyły oraz ulic Świętokrzyskiej, Szczytowej i Beskidzkiej, pierwszy od wschodu, drugi od południa przylegają do terenu starej zabudowy Chropaczowa. Trzeci obszar to budynki przy ul. Ślęzan 9-27 i 10-20 położone we wschodniej części dzielnicy.

W dzielnicy **Zgoda** zgłoszono projekt obejmujący 3 segmenty przy ul. Wojska Polskiego w niewielkim kompleksie budynków z lat 80. Międzyzakładowej Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Perspektywa”. W pozostałych budynkach płyty azbestowe zostały przed kilku laty zgodnie z przepisami zabezpieczone.

W dzielnicy **Piaśniki** znajdują się 4 obszary – w rejonie ulic Krasickiego, Zubrzyckiego, Tatrzańskiej-Chorzowskiej oraz budynki przy ul. Chorzowskiej 25, 27, 29, 31, 33. Ostatni z obszarów różni się od pozostałych tym, że tamtejsze budynki należą do najstarszego zasobu mieszkaniowego gminy – powstały w latach 30 i ich standard jest wyraźnie niższy.

Nie zgłoszono żadnych projektów dla **Lipin**, co wiąże się pośrednio z faktem, że znajduje się tam tylko kilka budynków mieszkalnych, powstałych w latach 70-80 na obrzeżach starej zabudowy Lipin. Niektóre z nich są wzniesione przy użyciu materiałów zawierających azbest. Budynki należą do zasobów spółdzielni mieszkaniowych Matylda i Siemion.

Rys. 18. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

S. DZIELNICA CENTRUM

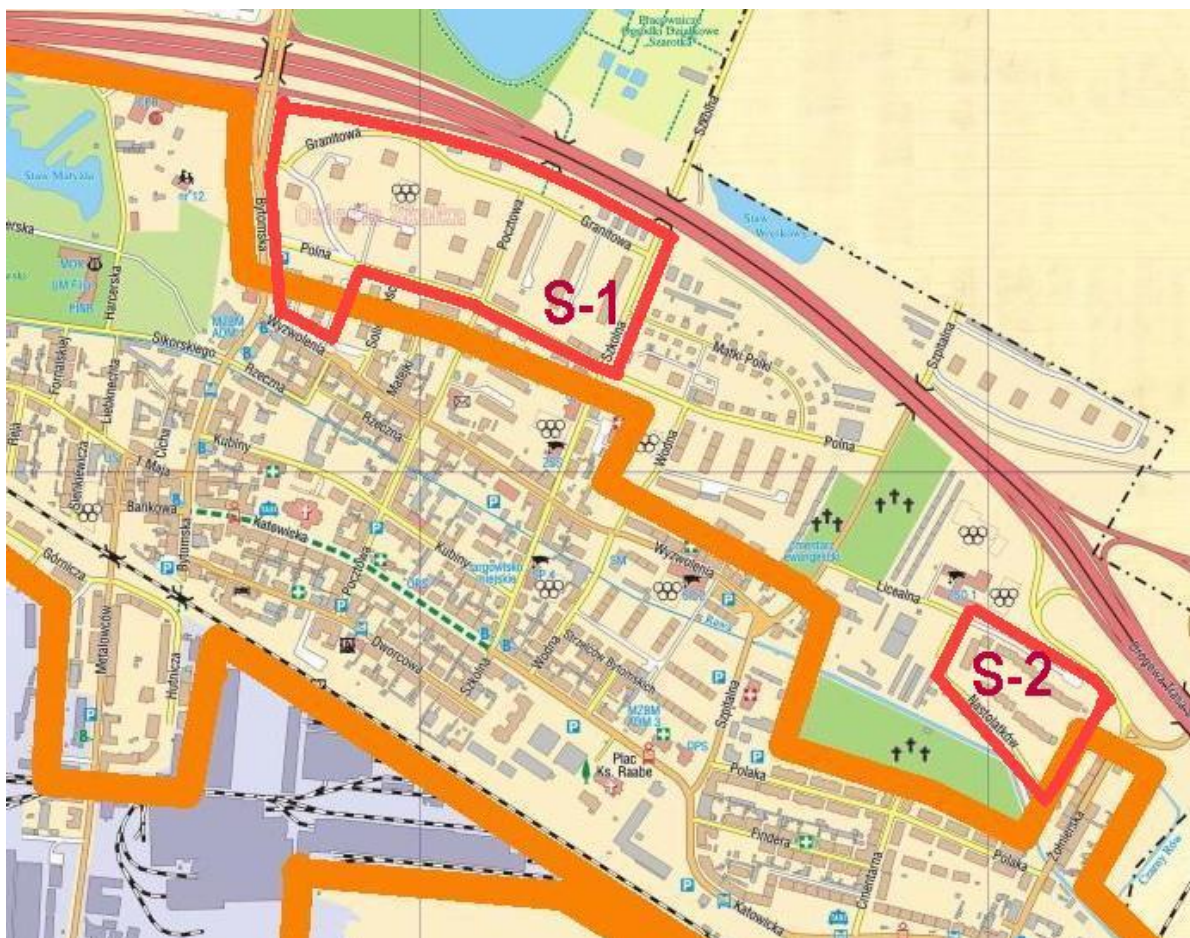
S-1 Obszar w rejonie ulic Granitowej, Polnej i Szkolnej

Budynki mieszkalne wielorodzinne, 11-kondygnacyjne, jedno i wielosegmentowe przy ul. Granitowej 2, 4, 6, 8, 10, 12-20, 22-30, Polnej 7, 9, 17, 6-20, Szkolnej 21-29. Jest to największy obszar w mieście skupiający zabudowę wzniesioną przy użyciu materiałów zawierających azbest.

S-2 Obszar w rejonie ulic Licealnej i Nastolatków

Budynki 5-kondygnacyjne, wielorodzinne przy ul. Licealnej 8 – Nastolatków 24-28, Licealnej 10-18, 20-26, Nastolatków 6-12, 14-20 z lat 80.

Rys. 19. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu - Centrum

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

C. DZIELNICA CHROPACZÓW

C-1 Obszar w rejonie ulic Wiechaczka, Sportowej, Przybyły

Budynki mieszkalne wielorodzinne 5-kondygnacyjne z lat 80. przy ul. Sportowej 2, 3-5, 7-13, 15-21, 23-25, Wiechaczka 19-23, 25-31, Przybyły 3-5, 8, 10.

C-2 Obszar przy ul. Ślęzan

Budynki mieszkalne wielorodzinne 5-kondygnacyjne z lat 80. przy ul. Ślęzan 9-27, 10-20.

C-3 Obszar w rejonie ul. Świętokrzyskiej, Szczytowej, Beskidzkiej

Budynki mieszkalne wielorodzinne 11-kondygnacyjne z lat 80. przy ul. Karpackiej 29, Świętokrzyskiej 22, 24, Szczytowej 1, Beskidzkiej 2, 5.

Rys. 20. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Chropaczów

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

P. DZIELNICA PIAŚNIKI

P-1 Obszar w rejonie ulic Tatrzańskiej i Chorzowskiej

3 Budynki mieszkalne wielorodzinne, typowe, 11-kondygnacyjne przy ul. Tatrzańskiej 4, Tatrzańskiej 6, Chorzowskiej 22, zbudowane w latach 80.

P-2 Obszar przy ul. Chorzowskiej

5 budynków mieszkalnych 2-kondygnacyjnych zbudowanych w latach 30. przy ul. Chorzowskiej 25, 27, 29, 31, 33. z pokryciem dachowym z eternitu.

P-3 Obszar przy ul. Zubrzyckiego

Budynki mieszkalne wielorodzinne 5-kondygnacyjne przy ul. Zubrzyckiego 19-27, 29-33, 35-41.

P-4 Obszar przy ul. Krasickiego

4 budynki mieszkalne wielorodzinne, typowe 11-kondygnacyjne przy ul. Krasickiego 1, 7, 9-13, 15-19.

Z. DZIELNICA ZGODA

Z-1 Obszar przy ul. Wojska Polskiego

3 segmenty budynków mieszkalnych wielorodzinnych, 5-kondygnacyjnych przy ul. Wojska Polskiego 35c, 37a, 43b.

Rys. 21. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Piaśniki

Rys. 22. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Zgoda

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

7.3. UZASADNIENIE WYBORU OBSZARÓW REWITALIZACJI

Zgodnie z założeniami Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa śląskiego na lata 2007 – 2013, obszary objęte programem rewitalizacji muszą spełniać odpowiednie kryteria wyboru.

1. Wskazane dzielnice (Centrum, Lipiny i Chropaczów) podlegające w pierwszym okresie obowiązywania LPR zintegrowanym procesom rewitalizacyjnym zostały wybrane po przeprowadzeniu analizy problemów występujących w mieście Świętochłowice, z której wynikają następujące wnioski:

- Zespoły urbanistyczne części dzielnicy Centrum (dawnej gminy Świętochłowice) i obszarów najstarszej części dzielnicy Lipiny i Chropaczów to miejsca koncentracji starej (ok. 100-letniej) zabudowy mieszkaniowo-usługowej o znacznych walorach architektonicznych i znaczeniu historycznym dla miasta, a równocześnie będących

w ogólnie złym stanie technicznym. Należy zatem uznać wymienione obszary za kryzysowe z punktu widzenia zagospodarowania przestrzeni miasta;

- W zakresie ochrony środowiska - pomimo planowej likwidacji niskiej emisji, w większości mieszkań w starym budownictwie w dalszym ciągu czynne są piece węglowe;
- Infrastruktura drogowa i uzbrojenia podziemnego znajduje się w większości w złym stanie technicznym;
- Nieharmonijne zagospodarowanie terenu;
- Nie dokończone zagospodarowanie terenu ścisłego centrum miasta;
- duża liczba nieruchomości ma nieuregulowany stan prawny – w tym wiele w zarządzie MZBM;
- kryterium największej liczby osób **długotrwale bezrobotnych** – jest spełnione we wszystkich trzech dzielnicach;
- kryterium największej liczby osób **korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej** - jest spełnione we wszystkich trzech dzielnicach;
- kryterium największej liczby **osób ubogich** – jest spełnione we wszystkich trzech dzielnicach;
- kryterium **wysokiego poziomu przestępczości**, zwłaszcza przestępstw godzących w dobro lub mienie obywateli – jest spełnione we wszystkich trzech dzielnicach.

2.Teren Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka”

Ośrodek od 40 lat służy rekreacji wszystkich mieszkańców, stąd uzasadnienia dla konieczności jego rewitalizacji należy się dopatrywać w kondycji całego miasta. Wyznaczone wcześniej obszary rewitalizacji to tereny zdegradowanej zabudowy miejskiej (z własnymi niewielkimi terenami zieleni miejskiej) i przemysłowej. Zbadano wskaźniki świadczące o rozwoju miasta z kilku ostatnich lat (2005-2010) i porównano je odpowiednio ze wskaźnikami dla grupy miast na prawach powiatu z terenu Województwa Śląskiego – Bytomiem, Piekarami Śląskimi, Gliwicami, Zabrzem, Chorzowem, Katowicami, Mysłowicami, Rudą Śląską, Siemianowicami. Po analizie danych statystycznych należy stwierdzić, że miasto wciąż nie może się podźwignąć z sytuacji kryzysowej spowodowanej upadkiem wszystkich niemal zakładów przemysłowych. Zarówno sytuacja samych mieszkańców – mamy jeden z najwyższych wskaźników stopy bezrobocia, które znów wyraźnie rośnie od 2008 roku

(17,6% wg GUS w XII 2010 r.). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto mieszkańców naszego miasta rośnie w kolejnych latach znacznie wolniej niż w miastach porównywanych. Wskaźnik ten również bardzo wyraźnie maleje w stosunku do średniej krajowej - w 2004 roku wynosił on 84,5 %, a w 2010 r. tylko 77,8 %. Trudna sytuacja materialna mieszkańców powoduje wzrost liczby środowisk, rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ograniczenie dostępu do kultury, rekreacji. Gorsza sytuacja mieszkańców przekłada się na sytuację miasta – skromniejsze środki budżetowe wydatkowane są głównie na cele pomocy społecznej i edukacji, łącznie w 2010 r. 62,2 % wydatków z budżetu miasta. Mamy w związku z tym od 2005 r. najniższy wskaźnik wydatków z budżetu gminy na 1 mieszkańca wśród porównywanych miast. Miasto w takiej sytuacji nie może się rozwijać bez pomocy z zewnątrz, a w porównaniu z innymi miastami pozyskaliśmy dotychczas niewielkie środki unijne na inwestycje.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że projekt rewitalizacji „Skałki” z całą pewnością wpłynie na polepszenie sytuacji miasta, jako że przyczyni się do jego uatrakcyjnienia. Zacznie być postrzegane, jako miejsce, gdzie nie wszystko jest brzydkie, brudne i szare, gdzie można coś zmienić, gdzie coś dobrego się dzieje, gdzie warto przyjechać. Kolejne inwestycje, w tym zwłaszcza te dofinansowane z funduszy strukturalnych będą powoli zmieniać oblicze miasta.

7.4. RODZAJE DZIAŁAŃ MOŻLIWYCH DO REALIZACJI NA OBSZARACH REWITALIZOWANYCH

Ważnym elementem działań rewitalizacyjnych stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.

W Rozdziale 5.5 zamieszczono przykładowe rodzaje projektów, które mogą uzyskać dofinansowanie na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

VIII. REWITALIZACJA W OBSZARZE PRZESTRZENNYM

8.1. CELE PRZESTRZENNE REWITALIZACJI

CELEM DZIAŁANIA JEST WIELOFUNKCYJNE WYKORZYSTANIE ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKICH.

W ramach działania przewidziane jest wsparcie dla obszarów zdegradowanych, przede wszystkim: powstałych w wyniku przemian rynkowych terenów przemysłowych oraz niszczących i tracących atrakcyjność, centrów i dzielnic miast podlegających procesowi suburbanizacji. Projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.2.1 Rewitalizacja – „duże miasta” muszą wynikać z Lokalnego Programu Rewitalizacji i być zlokalizowane na terenie miasta liczącego powyżej 50 tys. mieszkańców.

Główny nacisk położony jest na podnoszenie wartości substancji miejskiej i nadawanie jej funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych, co wynika z lokalizacji na terenie objętym programem rewitalizacji. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej.

8.2. PLANOWANE DZIAŁANIA PRZESTRZENNE W OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Tabela 41. Przedsięwzięcie realizowane we wszystkich obszarach rewitalizacji

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady finansowe brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Wykonanie systemu monitoringu wizyjnego w celu podniesienia bezpieczeństwa w zagrożonej części miasta	Środki własne gminy + EFRR	858 000,00	2007 – 2010
	RAZEM		858 000,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

Tabela 42. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Centrum

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady finansowe brutto (PLN)	Lata realizacji
2.	Rewitalizacja kompleksu parkowo-rekreacyjnego w rejonie ul. Sikorskiego i ul. Harcerskiej w Świętochłowicach na cele rekreacyjno-społeczne	Środki własne gminy + EFRR	5 690 000,00	2008-2013
3.	Modernizacja ulicy Kubiny – sieci uzbrojenia podziemnego i nawierzchni – wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia	Środki własne gminy	2 080 000,00	2007-2009
4.	Modernizacja zabytkowego budynku Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Katowickiej 35	Środki własne gminy	161 100,00	2007 - 2012
5.	Renowacja elewacji zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Bytomskiej 6	Środki własne MZBM	350 000,00	2009
6.	Renowacja elewacji zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Bytomskiej 8	Środki własne wspólnoty mieszkaniowej	700 000,00	2008
7.	Remont dachu, renowacja elewacji, wymiana instalacji co, wod. – kan., elektr. zabytkowego budynku (obecnie mieszkalnego) przy ul. Katowickiej 30 (dawna Generalna Dyrekcja Hut i Kopalń Księcia Donnermarcka)	Środki własne wspólnoty mieszkaniowej	300 000,00	2007 - 2010
8.	Renowacja elewacji zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Katowickiej 34 (Przychodnia zdrowia i inne cele społeczne)	Środki własne	300 000,00	2008
9.	Przebudowa dawnej szkoły przy ul. Sienkiewicza 3 na mieszkania socjalne, noclegownię i hostel	Środki własne, środki z budżetu państwa-MPiPS	2 500 000,00	2007 - 2010
10.	Renowacja elewacji zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Pocztovej 7 - 7a	Środki własne wspólnoty mieszkaniowej	1 000 000,00	2009 - 2011
11.	Renowacja elewacji i nadbudowa kondygnacji poddasza zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Katowickiej 9	Środki własne MZBM	1 500 000,00	2010 - 2012
12.	Przywrócenie funkcji kulturalnych centrum Miasta – I etap remont i przebudowa budynku przy ul. Polaka 1 na potrzeby Muzeum Miejskiego w Świętochłowicach II etap Rozbudowa obiektu na potrzeby biblioteki z salą audiowizualną	Środki własne + EFRR	26 000 000,00 14 000 000,00 12 000 000,00	2007 – 2020 2007-2015 2015-2020
	RAZEM (1-12):		66 581 100,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

ZAKRES ZMIAN, KTÓRE ZOSTAŁY WPROWADZONE OD WEJŚCIA W ŻYCIE LPR LUB
INFORMACJA O FAZIE REALIZACJI INWESTYCJI

Ad.1. Zadanie zrealizowano w 2010 r.

Ad.2. Zakres zadania został znacznie rozszerzony, jako istotny dla rewitalizacji dzielnicy centrum, ale realizacja została przeniesiona na późniejsze lata

Ad.3. Zakres remontu został częściowo wykonany

Ad.4. Zakres remontu został częściowo wykonany, skorygowano datę zakończenia inwestycji.

Ad.5, 6 i 8. Skorygowano datę zakończenia inwestycji.

Ad. 7. Prace remontowe są prowadzone systematycznie, zwłaszcza w partii dachu

Ad. 9 Zadanie zostało zrealizowane w 2009 r.

Ad. 12 W 2011 r. gmina pozyskała środki na projekt w konkursie w ramach RPO WŚL. Priorytet VI, Poddziałanie 6.2.1 Rewitalizacja – duże miasta

Tabela 43. Planowane zadania inwestycyjne (projekty pozostałych inwestorów) – dzielnica Centrum

13.	Projekt zgłoszony przez właściciela wieży wodnej „Wieża i Ogród” zagospodarowanie terenu i remont zabytkowej wieży wodnej przy ul. Katowickiej 60 z przeznaczeniem na działalność usługowo-rekreacyjną i mieszkalną”	Środki prywatne	700 000,00	2007-2010
14.	Przebudowa domu parafialnego Parafii św. Piotra i Pawła na Parafialne Centrum Kulturalno-Rekreacyjne dla społeczności lokalnej - ul. Kubiny 6	EFRR + środki własne	2 700 000,00	2007-2009
15.	MGSM Perspektywa Renowacja elewacji i zagospodarowanie terenu dla budynków przy ul. Kubiny 29-31	Środki własne MGSM	300 000,00	2010-2013
16.	MGSM Perspektywa Rewitalizacja zespołu 5 domów osiedla robotniczego przy ul. Metalowców 7, 9 i Górniczej 1-14	Środki własne MGSM	1 520 000,00	2007-2012
17.	MGSM Perspektywa Rewitalizacja zespołu domów osiedla robotniczego przy ul. Polaka 3-52 i ul. Cmentarnej 6-22	Środki własne MGSM	3 770 000,00	2007-2013
18	Rewaloryzacja fasady budynku Domu Pomocy Społecznej z 1897 roku wraz z przyległym podwórzem	Środki własne + EFRR Fundusz Kościelny pożyczka	123 000,00	2012-2014
RAZEM :			8 413 000,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

**Projekty z zakresu rozwoju lokalnego, które będą przeprowadzane na obszarze
rewitalizacji i w jego bezpośrednim sąsiedztwie**

1. Remonty i termomodernizacje infrastruktury oświaty:

- Zespół Szkół Ekonomiczno Usługowych, ul. Sikorskiego 9;
- Termomodernizacja Przedszkola nr 1, ul. Miarki 1 (2010-2012);
- Gimnazjum nr 4, ul. Szkolna 17 – w 2007 r. wykonano termomodernizację, planuje się wymianę instalacji wod.-kan. i elektrycznej;
- Zespół Szkół Specjalnych ul. Szkolna 13;
- Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej nr 4, ul. Szkolna 10;
- Remont Szkoły Podstawowej nr 4, ul. Szkolna 10;
- Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola nr 1, ul. K. Miarki 1 wraz z modernizacją placu zabaw;
- Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola nr 2, ul. Wodna 13;
- Rozbudowa i modernizacja obiektów sportowych na terenie OSiR „Skałka”;
- Termomodernizacja budynku OSiR „Skałka”;
- Termomodernizacja sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2 .

PROJEKTY ZREALIZOWANE

- Przedszkole nr 12, ul. Harcerska 10 – remont i termomodernizacja.
- Remont Szkoły Podstawowej nr 3, ul. Chopina, 2007-2011, planowana budowa boiska 2011 (447 475,00 zł);
- Remont Przedszkola nr 3, ul. Harcerska 6, 2011;
- Zagospodarowanie terenu wraz z budową boisk przy Zespole Szkół Specjalnych i Gimnazjum nr 4 przy ul. Szkolnej – 2011;
- Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 – 2011;

2. Inne budynki infrastruktury społecznej :

- Zmiana sposobu użytkowania budynku, należącego do zespołu dawnego szpitala przy ul. Szpitalnej na cele społeczne.

- Zmiana sposobu użytkowania budynku po Szpitalu nr 3 przy ul. Szkolnej na cele kulturalne i społeczne.

Projekty, których podjęcie będzie w najbliższych latach konieczne dla poprawy warunków życia w dzielnicy

- Połączenie miejskiego układu drogowego w zachodniej części Miasta z DTŚ ,
- Budowa nowej ulicy na przedłużeniu ul. Metalowców do ul. Sikorskiego (przewidzianej w planie miejscowym),
- Budowa nowej drogi łączącej ulicę Katowicką z DTŚ (równoległej do ul. Żołnierskiej) – przewidzianej w planie miejscowym,
- Budowa dróg wraz z infrastrukturą na terenie byłej KWK „Polska”.

Tabela 44. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Lipiny

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady finansowe brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Remont i modernizacja zabytkowego budynku Centrum Kultury Śląskiej w Lipinach przy ul. Chorzowskiej 73 z przeznaczeniem części pomieszczeń na cele społeczne i gospodarcze (projekt CKŚ)	Środki własne gminy	837 400,00	2009 - 2012
2.	Remont elewacji i dachu „Domu Sportu” w Lipinach ul. Wallisa 1 na potrzeby organizacji sportowych	Środki własne gminy	2 000 000,00	2008 - 2012
3.	Zagospodarowanie terenu Klubu Sportowego „Naprzód” Lipiny na boisko treningowe - ul. Łagiewnicka	Środki własne gminy + budżet państwa	2 650 000, 00	2010-2012
4.	Termomodernizacja zabytkowego budynku Zespołu Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej przy ul. Bukowego 23	Środki własne gminy + EFRR	4 000 000,00	2007 - 2012
4a	Remont i przebudowa zabytkowego budynku Zespołu Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej przy ul. Bukowego 23	Środki własne gminy	7 000 000,00	2011-2014
4b	Zagospodarowanie terenu wokół ZSGiPP wraz z budową boiska sportowego	Środki własne gminy + EFRR	2 000 000,00	2011
5.	Remont i modernizacja zabytkowego budynku szkoły, obecnego Zespołu Szkół Ekonomiczno - Informatycznych przy ul. Bukowego 17	Środki własne gminy	1 120 000,00	2008 - 2011
5a	Budowa boiska sportowego i sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Informatycznych, ul. Bukowego 17	Środki własne gminy	4 000 000,00	2009 - 2013
6.	Zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. Imieli 4 / Wallisa 9 na wielofunkcyjny	Środki własne gminy	3 000 000,00	2007 - 2015

	ośrodek, w którego strukturach funkcjonować będą następujące placówki: klub młodzieżowy mieszkanie rotacyjne np. dla wychowanków rodzin zastępczych placówka opiekuńczo – wychowawcza typu interwencyjno-socjalizacyjna			
7.	Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej Placu Słowiańskiego na cele rekreacyjno-kulturalno-społeczne	Środki własne gminy	500 000,00	2008 – 2010
8.	<i>Rewaloryzacja zabytkowego zespołu budynków osiedla robotniczego w południowej części Lipin (projekt MZBM w Świętochłowicach)</i>			
8a	Zadanie I: modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 99, Wallisa 4, sw. Jana 2, 4, 6.	Środki własne MZBM	9 184 409,00	2007-2013
8b	Zadanie II: modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 93, 91, 89, 87, Imieli 2, 4, 6, ul. Św.Jana 1, 3, 5, Wallisa 5, 7, 8, 9, 10, H. Sawickiej 38, 36	Środki własne MZBM	23 355 504,00	2007-2013
8c	Zadanie III: modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 81, 77, 75, Imieli 1, 3, 5, 7, H. Sawickiej 34, 32, 30, 28, 26, 24, 22, 20, 18	Środki własne MZBM	18 739 933,00	2007-2013
8d	Zadanie IV: modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 71, 67, 65, 63, 61, Pieczki 1, 3, 5, 7, 4, 6, 8, 10, Mickiewicza 1, 3, 5, 7, H. Sawickiej 16, 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2	Środki własne MZBM	24 952 673,00	2007-2013
9	Adaptacja budynku przy ul. Sądowej 1 na Centrum Inicjatyw Społecznych w Świętochłowicach <i>Projekt wpisany do PRS</i>	Środki własne gminy + EFRR	3 800 000,00	2008-2010
<i>Nowe projekty</i>				
10	Budowa odcinka ul. Imieli (teren po kopalni Matylda-Zachód)	Środki własne gminy	1 700 000,00	2010-2012
RAZEM:			108 839 919,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

Ad. 3 Pozostało do wykonania: dokończenie budowy oświetlenia, renowacja boiska meczowego, budowa boiska treningowego.

Ad. 4 Zaktualizowano kwotę i termin wykonania.

Ad. 5, 5a Projekt nie będzie realizowany przez gminę – zmiana użytkownika

Tabela 45. Planowane zadania inwestycyjne (projekty pozostałych inwestorów) – dzielnica Lipiny

11	Parafia Św. Augustyna Remont pokrycia dachu kościoła parafialnego	Środki własne parafii	200 000,00	2010
RAZEM:			200 000,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

Projekty z zakresu rozwoju lokalnego, które będą przeprowadzane na obszarze rewitalizacji i w jego bezpośrednim sąsiedztwie

1. Inwestycje, remonty i termomodernizacje obiektów infrastruktury oświaty:

- Przedszkole nr 7 ul. Chrobrego 10 (2010-2012).
- Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola nr 7, ul. Chrobrego 10 wraz z budową placu zabaw.
- Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej nr 19, ul. Chrobrego 4.

2. Inwestycje, remonty i termomodernizacje obiektów infrastruktury społecznej oraz:

- Remont i termomodernizacja „Domu Żółtej Jesieni” ul. Imieli 12.

3. Drogi i inne

- Zagospodarowanie zrekultywowanej hałdy w rejonie ul. Chrobrego w kierunku przyrodniczo – rekreacyjnym w celu udostępnienia dla turystów zespołu przyrodniczego w dolinie Lipinki.
- Połączenie miejskiego układu drogowego w zachodniej części miasta z DTŚ.
- Remont kapitalny ulicy Chorzowskiej.
- Remont kapitalny ulicy Chrobrego.

PROJEKTY ZREALIZOWANE

- W 2009 r. wykonano przebudowę ulicy Barlickiego wraz z wymianą torowiska i infrastruktury uzbrojenia podziemnego.

Projekty rewitalizacyjne, których podjęcie będzie konieczne dla poprawy warunków życia w dzielnicy Lipiny

- Zagospodarowanie obszaru Lipin na północ od ul. Chorzowskiej - przebudowa fragmentu dzielnicy – opracowanie koncepcji zagospodarowania i planu miejscowego, uwzględniającego problemy społeczne.
- Budowa drogi w południowej części Lipin, łączącej ul. Chorzowską z DTŚ (w planie miejscowym).

Tabela 46. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Chropaczów

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Remont i przebudowa zabytkowego budynku przy ul. Łagiewnickiej 34 na potrzeby przychodni zdrowia oraz na cele usługowe	Środki własne gminy	600 000,00	2007-2009
2.	Remont i termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 17	Środki własne gminy + EFRR	4 500 000,00	2006-2011
3.	Zagospodarowanie przestrzeni Parku Chropaczowskiego na cele rekreacyjno-społeczne	Środki własne gminy	80 000,00	2007
	RAZEM:		5 180 000,00	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

Ad.2 Zadanie zrealizowano.

Ad.3. W 2007 roku prace zakończono.

Projekty z zakresu rozwoju lokalnego, które będą przeprowadzane na obszarze rewitalizacji i w jego bezpośrednim sąsiedztwie

1. Adaptacja budynku przy ul. Łagiewnickiej 68 na mieszkania (MZBM).

2. **Inwestycje, remonty i termomodernizacje infrastruktury oświaty:**

- Remont Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 przy ul. Sudeckiej 5 (zrealizowany),
- Termomodernizacja i remont Przedszkola nr 9 przy ul. Sportowej 6,
- Termomodernizacja i remont Przedszkola nr 13 przy ul. Sudeckiej 1,
- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10,
- Budowa sali gimnastycznej przy SPS nr 10,
- Zagospodarowanie terenu przy SPS nr 10.

Tabela 47. Planowane zadania inwestycyjne – Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skałka”

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Budowa kąpieliska miejskiego na terenie OSiR „Skałka” w Świętochłowicach w technologii naturalnego stawu kąpielowego	Środki własne gminy + EFRR	I etap 11 000 000,00	2011 - 2014
2.	Rewaloryzacja infrastruktury OSiR „Skałka” jako miejsca rekreacji i wypoczynku mieszkańców	Środki własne gminy + EFRR	I etap 1 050 000,00 II etap 600 000,00	2011 - 2014
	RAZEM:		12 650 000	-

Tabela 48. PROJEKTY Z ZAKRESU MIESZKALNICTWA – zgłoszone do programu rewitalizacji projekty dotyczące zastępowania azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady finansowe brutto (PLN)	Lata realizacji
DZIELNICA CENTRUM				
1	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach - Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka ul. Granitowa 2	Środki własne SM + EFRR.	833 000,00	2007 - 2013
2	ul. Granitowa 4	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
3	ul. Granitowa 6	Środki własne SM + EFRR.	833 000,00	2007 - 2013
4	ul. Granitowa 8	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
5	ul. Granitowa 10	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
6	ul. Granitowa 12-20	Środki własne SM + EFRR	1 610 000,00	2007 - 2013
7	ul. Granitowa 22-30	Środki własne SM + EFRR	1 610 000,00	2007 - 2013
8	ul. Polna 7	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
9	ul. Polna 9	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
10	ul. Polna 17	Środki własne SM + EFRR	833 000,00	2007 - 2013
11	ul. Polna 6-20	Środki własne SM + EFRR	1 295 000,00	2007 - 2013
12	ul. Szkolna 21-29	Środki własne SM + EFRR	1 610 000,00	2007 - 2013

13	ul. Licealna 8, ul. Nastolatków 24-28	Środki własne SM + EFRR	595 000,00	2007 - 2013
14	ul. Licealna 10-18	Środki własne SM + EFRR	414 000,00	2007 - 2013
15	ul. Licealna 20-26	Środki własne SM + EFRR	347 000,00	2007 - 2013
16	ul. Nastolatków 6-12	Środki własne SM + EFRR	434 000,00	2007 - 2013
17	ul. Nastolatków 14-20		347 000,00	2007 - 2013
DZIELNICA PIAŚNIKI				
18	SM Świętochłowice -Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka ul. Krasickiego 1	Środki własne SM + EFRR	1 485 000,00	2007 - 2013
19	ul. Krasickiego 7	Środki własne SM + EFRR	1 485 000,00	2007 - 2013
20	ul. Krasickiego 9-13	Środki własne SM + EFRR	1 755 000,00	2007 - 2013
21	ul. Krasickiego 15-19	Środki własne SM + EFRR	1 755 000,00	2007 - 2013
22	ul. Zubrzyckiego 19-27	Środki własne SM + EFRR	749 000,00	2007 - 2013
23	ul. Zubrzyckiego 29-33	Środki własne SM + EFRR	476 000,00	2007 - 2013
24	ul. Zubrzyckiego 35-41	Środki własne SM + EFRR	536 000,00	2007 - 2013
25	ul. Chorzowska 22	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
26	ul. Tatrzańska 4	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
27	ul. Tatrzańska 6	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
28	MZBM Zmiana pokrycia dachu w budynkach mieszkalnych przy ul. Chorzowskiej 25, 27, 29, 31, 33 - likwidacja pokrycia dachowego z eternitu.	Środki własne MZBM + EFRR	250 000,00	2007 - 2013
DZIELNICA CHROPACZÓW				
29	SM Świętochłowice -Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka ul. Sportowa 2	Środki własne SM + EFRR	126 000,00	2007 - 2013
30	ul. Sportowa 3-5	Środki własne SM + EFRR	347 000,00	2007 - 2013
31	ul. Sportowa 7-13	Środki własne SM + EFRR	574 000,00	2007 - 2013
32	ul. Sportowa 15-21	Środki własne SM + EFRR	700 000,00	2007 - 2013
33	ul. Sportowa 23-25	Środki własne SM + EFRR	427 000,00	2007 - 2013

34	ul. Wiechaczka 19-23	Środki własne SM + EFRR	497 000,00	2007 - 2013
35	ul. Wiechaczka 25-31	Środki własne SM + EFRR	665 000,00	2007 - 2013
36	ul. Przybyły 3-5	Środki własne SM + EFRR	126 000,00	2007 - 2013
37	ul. Przybyły 8	Środki własne SM + EFRR	270 000,00	2007 - 2013
38	ul. Przybyły 10	Środki własne SM + EFRR	270 000,00	2007 - 2013
39	ul. Karpacka 29	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
40	ul. Świętokrzyska 22	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
41	ul. Świętokrzyska 24	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
42	ul. Szczytowa 1	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
43	ul. Beskidzka 2	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
44	ul. Beskidzka 5	Środki własne SM + EFRR	1 777 500,00	2007 - 2013
45	ul. Ślęzan 9-27	Środki własne SM + EFRR	2 625 000,00	2007 - 2013
46	ul. Ślęzan 10-20	Środki własne SM + EFRR	2 100 000,00	2007 - 2013
DZIELNICA ZGODA				
47	Likwidacja i zastąpienie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych przy ul. Wojska Polskiego 35c, 37a, 43b	Środki własne MGSM" Perspektywa" + EFRR		2007 - 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków do LPR

IX. REWITALIZACJA W OBSZARZE GOSPODARCZYM

9.1. CELE REWITALIZACJI W OBSZARZE GOSPODARCZYM

Celem rewitalizacji w obszarze gospodarczym jest:

TWORZENIE W ZDEGRADOWANYCH DZIELNICACH WARUNKÓW LOKALOWYCH I INFRASTRUKTURALNYCH DLA ROZWOJU MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

9.2. PLANOWANE DZIAŁANIA NA TERENIE REWITALIZOWANYM W OBSZARZE GOSPODARCZYM

- Zagospodarowanie na cele usługowe nieruchomości przy ul. Kubiny (środki prywatne) Gmina Świętochłowice zbyła przedmiotową nieruchomość, na której wzniesiono obiekty usługowo-mieszkalne.
- Ul. Katowicka 15 i 15a Modernizacja budynków na kompleks restauracyjno – hotelowy (środki prywatne).
- Zagospodarowanie terenu poprzemysłowego po KWK Polska na potrzeby **Śląskiego Parku Przemysłowego** (środki własne Parku Przemysłowego + RPO 1.1.1 – koszt 15 mln zł, realizacja 2008-2010 r.).

X. REWITALIZACJA W OBSZARZE SPOŁECZNYM

10.1.CELE REWITALIZACJI W OBSZARZE SPOŁECZNYM

Cel generalny rewitalizacji w obszarze społecznym nawiązuje do celu określonego w Strategii rozwiązywania Problemów Społecznych:

ROZWIĄZYWANIE W PROCESIE DIALOGU SPOŁECZNEGO ZJAWISK I PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MARGINALIZUJĄCYCH I WYKLUCZAJĄCYCH, ZIDENTYFIKOWANYCH NA OBSZARACH REWITALIZACJI.

10.2.PLANOWANE DZIAŁANIA NA TERENIE REWITALIZOWANYM W OBSZARZE SPOŁECZNYM

Od wielu lat zarówno stowarzyszenia, jak i miejskie jednostki budżetowe realizują projekty, które angażują społeczność miasta w sferze kultury, edukacji, sportu, rozwijania przedsiębiorczości, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Są to projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, przez marszałka województwa, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Pracy i Polityki Społecznej, inne fundacje, przedsiębiorstwa.

Na terenie Świętochłowic, w szczególności na obszarach rewitalizacji, działa niewielka liczba aktywnych organizacji społecznych. Wśród nich największą skutecznością pozyskiwania środków na projekty, które znakomicie wpływają na rozwój społeczności miasta wyróżnia się Fundacja Rozwoju Świętochłowic.

Stowarzyszenia kulturalne i sportowe opracowują projekty, pozwalające na dofinansowanie ich działalności – bieżących wydatków, organizacji imprez.

Ogromną rolę w rewitalizacji społecznej w mieście mają **ochronki parafialne**, sprawujące opiekę nad dziećmi, prowadzone przez parafie: św. Piotra i Pawła, św. Augustyna w Lipinach, Matki Boskiej Różańcowej w Chropaczowie, św. Józefa na Zgodzie. Parafia ewangelicka św. Jana Chrzciciela planuje działalność społeczną, aktualnie przygotowuje pomieszczenia. Parafie borykają się z rozlicznymi problemami, pomimo to działają

nieprzerwanie, ponieważ zapotrzebowanie na opiekę nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych jest bardzo duże.

Placówki oświaty, w szczególności na obszarach rewitalizacji, realizują wiele projektów, które wspomagają ich budżety. Wiele z tych projektów dotyczy przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy. Są one realizowane ze środków, których dysponentem jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Są również projekty dotyczące wyrównywania szans edukacyjnych i wsparcia rozwoju uczniów. Wiele projektów ma na celu poprawienie wyposażenia szkół, czy zmiany zagospodarowania otoczenia, jak np. projekty w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła”. W projektach z zakresu edukacji uczestniczy firma ArcelorMittal Poland SA, która współfinansuje wyposażenie pracowni dydaktycznych w szkołach, zwłaszcza w śródmieściu oraz infrastrukturę sportową szkół.

Od kilku lat szkoły realizują również z powodzeniem duże projekty dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - PO Kapitał Ludzki i innych. W centrum miasta funkcjonuje obecnie jedna instytucja oświaty- Młodzieżowy Dom Kultury, organizująca zajęcia dla młodzieży, wspierane w latach 2007-2009 ze środków UE w ramach programu „Młodzież w działaniu” oraz ze środków Wojewody Śląskiego.

Ośrodek Pomocy Społecznej do pierwszej wersji LPR zgłosił kilkanaście projektów, które konsekwentnie wykonuje. Aktualnie realizuje przewidziany na 6 lat projekt systemowy „Kompas”.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje projekty, mające na celu aktywizację zawodową, zwłaszcza osób bezrobotnych. Jest to m.in. projekt „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” wdrażany w latach 2008-2010.

Spośród projektów inwestycyjnych opracowanych przez gminę Świętochłowice, w których w szczególny sposób ma się dokonywać rewitalizacja społeczna należy wymienić dwa – **Adaptacja budynku przy ul. Sądowej 1** (dawny urząd gminy Lipiny) na Centrum Integracji Społecznej oraz **przebudowa i remont budynku przy ul. Polaka 1** na nową siedzibę Muzeum Miejskiego.

Pierwszy z nich uzyskał dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Subregionu razem z podobnymi centrami organizowanymi w „problemowych” dzielnicach na terenie Bytomia, Chorzowa i Rudy Śląskiej. Prace remontowe zakończyły się w 2011 r.

Powstanie Centrum ma zainicjować budowę systemu pomocy wykluczonym grupom, pomocy autentycznej, nastawionej na zmianę postaw, podniesienie kwalifikacji, usamodzielnienie, pomocy prowadzącej w konsekwencji do wtórnej socjalizacji, odzyskiwania dla społeczeństwa jednostek i całych grup środowiskowych.

Centrum ma wspierać organizowanie się społeczności lokalnej, zwiększanie potencjału mobilizacji zbiorowej, przywracanie jej zdolności podejmowania własnych inicjatyw w odpowiedzi na pojawiające się problemy. Metoda pracy ze społecznością lokalną ma przywrócić naturalne dążenia mieszkańców do udziału w życiu społecznym miasta i poszczególnych osiedli. Praca CIS ma pobudzać do działań samopomocowych i stanowić element wsparcia na rzecz powstania lokalnego społeczeństwa świadomego swoich praw i obowiązków. Aktywność Centrum Inicjatyw Społecznych ukierunkowana ma być na prowadzenie dialogu społecznego, wyłanianie lokalnych liderów oraz tworzenie podwalin do budowy społeczeństwa obywatelskiego. Działania Centrum Inicjatyw mają objąć także propagowanie i rozwijanie wolontariatu, koordynację i pomoc na rzecz organizacji pozarządowych działających w mieście, jak również rozwijanie idei samopomocy poprzez pomoc sąsiedzką.

Centrum ma wykreować lub wzmocnić endogeniczny potencjał rozwoju dzielnic – Lipin i Chropaczowa - zagrożonych negatywnymi procesami społecznymi i ekonomicznymi. Centra powstają też w miastach sąsiednich: Chorzowie (Chorzów II), Rudzie Śl. (Orzegów) i Bytomiu (Szombierki). Jest to w pewnym sensie niezamierzony efekt współpracy 4 miast podczas wizyty unijnych ekspertów. Wszędzie Centra pełnić będą podobną rolę. Bardzo cenne będą również ich wspólne, zintegrowane inicjatywy. To poziome, sieciowe partnerstwo ma ułatwić rozwiązywanie problemów, ubieganie się o środki zewnętrzne, wspólne zarządzanie projektami itp.

Drugi obiekt natomiast – budynek przy ul. Polaka - od wielu lat jest przedmiotem planów w zakresie remontu i dostosowania do potrzeb muzeum, ale wobec trudności finansowych miasta projekt ten był odsuwany na kolejne lata. Projekt spełniałby nie tylko podstawowe cele muzeum - kulturalne i edukacyjne, ale również wychowawcze. Planuje się prowadzić tam działania mogące znacząco wpłynąć na rozwój dzieci i młodzieży, w szczególności tej ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2011 r. projekt uzyskał dofinansowanie w konkursie w ramach RPO W Śl. Priorytet VI, Poddziałanie 6.2.1. Rewitalizacja – duże miasta.

Zapisane poniżej zadania należą do przedsięwzięć o charakterze „miękkim”. Zadania inwestycyjne dot. infrastruktury społecznej zostały zamieszczone w p. 8.2.

Tabela 49. Planowane działania społeczne

Lp.	Nazwa zadania	Potencjalne źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Zakup minibusu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych	PFRON	130 000,00	2007- 2008
2	Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	PFRON	121 000,00	2007-2008
3	Integracja i reintegracja zawodowa kobiet – kurs języka angielskiego	EFS	350 000,00	X 2007 - XII 2008
4	Szkolenie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – szkolenia i warsztaty edukacyjne na rzecz młodzieży trudnej	EFS	280 000,00	2007-2008
5	Przedsiębiorczość bez barier – zwiększenie samodzielności i aktywności społecznej grupy niepełnosprawnych dzieci i młodzieży	EFS	30 000,00	2008-2009
6	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży poprzez zaangażowanie ich w działania społeczne, kulturalne, edukacyjne	EFS	28 000,00	2007
7	Rozwijanie u uczniów podstawowych kompetencji i umiejętności kluczowych, wsparcie dla uczniów mających trudności z nauką	EFS	70 619,00	2007 – 2008
8	Publikacja „Oratorium” księdza Gajdy	Marszałek Woj. środki własne gminy	10 000,00	2007 – 2008
9	Stworzenie sieci klubów młodzieżowych i świetlic socjoterapeutycznych m.in. w obszarach opracowania programów rewitalizacji	EFS	300 000, 00	2007 – 2009
10	Pierwsze lata w rodzinie - stworzenie grupy wsparcia o charakterze edukacyjnym dla rodziców nie radzących sobie z problemami wychowawczymi	EFS	50 000,00	2008
11	Ekipa publicznie użyteczna - walka z bezrobociem oraz zachęcenie do samo zatrudnienia w celu polepszenia jakości życia i wyrwania z patologii	EFS	90 000,00	2008 – 2010
12	Stary ale Jary - świadczenie usług rehabilitacyjnych dla starszych mieszkańców miasta celem polepszenia ich zdrowia i kondycji	EFS	300 000,00	2008 – 2013
13	Nowy dach dla bezdomnych - stworzenie formy przejściowej dla osób wychodzących z bezdomności, a przez to dążenie do usamodzielnienia się osób bezdomnych oraz walka z ich bezrobociem i alkoholizmem	EFS	800 000,00	2008–2013

14	Nowy start dla zresocjalizowanych - stworzenie formy przejściowej dla osób wychodzących z zakładów karnych i aresztów przed usamodzielnieniem celem ich usamodzielnienia oraz nastawienia ich pozytywnie do otaczającego ich świata	EFS	100 000,00	2008–2013
15	Rehabilitacja w ŚDS celem zapobiegania degradacji psychofizycznej chorych psychicznie oraz wydłużenie okresów remisji osób chorych psychicznie jak i rehabilitacja społeczna uczestników	PFRON	50 000,00	2008 – 2009
16	Sąsiedzi - opieka osób starszych nad dziećmi osób pracujących oraz opieka nad osobami starszymi przez osoby bezrobotne celem aktywizacji społecznej i zmniejszenia bezrobocia	EFS	70 000,00	2008
17	Działając wspólnie - stworzenie bazy danych o mieście i możliwości uzyskania w nim wsparcia celem wydanie biuletynu z taką informacją i wypracowanie sprawnego systemu współpracy pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, służby zdrowia, wolontariatu, domów kultury i oświatą oraz sądownictwem	EFS	250 000,00	2008 – 2010
18	Młodzi gniewni - stworzenie grupy wsparcia o charakterze edukacyjnym dla rodziców dzieci w wieku 12 – 16 lat nie radzących sobie z problemami wychowawczymi	EFS	50 000,00	2008
19	Stop dla używek - zahamowanie tempa wzrostu używania i podaży narkotyków i alkoholu wśród nieletnich celem zmniejszenia wśród nich patologii i przestępczości	EFS	80 000,00	2008
20	Zerwać kajdany nałogu - utworzenie grupy wsparcia dla współuzależnionych członków rodzin alkoholików celem poprawy ich społecznego funkcjonowania	EFS	80 000,00	2008
21	Czas wolny-czasem nauki - inwestycja w siebie	EFS	50 000,00	2008
22	Miejski Ośrodek Informacji	Biblioteka Miejska	30 000,00	2009
23	Miejski Ośrodek Informacji Regionalnej	Biblioteka Miejska	35 000,00	2009
24	Remont zabytkowych organów kościoła św. Augustyna - Parafia św. Augustyna w Lipinach	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Marszałek Województwa, Gmina Świętochłowice	172 420,00	2007-2011
Razem			3 527 039,00	-

Źródło: jednostki gminne, organizacje pozarządowe i instytucje

Informacja o realizacji projektów planowanych w 2007 r.

Ad. 1 Zrealizowano zakup samochodu dla przewozu osób niepełnosprawnych.

Ad.2 W ramach zadania zrealizowano program powiadamiania służb ratunkowych przez osoby słabo słyszące i niesłyszące.

Ad.4 W roku 2010 do ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wystosowano projekt „Alternatywa wygrywa”.

Ad.6 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży realizowane jest na bieżąco z funduszu GKRPA poprzez zaangażowanie w działania społeczne, kulturalne, edukacyjne.

Ad.9 Podejmowane są działania związane z tworzeniem następnych świetlic socjoterapeutycznych.

Ad.10 W ramach zadania przeprowadzono projekt „Lepiej w rodzinie”.

Ad.15 Projekt realizowany na bieżąco, co roku ogłaszany jest konkurs ofert na wsparcie osób zaburzonych psychicznie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Ad.17 W 2009 powołano zarządzeniem Prezydenta Miasta Zespół Interdyscyplinarny.

Ad.18 Planowana jest realizacja w latach przyszłych.

Ad.19 Projekt realizowany na bieżąco w Klubie Młodzieżowym i Świetlicy socjoterapeutycznej.

Ad.24 Projekt zrealizowany.

Tabela 50. Projekty społeczne rozpoczęte po uchwaleniu LPR – tj. po 07.2007 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej				
25	Projekt systemowy „Kompas” Kompleksowy program przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Świętochłowicach	EFS 85%	584 859,41	2008
		BP 4,5%	30 963,13	
		Wkład własny JST 10,5%	72 247,18	
		EFS 85%	670 740,09	2009
		BP 4,5%	35 509,77	
		Wkład własny JST 10,5%	82 856,13	
		EFS 85%	550 364,80	2010
		BP 4,5%	29 136,96	
		Wkład własny JST 10,5%	67 986,24	
Powiatowy Urząd Pracy				
26	Stawiamy na jakość II	EFS PO „Kapitał Ludzki”	2010 - 2011	
27	Edukacyjna wyprawa	Program "Uczenie się przez całe życie" Leonardo da Vinci	2010	197 910,00
28	Droga do zatrudnienia	EFS PO „Kapitał Ludzki”	2009 – 2011	2 729 929,65
29	Równi w biznesie	EFS PO „Kapitał Ludzki”	2010 – 2011	1 317 290,00
30	Badanie świętochłowickiego rynku pracy w latach 2010-2015	EFS PO „Kapitał Ludzki”	2010 – 2011	201 615,00
Fundacja Rozwoju Świętochłowic				
31	„Extremalni wizjonerzy – reintegracja zawodowa i społeczna młodzieży”	Projekt współfinansowany przez UE w ramach EFS (działanie 7.2.1)	564 945,00	2008-2010

32	„Seniorzy XXI wieku – aktywni, nowocześni, zaangażowani”	Projekt współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich”	149 510,00	2009-2010
33	Projekt „Aktywne Po(d)stawy Abstynencji”	Ośrodek Pomocy Społecznej	5 400,00	2009

Źródło: jednostki gminne, organizacje pozarządowe i instytucje

Tabela 51. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 1

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Projekt „Kreatywna szkoła – Pewna przyszłość i lepsze perspektywy”	Europejski Fundusz Społeczny	341 987,88	2009 - 2011
2.	Rządowy program wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w kl. I-III szkół podst. i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia „Radosna szkoła”	Ministerstwo Edukacji Narodowej	12 000,00	2009
3.	Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach	MEN	8 833,00	2007
4.	Pierwsze Uczniowskie Doświadczenia drogą do wiedzy.	Europejski Fundusz Społeczny	8 000,00	2009 - 2011
5.	Pracownia Języków Obcych	ArcelorMittal Poland S.A.	25 000,00	2008
6.	Miasteczko Ruchu Drogowego	PZU	1 700,00	2010
7.	Szkoła bez Przemocy „Radość Tworzenia”	MEN	5 000,00	2007
8.	„Wspomaganie działań instytucji i stowarzyszeń, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.”	Gmina Świętochłowice	8 000,00	2009

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 52. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 2

L.p.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Pracownie komputerowe dla szkół	EFS	50 570,32	2004-2008
2	Internetowe Centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych	EFS	14 277,44	2004-2008
3	Socrates Comenius	Agencja Narodowa	10 480,00 EUR (20 960,00 PLN)	2005-2008
4	Szkoła Ucząca Się	-	-	1998-2013
5	Regionalna Sieć Szkół Uczących Się	-	-	2006-2013
6	Radosna Szkoła	MEN	11 200,00	2009-2012
	Projekt „Pracownia językowa”	ArcelorMittal	20 000,00	2008

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 53. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 3

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Boisko szkolne tartanowe	Arcelor-Mittal	250 000,00	2011-2012
2.	Projekt we współpracy z Rudzką Agencją Rozwoju-Inwestor	E F S	180 000,00	2011-2012

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 54. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 4

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	„Dziennikarzem być to gratka nie lada ,dziennikarzem być to fajna zabawa” Program realizowany przez szkołę w ramach wspierania programów edukacyjnych i profilaktyczno-wychowawczy realizowanych przez placówki pozaszkolne	Europejski Fundusz Społeczny	16 342,00	2007-2008
2.	„Tęczowy Świat” finansowanie zajęć dla dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem	OPS	1 000,00	2009/2010
3.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne (SKS ,siatkówka dziewcząt i chłopców ,zajęcia pozalekcyjne)	OPS	2 000,00	2009/2010
4.	„Radosna Szkoła”	MEN	12 000,00	2010
5.	Projekt multimedialnej pracowni językowej	ArcelorMittal	30 000,00	2009

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 55. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 8

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Monitoring wizyjny w szkołach	MEN przez KO w Katowicach	7 847,00	2009
2.	Radosna Szkoła	MEN	11 940,00	2009

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 56. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 10

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Oprogramowanie edukacyjne do pracowni komputerowej	MENIS, EFS	4 474,47	2007
2	Pracownia polisensoryczna	MENIS, EFS	19 939,99	2008

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 57. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 17

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa	8 000,00 pomoce dydaktyczne	2009- 2011
2.	Radosna Szkoła kraina sprawności i zdrowia (miejsce zabaw w szkole)	MEN- projekt rządowy	11 224,00 pomoce dydaktyczne	2009- 2010
3.	Wprowadzenie innowacji pedagogicznej „Gimnastykując ciało- usprawniasz umysł”	Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	-	2010-2011
4.	Posadź swoje drzewko	Fundacja Ekologiczna „Silesia”	9 155,00	2007- 2010
5.	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii	Ośrodek Pomocy Społecznej	7 500,00 8 329,00 12 200,00	2008 2009 2010
6.	Pomoc w przygotowaniu „Izby regionalnej”	Fundacja Banku Śląskiego	3 500,00	2009
7.	Zakup mebli do biblioteki szkolnej	Fundacja Banku Śląskiego	5 000,00	2010

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 58. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 19

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Posadź swoje drzewko	Fundacja Silesia Katowice	1 456,31	2007
2.	PCK w Świętochłowicach pomaga uczniom w rozwoju ich zainteresowań i wyrównywaniu braków edukacyjnych	Biuro Zarządu Okręgowego PCK w Katowicach	17 360,00	2008
3.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Ośrodek Pomocy Społecznej Świętochłowice	9 000,00	2008
4.	Posadź swoje drzewko	Fundacja Silesia Katowice	1 500,00	2008
5.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Ośrodek Pomocy Społecznej Świętochłowice	3 890,00	2009
6.	Profilaktyka przeciwdziałanie narkomanii	Ośrodek Pomocy Społecznej Świętochłowice	7 000,00	2009
7.	Posadź swoje drzewko	Fundacja Silesia Katowice	2 980,00	2009
8.	Pierwsze uczniowskie doświadczenie drogą do wiedzy	Grupa Edukacyjna S.A. Biuro Projektu Kielce	8 000,00	2009

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 59. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Projekt „PARTNERZY W NAUCE”	Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny	1 000 000,00	4 lata 2009 - 2013

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 60. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
	Udział szkoły w projekcie „e-Akademia Przyszłości”	EFS		01.09.2010- 31.08.2013

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 61. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Rozszerzenie monitoringu	Środki unijne Wkład własny	14 261,80	2007
2	Zero tolerancji	Środki unijne	76 060,00	2007
3	Szkoła Szans	Środki unijne	190 000,00	III.2007 do VI.2008
4	Zajęcia sportowe		2 854,40	2008
5	Pracownie komputerowe dla szkół- Komputery Macintosh	Środki unijne	49 726,20	2007
6	Klub Małolata -złożony wniosek	Środki unijne Wkład własny 1,5 %	1 123 560,64	VII.2010 do VI.2012
7	Moja droga do kariery -złożony wniosek	Środki unijne	1 914 799,52	IX.2010 do VIII 2012
8	Szkolenia nauczycieli	Środki unijne		Planowane
9	Zajęcia wyrównawcze w szkole dla dorosłych	Środki unijne		Planowane
10	Termomodernizacja budynku szkoły	Wniosek gminy		Planowane
11	Boisko szkolne	Wniosek gminy		Planowane

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 62. Projekty placówek oświaty - Gimnazjum Nr 4

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Organizacja pracowni multimedialnej	Mittal(promocja i reklama)	16 000,00	2010

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 63. Projekty placówek oświaty - Gimnazjum Nr 5

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Szkoła bez przemocy	Fundacja grupy TP	4 994,10	2008
2.	Konkurs Młodość Trzeźwość	OPS Świętochłowice	1 991,72	2008
3.	Aktywny na piątkę	OPS Świętochłowice	2 477,12	2008
4.	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych	OPS Świętochłowice	3 976,67	2009
5.	Konkurs Młodość Trzeźwość – dzień profilaktyki	OPS Świętochłowice	1 983,09	2009
6.	Koło Miłośników Świętochłowic	Fundacja Rozwoju Świętochłowic	817,50	2010

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 64. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Specjalnych

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Projekt w ramach POKL „Specjalne potrzeby – większe możliwości”	EFS - BP	463 596,96	2010 - 2012

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 65. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	SZKOŁA SZANS – wsparcie rozwoju uczniów poprzez stworzenie możliwości poszerzenia horyzontów (projekt dla ZSEU)	EFS	97 293,00	2007-2008
2	PODARUJ SOBIE PRZYSZŁOŚĆ – wyrównanie szans edukacyjnych uczniów I Liceum Profilowanego w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych	EFS	552 430,00	2010-2011
3	DZISIAJ SZKOŁA- JUTRO	EFS	347 938,80	2010-2012

	PRACA (projekt na etapie oceny merytorycznej dla Zasadniczej Szkoły Zawodowej)			
--	---	--	--	--

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 66. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ekonomiczno-Informatycznych

Lp	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1.	Projekt „Szkoła Szans”	EFS	112 286,00	2006-2008
2.	Pracownia komputerowa	MEN - EFS	70 903,38	2008
3	Pracownia ekonomiczna	ArcelorMittal S.A.	25 000,00	2008
4	Projekt „Partnerzy w nauce”	EFS	500 000,00	2009-2012

Źródło: Wydział Edukacji

Tabela 67. Projekty placówek oświaty - Młodzieżowy Dom Kultury

Lp.	Nazwa zadania	źródła finansowania	Nakłady brutto (PLN)	Lata realizacji
1	Dwie kultury, jedno pragnienie: razem dla przyszłości Europy	UE – Program Młodzież w działaniu	21 654,83	2007
2	Trzy kolory: żółty, czarny, zielony – od średniowiecza do UE	UE – Program Młodzież w działaniu	20 275,48	2008
3	Muzyczna i taneczna przygoda – razem dla Europy	UE – Program Młodzież w działaniu	92 646,81	2009
4	Nie tylko muzyka łągodzi obyczaje – w ramach programu „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”	Wojewoda Śląski	6 785,80	2007
5	Opanuj emocje przedstawiając emocje - w ramach programu „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”	Wojewoda Śląski	11 848,17	2007

Źródło: Wydział Edukacji

XI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI LPR NA LATA 2007 – 2015

Plan finansowy realizacji LPR uwzględnia szereg koncepcyjnych projektów (przedsięwzięć inwestycyjnych) określonych w poprzednim rozdziale niniejszego dokumentu, których realizację planuje się w okresie programowania 2007 – 2013 .

W analizie przyjęto scenariusz pozyskania na projekty środków finansowych w ramach RPO oraz innych programów operacyjnych. Uwzględnienie w analizach jako pierwszego roku wydatkowania roku 2007 wynika z faktu, iż kwalifikowalność kosztów liczy się od stycznia 2007.

Zestawienie nie uwzględnia opisanego wcześniej, a realizowanego już dużego projektu infrastrukturalnego, które finansowane są ze środków Funduszu Spójności – dot. gospodarki wodno-ściekowej.

Miasto może korzystać m.in. z zakresu działań ujętych w RPO. Dla takich projektów określono maksymalny pułap dofinansowania projektów miejskich z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na poziomie 85 % kosztów kwalifikowanych (łącznie z kosztami przygotowawczymi obejmującymi opracowanie dokumentacji technicznej i innych niezbędnych załączników). Zatem wymagany wkład własny gminy wynosi 15% kosztów kwalifikowanych. W zestawieniu planowanych wydatków ujęto wkład własny gminy, na który mogą składać się obok środków budżetu gminy, również środki pozyskane z innych zewnętrznych źródeł (np. pożyczki i kredyty, środki z WFOŚiGW itp.).

Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że w latach 2007-2013 na realizację wszystkich zadań inwestycyjnych **gminy**, określonych w LPR potrzeba ponad **174 mln zł**. Tylko część inwestycji będzie mogła uzyskać w konkursach dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości maksymalnie 85% (przewidywana kwota dofinansowania 26 mln zł).

Do Programu zgłoszono projekty z zakresu mieszkalnictwa na łączną kwotę 47,7mln.

Dopełnieniem montażu finansowego są środki, które gmina powinna wygospodarować jako wkład własny. Mogą one obejmować oprócz środków budżetowych inne pozyskane

z zewnętrznych źródeł finansowania kwoty (np. dotacje z WFOŚiGW, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Sportu, Kultury, prefinansowanie, kredyty itp.).

Część kwot wskazanych w niniejszej analizie, konieczna do poniesienia przez Miasto powinna zostać zapisana w budżecie gminy na rok 2007 oraz w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Zgodnie z zasadami finansowania zadań z Funduszy Strukturalnych, kwoty pozwalające na współfinansowanie inwestycji z budżetu miasta będą poparte stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Świętochłowicach.

Kwoty te mogą ulec zmianie w wyniku niedostosowania szacunków kosztorysowych do rzeczywistych wartości robót po przetargach.

Należy pamiętać o tym, iż dotacji z EFRR nie można łączyć z dotacjami innych funduszy Unii Europejskiej. Zainwestowane środki przekazywane są na rzecz beneficjentów w formie refundacji poniesionych wydatków lub rozliczania pobranych zaliczek. Koniecznym jest, aby beneficjent zabezpieczył w budżecie oraz zapisał w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym środki odzwierciedlające całkowity wkład własny oraz kwotę gwarantującą wykonanie inwestycji w pierwszym kwartale jego rzeczowej realizacji.

Szczegółowe zestawienie zapotrzebowania na środki w ramach LPR przedstawiono w tabeli 68.

11.1. FINANSOWANIE INWESTYCJI W OPARCIU O USTAWĘ O PARTNERSTWIE PUBLICZNO-PRYWATNYM

Ustawa z dn. 28.07.2005 r. o partnerstwie publiczno – prywatnym jest nowym instrumentem polityki finansowej gminy w zakresie możliwości finansowania realizacji inwestycji gminnych. Ustawa ta wraz z Rozporządzeniami: z dn. 9.06.2006 r. – w sprawie szczegółowego zakresu, form i zasad sporządzania informacji dot. Umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, z dn. 21.06.2006 r. – w sprawie ryzyk związanych z realizacją w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego oraz z dn. 30.06.2006 r. w sprawie niezbędnych elementów analizy przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, określa szczegółowo wszystkie analizy poprzedzające decyzję o realizacji przedsięwzięcia w formule PPP

Zakres analizy zawiera określenie:
zakresu przedsięwzięcia wraz z jego harmonogramem,
zakresu analizy ekonomiczno-finansowej,
zakresu analizy prawnej,
rodzajów ryzyka i wrażliwości przedsięwzięcia na rodzaje ryzyka.

Wynik analizy odpowiada na pytania:

czy inwestycja jest osiągalna pod względem finansowym?

czy wstępne wyniki wskazują, że PPP może być korzystniejszym rozwiązaniem?

Umowa może być podpisana, jeżeli wyniki przeprowadzonych wcześniej analiz wykażą, że ten sposób realizacji inwestycji jest korzystniejszy dla interesu publicznego.

Definicja korzyści wyraża się w oszczędności w wydatkach podmiotu publicznego, podniesieniu standardu świadczonych usług lub obniżeniu uciążliwości dla otoczenia.

Ze względu na niewystarczające środki z budżetu gminy na realizację inwestycji gminnych, ten instrument wydaje się być bardzo interesującym elementem poszerzania możliwości inwestycyjnych miasta.

Inicjatywa JESSICA /ogólnie/

Inicjatywa JESSICA (akronim: Joint European Support for Sustainable Investment In City Areas - Wspólne Europejskie Wsparcie na rzecz Trwałych Inwestycji na Obszarach Miejskich) jest swoistym pilotażem w poszukiwaniu przez Unię Europejską nowych i efektywniejszych dróg dla dystrybucji środków unijnych. Zamiast bezzwrotnej dotacji, można dać pożyczkę lub udzielić poręczenia dla kredytu bankowego. W ten sposób raz podarowany regionowi milion euro zamiast jednorazowego skonsumowania, wraca z odsetkami. Kapitał się powiększa i można pożyczyć lub poręczyć jeszcze raz i tak w nieskończoność. Udzielanie dotacji dla inwestycji generujących przychody bywa skomplikowane ze względu na obwarowania związane z pomocą publiczną i luką finansową.

W przypadku Inicjatywy JESSICA zamiast udzielania jednorazowych, bezzwrotnych dotacji tworzone są finansowe wehikuły, które stają się nowymi aktorami gospodarczymi w regionie i pozostają w nich już na stałe. Tymi wehikułami będą Fundusze Rozwoju Obszarów Miejskich. Środki zamiast zniknąć, wracają i „pączkują”. Stosowane instrumenty również mogą

być „elastyczne”, tzn. dostosowywać się do panującej sytuacji, np. w czasie recesji wspomniany wehikuł finansowy w ramach Inicjatywy JESSICA może oferować więcej instrumentów wysokiego ryzyka, rekompensując potencjalnym beneficjentom utrudniony dostęp do kapitału.

JESSICA w założeniu pomysłodawców jest mechanizmem dystrybucyjnym dla środków publicznych skierowanych na rewitalizację obszarów miejskich. Taka formułę przyjęto np. w woj. śląskim. Jednakże proponowaną konstrukcję finansowania można zastosować również dla inwestycji w innych obszarach np.: w infrastrukturę turystyczną, transport publiczny, kulturę, uzbrajanie terenów inwestycyjnych.

Kolejnym ważnym aspektem jest możliwość „kojarzenia” środków publicznych (czy to unijnych, czy też JST) z kapitałem prywatnym. JESSICA pozwala nam spojrzeć w nowy sposób na funkcje środków unijnych w zderzeniu z zyskowością finansowanych operacji.

W tradycyjnym modelu „dotacyjnym” beneficjent jest w pewnym sensie „karany”, gdy stworzona przez niego z udziałem środków unijnych infrastruktura przynosi dochody. Tą „karą” jest obniżony poziom dofinansowania, wynikający albo z tzw. luki finansowej, albo z mapy pomocy publicznej (jeśli jego projekt jest objęty zasadami pomocy publicznej).

Tak to wygląda w przypadku systemu „dotacyjnego”. Zastosowanie inżynierii finansowej w ramach Inicjatywy JESSICA pozwoli odwrócić to myślenie. Tutaj za potencjalny przychód z projektu wnioskodawca przestaje być „karany”, a zaczyna być premiovany. W JESSICA zysk staje się głównym motorem rozwojowym.

Na tym polega właśnie innowacyjność w myśleniu o interwencji publicznej. Jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty publiczne w JESSICA zmuszone są do poszukiwania prorynkowych rozwiązań. Interwencja publiczna przestaje zastępować brak inwestycji rynku, a staje się uzupełnieniem dla kapitału prywatnego. W JESSICA interwencja środków publicznych (połączonych środków RPO oraz JST) ma umożliwić kapitałowi prywatnemu rozwiązanie powstałych problemów (gospodarcze odrodzenie podupadłych dzielnic miast).

W pewnym sensie JESSICA pojawia się tam, gdzie dziś prywatny kapitał, z różnych względów, obawia się zainwestować – np. ze względu na małą atrakcyjność terenów, wysoką przestępczość, skupisko patologii. Dzięki JESSICA fundusz miejski weźmie na siebie znaczną część ryzyka związanego z inwestycją. Ponadto JST otrzymają bardzo wiarygodnego partnera, czyli Europejski Bank Inwestycyjny.

JESSICA na Śląsku.

24 października 2011 r. podpisana została umowa operacyjna pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Bankiem Ochrony Środowiska. Umowa stanowi zakończenie procesu wyboru Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich dla wdrażania Instrumentu Finansowego JESSICA w województwie śląskim.

Celem wsparcia projektów w ramach Inicjatywy JESSICA jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich poprzez zwiększenie ich atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej oraz poprawę warunków życia mieszkańców. Na realizację tego celu przeznaczonych zostało łącznie 617,8 mln zł. w tym:

- środki JESSICA - ok. 242,8 mln zł
- finansowanie uzupełniające BOŚ - 375 mln zł

Bank Ochrony Środowiska planuje ogłosić nabór projektów już w połowie listopada.

Najważniejsze atuty preferencyjnej pożyczki JESSICA to:

- niższa cena finansowania
- dłuższy okres finansowania
- dłuższy okres karencji w spłacie kapitału

Warunki oferty FROM:

1. Finansowanie wyłącznie w PLN
2. Okres kredytowania do 15 lat (180 miesięcy)
3. Oprocentowanie: WIBOR3M minus 2,5 p.p. p.a. (przy czym oprocentowanie nie może być niższe niż 1 % p.a.)
4. Montaż finansowy: udział Pożyczki JESSICA w całkowitych wydatkach kwalifikowanych - maksymalnie 75% (min. 25% kosztów kwalifikowanych finansowane ze środków pozbawionych wsparcia w formie pomocy publicznej)
5. Wkład własny - tylko 10% całkowitych kosztów inwestycji
6. Prowizje i opłaty – brak
7. Karencja - kapitału (max. 24 miesiące)
8. Wartość zabezpieczenia - nie niższa niż 120% kwoty Pożyczki JESSICA

Kryteria FROM dla projektów:

1. Projekty ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji.
2. Projekty spełniają kryteria Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego Poddziałanie 6.2.3 „Rewitalizacja - JESSICA” w ramach wyszczególnionych kategorii interwencji:
 - a) 9 - Inne działania mające na celu pobudzenie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP
 - b) 61 - Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich.
3. Przyczyniają się do wykształcenia bądź wzmocnienia potencjału rozwojowego obszaru objętego Inicjatywą JESSICA z uwzględnieniem takich problemów jak m.in. wykluczenie społeczne, wysoki poziom przestępczości oraz ogólne pogarszanie się jakości życia.
4. Generują dochód pozwalający na zwrot zainwestowanego kapitału oraz odsetek.
5. Są realizowane na miejskim obszarze zdegradowanym w województwie śląskim.

Partnerem Banku Ochrony Środowiska w realizacji zadań FROM w naszym regionie jest Centrum Projektów Rewitalizacyjnych SA. Do zadań partnera należy w szczególności:

1. Promocja Inicjatywy JESSICA, w szczególności prowadzenie uzgodnionych z Bankiem przedsięwzięć marketingowych i informacyjnych.
2. Organizacja konferencji, szkoleń i warsztatów dla potencjalnych Beneficjentów Inicjatywy.
3. Preselekcja i wstępna ocena projektów zgodnie z wymogami BOŚ S.A.
4. Pełne wsparcie przygotowania [przy udziale potencjalnego beneficjenta] dokumentacji aplikacyjnej dla Pożyczki JESSICA.

11.2. TABELA - PLAN FINANSOWY REALIZACJI LPR NA LATA 2007 – 2015

Tabela 68. Zbiorcze projekty inwestycyjne zgłoszone przez miasto, jednostki budżetowe i pozostałych inwestorów

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Nakłady finansowe brutto (PLN)			Lata realizacji
		łącznie	środki własne	dofinansowane EFRR	
1.	Wykonanie systemu monitoringu wizyjnego w celu podniesienia bezpieczeństwa w zagrożonej części miasta	858 000,00	128 700,00	729 300,00	2007-2010
2.	Rewitalizacja kompleksu parkowo-rekreacyjnego w rejonie ul. Sikorskiego i ul. Harcerskiej w Świętochłowicach ma cele rekreacyjno-społeczne	5 690 000,00	853 500,00	4 836 500,00	2008-2013
3.	Modernizacja ulicy Kubiny - sieci uzbrojenia podziemnego i nawierzchni - wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia	2 080 000,00	2 080 000,00		2007-2009
4.	Modernizacja zabytkowego budynku Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Katowickiej 35	161 100,00	161 100,00		2009
5.	Renowacja elewacji zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Bytomskiej 6	350 000,00	350 000,00		2008
6.	Renowacja zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Bytomskiej 8	700 000,00	700 000,00		2007-2010
7.	Remont dachu, renowacja elewacji, wymiana instalacji co, wod.-kan., elektr. zabytkowego budynku (obecnie mieszkalnego) przy ul. Katowickiej 30 (dawna Generalna Dyrekcja Hut i Kopalń Księcia Donnersmarcka)	300 000,00	300 000,00		2008
8.	Renowacja elewacji zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Katowickiej 34 (Przychodnia zdrowia i inne cele społeczne)	300 000,00	300 000,00		2008
9.	Renowacja elewacji zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Pocztovej 7-7a	1 000 000,00	1 000 000,00		2009-2011

10.	Renowacja elewacji i nadbudowa kondygnacji poddasza zabytkowej kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Katowickiej 9	1 500 000,00	1 500 000,00		2010-2012
11.	Przywrócenie funkcji kulturalnych centrum Miasta:	łącznie etapy I i II 26 000 000,00	łącznie etapy I i II 14 100 000,00	łącznie etapy I i II 11 900 000,00	2007-2020
	I etap Remont i przebudowa budynku przy ul. Polaka 1 z przeznaczeniem na siedzibę Muzeum Miejskiego w Świętochłowicach	14 000 000,00	I etap 2 100 000,00	I etap 11 900 000,00	2007-2015
	II etap Rozbudowa obiektu na potrzeby biblioteki z salą audiowizualną	12 000 000,00	II etap 12 000 000,00		2015-2020
12.	Projekt zgłoszony przez właściciela wieży wodnej "Wieża i Ogród" zagospodarowanie terenu i remont zabytkowej wieży wodnej przy ul. Katowickiej 60 z przeznaczeniem na działalność usługowo-rekreacyjną i mieszkalną	700 000,00	700 000,00		2007-2010
13.	Przebudowa domu parafialnego Parafii św. Piotra i Pawła na Parafialne Centrum Kulturalno-Rekreacyjne dla społeczności lokalnej - ul. Kubiny 6	2 700 000,00	2 700 000,00		2007-2009
14.	MGSM Perspektywa Renowacja elewacji i zagospodarowanie terenu dla budynków przy ul. Kubiny 29-31	300 000,00	300 000,00		2010-2013
15.	MGSM Perspektywa Rewitalizacja zespołu 5 domów osiedla robotniczego przy ul. Metalowców 7, 9 i Górniczej 1-14	1 520 000,00	1 520 000,00		2007-2012
16.	MGSM Perspektywa Rewitalizacja zespołu domów osiedla robotniczego przy ul. Polaka 3-52 i ul. Cmentarnej 6-22	3 770 000,00	3 770 000,00		2007-2013
17.	Remont i modernizacja zabytkowego budynku Centrum Kultury Śląskiej w Lipinach przy ul. Chorzowskiej 73 z przeznaczeniem części pomieszczeń na cele społeczne i gospodarcze (projekt CKŚ)	837 400,00	837 400,00		2009-2012
18.	Remont elewacji i dachu "Domu Sportu" w Lipinach przy ul. Wallisa 1	2 000 000,00	2 000 000,00		2008-2012

	na potrzeby organizacji sportowych				
19.	Zagospodarowanie terenu Klubu Sportowego "Naprzód Lipiny" na boisko treningowe - ul. Łagiewnicka	2 650 000,00	2 650 000,00		2010-2012
20.	Termomodernizacja zabytkowego budynku Zespołu Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej przy ul. Bukowego 23	4 000 000,00	600 000,00	3 400 000,00	2007-2012
21.	Remont i przebudowa zabytkowego budynku Zespołu Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej przy ul. Bukowego 23	7 000 000,00	7 000 000,00		2011-2014
22.	Zagospodarowanie terenu wokół ZSGiPP wraz z budową boiska sportowego	2 000 000,00	2 000 000,00		2011
23.	Remont i modernizacja zabytkowego budynku szkoły, obecnego Zespołu Szkół Ekonomiczno-Informatycznych przy ul. Bukowego 17	1 120 000,00	1 120 000,00		2008-2011
24.	Budowa boiska sportowego i Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Informatycznych przy ul. Bukowego 17	4 000 000,00	4 000 000,00		2009-2013
25.	Zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. Imieli 4/Wallisa 9 na wielofunkcyjny ośrodek, w którego strukturach funkcjonować będą następujące placówki: - klub młodzieżowy - mieszkanie rotacyjne np. dla wychowanków rodzin zastępczych - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjno-społeczna	3 000 000,00	3 000 000,00		2007-2015
26.	Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej Placu Słowiańskiego na cele rekreacyjno-kulturalno-społeczne	500 000,00	500 000,00		2008-2010
27.	Rewaloryzacja zabytkowego zespołu budynków osiedla robotniczego w południowej części Lipin (projekt MZBM w Świętochłowicach):	76 232 519,00	łącznie 76 232 519,00		2007-2013
	Zadanie I modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 99, Wallisa 4,	9 184 409,00	Zadanie I 9 184 409,00		

	św. Jana 2, 4, 6				
	Zadanie II modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 93, 91, 89, 87, Imieli 2, 4, 6, św. Jana 1, 3, 5, Wallisa 5, 7, 8, 9, 10, Sawickiej 38, 36	23 355 504,00	Zadanie II 23 355 504,00		
	Zadanie III modernizacja renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 81, 77, 75, Imieli 1, 3, 5, 7, Sawickiej 34, 32, 30, 28, 26, 24, 22, 20 18	18 739 933,00	Zadanie III 18 739 933,00		
	Zadanie IV modernizacja i renowacja budynków przy ul. Chorzowskiej 71, 67, 65, 63, 61, Pieczki 1, 3, 5, 7, 4, 6, 8, 10, Mickiewicza 1, 3, 5, 7, Sawickiej 16, 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2	24 952 673,00	Zadanie IV 24 952 673,00		
28.	Adaptacja budynku przy ul. Sądowej 1 na Centrum Inicjatyw Społecznych w Świętochłowicach - Projekt wpisany do PRS	3 800 000,00	2 446 014,05	1 353 985,95	2008-2010
29.	Budowa odcinka ul. Imieli (teren po kopalni Matylda-Zachód)	1 700 000,00	1 700 000,00		2010-2012
30.	Parafia św. Augustyna Remont pokrycia dachu kościoła parafialnego	200 000,00	200 000,00		2010
31.	Remont i przebudowa zabytkowego budynku przy ul. Łagiewnickiej 34 na potrzeby przychodni zdrowia oraz na cele usługowe	600 000,00	600 000,00		2007-2009
32.	Remont i termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 17	4 500 000,00	675 000,00	3 825 000,00	2006-2011
33	Rewaloryzacja fasady budynku Domu Pomocy Społecznej z 1897 roku wraz z przyległym podwórzem	123 000,00	73 800,000	49 200,00	
34	Budowa kąpieliska miejskiego na terenie OSiR "Skałka" w Świętochłowicach w technologii naturalnego stawu kąpielowego	I etap 11 000 000	11 000 000,00		2011-2014
35	Rewaloryzacja infrastruktury OSiR „Skałka” jako miejsca rekreacji i wypoczynku mieszkańców	I etap 1 050 000 II etap 600 000	157 500,00 90 000,00	892 500,00 510 000,00	2011-2014
			147 345 533,05	27 396 485,95	
			174 842 019,00		

Źródło: opracowanie własne, na podstawie wniosków do LPR

Tabela 69. Zgłoszone do programu rewitalizacji projekty dotyczące zastępowania azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Nakłady finansowe brutto (PLN)			Lata realizacji
		łącznie	środki własne	dofinansowanie EFRR	
1.	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka - dzielnica Centrum:	14 926 000,00	2 238 900,00	12 687 100,00	2007-2013
	ul. Granitowa 2	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Granitowa 4	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Granitowa 6	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Granitowa 8	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Granitowa 10	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Granitowa 12-20	1 610 000,00	241 500,00	1 368 500,00	
	ul. Granitowa 22-30	1 610 000,00	241 500,00	1 368 500,00	
	ul. Polna 7	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Polna 9	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Polna 17	833 000,00	124 950,00	708 050,00	
	ul. Polna 6-20	1 295 000,00	194 250,00	1 100 750,00	
	ul. Szkolna 21-29	1 610 000,00	241 500,00	1 368 500,00	
	ul. Licealna 8, ul. Nastolatków 24-28	595 000,00	89 250,00	505 750,00	
	ul. licealna 10-18	414 000,00	62 100,00	351 900,00	
	ul. Licealna 20-26	347 000,00	52 050,00	294 950,00	
ul. Nastolatków 6-12	434 000,00	65 100,00	368 900,00		
ul. Nastolatków 14-20	347 000,00	52 050,00	294 950,00		
2.	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka - dzielnica Piaśniki:	11 818 500,00	1 813 275,00	10 005 225,00	2007-2013
	ul. Krasickiego 7	1 485 000,00	222 750,00	1 262 250,00	
	ul. Krasickiego 9-13	1 755 000,00	263 250,00	1 491 750,00	
	ul. Krasickiego 15-19	1 755 000,00	263 250,00	1 491 750,00	
	ul. Zubrzyckiego 19-27	479 000,00	112 350,00	366 650,00	
	ul. Zubrzyckiego 29-33	476 000,00	71 400,00	404 600,00	
	ul. Zubrzyckiego 35-41	536 000,00	80 400,00	455 600,00	
	ul. Chorzowska 22	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Tatrzańska 4	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Tatrzańska 6	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
3.	MZBM Zmiana pokrycia dachu w budynkach mieszkalnych przy ul. chorzowskiej 25, 27, 29, 31, 33 - likwidacja pokrycia dachu z eternitu	250 000,00	37 500,00	212 500,00	2007-2013

4.	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka - dzielnica Chropaczów:	19 917 100,00	2 987 550,00	16 929 550,00	2007-2013
	ul. Sportowa 2	126 000,00	18 900,00	107 100,00	
	ul. Sportowa 3-5	347 000,00	52 050,00	294 950,00	
	ul. Sportowa 7-13	574 000,00	86 100,00	487 900,00	
	ul. Sportowa 15-21	700 000,00	105 000,00	595 000,00	
	ul. Sportowa 23-25	427 000,00	64 050,00	362 950,00	
	ul. Wiechaczka 19-23	497 000,00	74 550,00	422 450,00	
	ul. Wiechaczka 25-31	665 000,00	99 750,00	565 250,00	
	ul. Przybyły 3-5	126 000,00	18 900,00	107 100,00	
	ul. Przybyły 8	270 050,00	40 500,00	229 550,00	
	ul. Przybyły 10	270 050,00	40 500,00	229 550,00	
	ul. Karpacka 29	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Świętokrzyska 22	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Świętokrzyska 24	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Szczytowa 1	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Szczytowa 2	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
	ul. Szczytowa 5	1 777 500,00	266 625,00	1 510 875,00	
ul. Ślęzan 9-27	2 625 000,00	393 750,00	2 231 250,00		
ul. Ślęzan 10-20	2 625 000,00	393 750,00	2 231 250,00		
5.	Likwidacja i zastąpienie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych przy ul. Wojska Polskiego 35c, 37a, 43b				2007-2013
		RAZEM	7 077 225,00	39 834 375,00	
			46 911 600,00		

Źródło: opracowanie własne

XII. SYSTEM WDRAŻANIA LPR

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji powiązany będzie ściśle ze strukturą organizacyjną Urzędu Miasta i innych jednostek organizacyjnych Miasta Świętochłowice.

Generalna zasada realizacji lokalnego programu rewitalizacji polega na przypisaniu merytorycznym wydziałom (zgodnie z zakresami działania wydziałów), bądź jednostkom organizacyjnym miasta (zgodnie z zapisami statutowymi) określonych przedsięwzięć zawartych w niniejszym programie.

Osobą odpowiedzialną za realizację zadania jest naczelnik wydziału (kierownik/dyrektor jednostki organizacyjnej miasta).

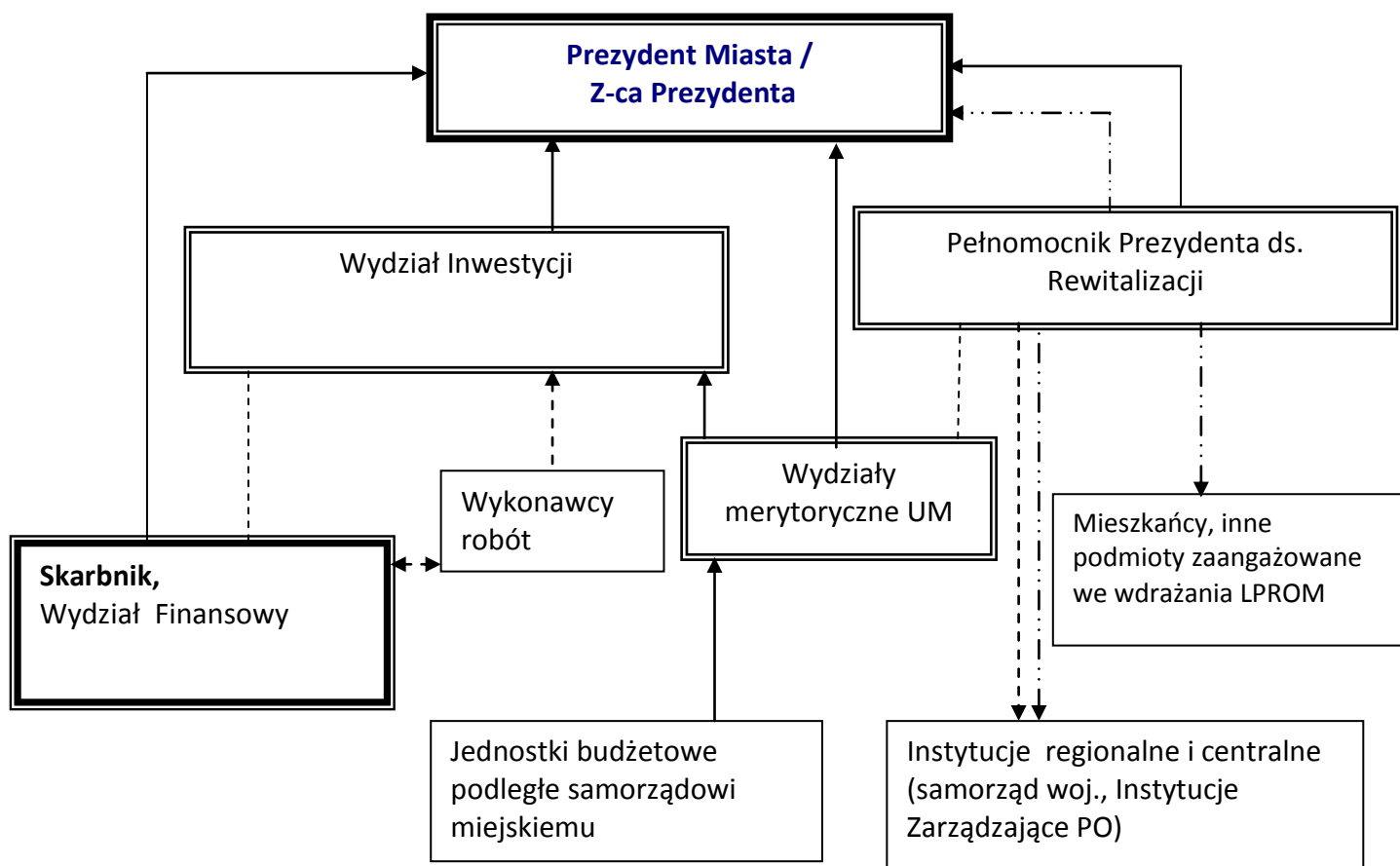
Osobą odpowiedzialną za stałe monitorowanie realizacji przedsięwzięcia będzie pracownik wyznaczony przez naczelnika wydziału (kierownika/dyrektora jednostki organizacyjnej realizującej zadanie).

Osobami odpowiedzialnymi za ocenę realizacji przedsięwzięcia będą Zastępcy Prezydenta Miasta lub Skarbnik, Sekretarz Miasta, którym według struktury organizacyjnej podlegają poszczególne wydziały/jednostki realizujące zadania ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

Na poniższym schemacie określono jednostki/podmioty, które będą odgrywać najistotniejszą rolę we wdrażaniu Programu oraz relacje zachodzące między nimi.

Rys. 23. Schemat organizacyjny

oznaczenia:

- podległość formalna jednostki
- współpraca, przekazywanie dokumentów i płatności (zgodnie z kompetencjami)
- informacja nt. realizacji LPROM, promocja efektów

Źródło: opracowanie własne

XIII. MONITORING, EWALUACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

13.1. SYSTEM MONITOROWANIA LPR

Organem nadzorującym prawidłowy przebieg realizacji zadań ujętych w Programie Rewitalizacji jest Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Świętochłowice, który będzie:

- organizował posiedzenia Zespołu Horyzontalnego, powołanego przez Prezydenta Miasta w celu opracowania sprawozdania rocznego z realizacji LPR,
- przygotowywał sprawozdania roczne z realizacji LPR,
- przygotowywał fiszki ewaluacyjne LPR w celu stwierdzenia konieczności aktualizacji LPR,
- organizował posiedzenia Komitetu Monitorującego, powołanego przez Prezydenta Miasta.

Komitet Monitorujący będzie się zbierał co najmniej raz w roku, w czwartym kwartale. Ponadto, posiedzenia Komitetu będą się odbywały w zależności od wdrażania Programu oraz Funduszy Strukturalnych w Polsce.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Prezydent Miasta.

Wnioski z prac Komitetu Monitorującego będą przedstawiane Radzie Miasta.

FISZKA EWALUACYJNA LPR (schemat fiszki w załączniku do niniejszego LPR) ma na celu bieżące monitorowanie LPR pod kątem zmian w ustawodawstwie polskim i wspólnotowym, a także zmian w dokumentach programowych dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 (wraz z podręcznikiem procedur), a także innych wytycznych i dokumentów odnoszących się do Sektorowych Programów Operacyjnych.

Tabela 70. Fiszka ewaluacyjna dot. aktualizacji lokalnego programu rewitalizacji obszarów miejskich (LPR)

1	Czy zmieniły się zapisy w prawie wspólnotowym?	☐ TAK	☐ NIE
2	Czy zmieniły się zapisy w prawie krajowym?	☐ TAK	☐ NIE
3	Czy zmieniły się dokumenty programowe dotyczące funduszy europejskich na szczeblu krajowym?	☐ TAK	☐ NIE
4	Czy weszły w życie nowe ustawy dotyczące rewitalizacji?	☐ TAK	☐ NIE
5	Czy weszły w życie nowe rozporządzenia dotyczące rewitalizacji?	☐ TAK	☐ NIE
6	Czy zmieniła się Strategia Rozwoju Województwa?	☐ TAK	☐ NIE
7	Czy zmieniła się Strategia Rozwoju Miasta?	☐ TAK	☐ NIE
8	Czy zostały zrealizowane jakieś projekty z poprzedniej wersji LPR?	☐ TAK	☐ NIE
9	Czy pojawiły się nowe projekty kwalifikujące się do objęcia programem rewitalizacji?	☐ TAK	☐ NIE
10	Czy pojawiła się konieczność zmiany obszarów rewitalizacji?	☐ TAK	☐ NIE
11	Czy znaczącej zmianie uległy wskaźniki rezultatów i oddziaływania ?	☐ TAK	☐ NIE
12	Czy zmieniły się okresy realizacji LPR?	☐ TAK	☐ NIE
PODJĘCIE DECYZJI:			
☐ Należy zaktualizować LPR	 data i podpis osoby odpowiedzialnej	ZATWIERDZAM data i podpis/pieczętka
☐ Nie ma konieczności aktualizacji LPR	 data i podpis osoby odpowiedzialnej	ZATWIERDZAM data i podpis/pieczętka

*Fiszka powinna być wypełniona w IV kwartale każdego roku

Źródło: opracowanie własne

Tabela 71. Fiszka projektowa – podstawowe dane o przedsięwzięciu inwestycyjnym, przewidzianym do realizacji w ramach LPR

Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			
Lokalizacja przedsięwzięcia			
Inwestor (beneficjent) np. gmina			
Krótki opis przedsięwzięcia, cel realizacji (w punktach)			
Stopień przygotowania dokumentacji technicznej, uzyskane pozwolenia			
Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (tak/nie) lub uzyskana decyzja o warunkach zabudowy			
Planowane efekty realizacji inwestycji (np. długość wybudowanej drogi/sieci kanalizacyjnej, powierzchnia zmodernizowanego obiektu)			
Harmonogram realizacji inwestycji			
Przewidywany łączny koszt inwestycji w PLN	Rok 1	Rok 2	Rok 3
Przewidywane źródła finansowania	wkład własny (np. z budżetu gminy)		
	fundusze UE		
	Inne źródła finansowania		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 72. Fiszka projektowa – podstawowe dane o projekcie działań społecznych, przewidzianym do realizacji w ramach LPR

Tytuł projektu	
Cel projektu	
Adresat <i>(do kogo adresowane jest działanie – np. dzieci, niepełnosprawni, osoby bezrobotne, etc.)</i>	
Wnioskodawca <i>(podmiot lub instytucja starająca się o dofinansowanie)</i>	
Założenia merytoryczne projektu <i>(skrótowo w punktach)</i>	
Etapy realizacji projektu <i>(harmonogram realizacji projektu)</i>	
Planowane efekty	
Źródła finansowania i jaki udział wkładu własnego	
Zakładany koszt projektu	

Źródło: opracowanie własne

13.2. OCENA REALIZACJI LPR

Ocena wyników realizacji Programu Rewitalizacji będzie dokonywana przez Zespół ds. wdrażania LPR. Będzie ona polegała na weryfikacji założeń przyjętych w Programie i dotyczących poszczególnych przedsięwzięć, które wyrażone są w postaci odpowiednich wskaźników. Dla każdego projektu ujętego w Programie na lata 2007 – 2013 (finansowanie do 2015 r.) przyjęto wskaźniki osiągnięcia celu w postaci produktu, rezultatu i oddziaływania. Ich wartości będą podstawą do weryfikacji poszczególnych zadań, a tym samym i realizacji całego Programu.

Zespół ds. wdrażania LPR z przeprowadzonej oceny przygotuje raport wraz z oceną wdrażania Programu. Za wykonanie poszczególnych zaleceń po dokonanej ocenie odpowiedzialne będą merytoryczne Wydziały Urzędu Miasta, bądź jednostki organizacyjne.

13.3. UPOWSZECHNIENIE EFEKTÓW REALIZACJI LPR

Promocja Programu polegać będzie w szczególności na rozpowszechnianiu jego zapisów wśród lokalnej społeczności Miasta Świętochłowice. Do tego celu wykorzystane zostaną m.in. instrumenty komunikacji społecznej.

Projekt Programu będzie przedmiotem konsultacji z przedstawicielami wszystkich komisji Rady Miasta. Program, po zatwierdzeniu przez Radę Miasta Świętochłowice, zostanie zamieszczony na oficjalnej stronie internetowej Miasta Świętochłowice.

Następne zalecane kroki w celu upowszechnienia Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Świętochłowice :

- Po uchwaleniu powinien zostać zamieszczony we wszystkich materiałach promocyjnych o mieście;
- Powinien być przedstawiany na wszelkich konferencjach i imprezach organizowanych przez miasto;

- Powinien być znany wszystkim Pracownikom Urzędu, Władzom, Radnym, kluczowym postaciom życia miejskiego a przede wszystkim mieszkańcom dzielnic i obszarów przeznaczonych do rewitalizacji;
- Powinien być okresowo aktualizowany i monitorowany.

XIV. BIBLIOGRAFIA

1. Ministerstwo Gospodarki i Pracy – „Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”, Warszawa 2004
2. Województwo Śląskie/Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji – „Wykluczenie, rewitalizacja, spójność społeczna”, Katowice-Warszawa 2004
3. Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji – „Projekty i programy Rewitalizacji w latach 2000 – 2006 – studium przypadków”, Kraków 2006
4. dr inż. J.Pałasz – „Uwagi do procedury przygotowania programów rewitalizacji terenów przemysłowych w gminach” – referat, Katowice 2006.
5. Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast – „Podręcznik rewitalizacji. Zasady, procedury i metody działania współczesnych procesów rewitalizacji”, Warszawa 2003
6. Materiały źródłowe dostarczone przez Urząd Miejski w Świętochłowicach:
 - Strategia Rozwoju Miasta Świętochłowice do roku 2015,
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Świętochłowice wraz z opracowaniami analitycznymi,
 - Opracowania analityczne do Raportu o Stanie Miasta Świętochłowice – 2005r.,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Świętochłowice .
7. strony www :
 - www.swietochlowice.pl
 - www.rpo.slaskie.pl
 - www.slaskie.pl
 - www.funduszeuropejskie.gov.pl

XV. SPIS TABEL

- Tab.1. Użytkowanie gruntów w Świętochłowicach w 2008 r.;
- Tab.2. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno – sanitarne;
- Tab.3. Struktura własności budynków zarządzanych przez MZBM;
- Tab.4. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych zarządzanych / administrowanych przez MZBM;
- Tab.5. Wyposażenie budynków mieszkalnych w instalacje techniczno – sanitarne;
- Tab.6. Korzystający z instalacji w mieście w % ogółu ludności;
- Tab.7. Sieć rozdzielcza na 100 km²;
- Tab.8. Obiekty sportowo – rekreacyjne;
- Tab.9. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. Ludności;
- Tab.10. Podmioty gospodarcze w Świętochłowicach wg klas wielkości;
- Tab.11. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon – sektor prywatny;
- Tab.12. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon – sektor publiczny;
- Tab.13. Pracujący w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 pracowników;
- Tab.14. Wydatki budżetu miasta w latach 2008-2010;
- Tab.15. Wydatki na cele inwestycyjne;
- Tab.16. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu - wydatki na 1 mieszkańca;
- Tab.17. Liczba ludności według płci w Świętochłowicach;
- Tab.18. Migracje ludności Świętochłowic w latach 2005 – 2010;
- Tab.19. Mieszkańcy Świętochłowic w 2006,2008, 2009 i w 2010 roku z podziałem na dzielnice;
- Tab.20. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia;
- Tab.21. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg wieku;
- Tab.22. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg wykształcenia;
- Tab.23. Stopa bezrobocia rejestrowanego;
- Tab.24. Formy pomocy, świadczeniobiorcy, wysokość świadczeń w 2005, 2008 i w 2010 r.;
- Tab.25. Wydatki z zakresu zadań własnych gminy w 2008 r. i w 2010 r.;
- Tab.26. Analiza SWOT;
- Tab.27. Kierunki strategiczne rozwoju miasta Świętochłowice w dziedzinie „Budowa Centrum Miasta (BCM)”;
- Tab.28. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta;
- Tab.29. Obowiązujące plany miejscowe;
- Tab.30. Struktura demograficzna dzielnic;
- Tab.31. Zbiorowość klientów powiatowego Urzędu Pracy w Świętochłowicach ze względu na dzielnice;
- Tab.32. Ubóstwo jako główna dysfunkcja klientów pomocy społecznej w Świętochłowicach odnotowanych w kartotece klientów OPS ze względu na dzielnicę miasta;
- Tab.33. Bezradność opiekuńczo - wychowawcza wśród klientów pomocy społecznej w Świętochłowicach odnotowana w kartotece klientów OPS w 2003 r. ze względu na dzielnicę miasta;

- Tab.34. Dzielnice miasta, w których mieszkali klienci ośrodka pomocy społecznej w Świętochłowicach w 2003 roku;
- Tab.35. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej;
- Tab.36. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto;
- Tab.37. Ulice, na których popełniono największą liczbę przestępstw kryminalnych w Świętochłowicach w 2003 r.;
- Tab.38. Wyposażenie budynków mieszkalnych w instalacje techniczno sanitarne;
- Tab.39. Zestawienie wyposażenia budynków zarządzanych przez MZBM. wg dzielnic w 2005 r.;
- Tab.40. Wskaźniki kwalifikujące do ubiegania się o dofinansowanie inwestycji w zakresie mieszkalnictwa ze środków UE;
- Tab.41. Przedsięwzięcie realizowane we wszystkich obszarach rewitalizacji;
- Tab.42. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Centrum;
- Tab.43. Planowane zadania inwestycyjne (projekty pozostałych inwestorów) – dzielnica Centrum;
- Tab.44. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Lipiny;
- Tab.45. Planowane zadania inwestycyjne (projekty pozostałych inwestorów) – dzielnica Lipiny;
- Tab.46. Planowane zadania inwestycyjne (środki własne) – dzielnica Chropaczów;
- Tab.47. Planowane zadania inwestycyjne – Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skałka”;
- Tab.48. PROJEKTY Z ZAKRESU MIESZKALNICTWA – zgłoszone do programu rewitalizacji projekty dotyczące zastępowania azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka;
- Tab.49. Planowane działania społeczne;
- Tab.50. Projekty społeczne rozpoczęte po uchwaleniu LPR – tj. po 07.2007 r.;
- Tab.51. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 1;
- Tab.52. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 2;
- Tab.53. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 3;
- Tab.54. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 4;
- Tab.55. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 8;
- Tab.56. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 10;
- Tab.57. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 17;
- Tab.58. Projekty placówek oświaty - Szkoła Podstawowa Nr 19;
- Tab.59. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1;
- Tab.60. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2;
- Tab.61. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Gimnazjalnych i Pracy Pozaszkolnej;
- Tab.62. Projekty placówek oświaty - Gimnazjum Nr 4;
- Tab.63. Projekty placówek oświaty - Gimnazjum Nr 5;
- Tab.64. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Specjalnych;
- Tab.65. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ekonomiczno-Uługowych;
- Tab.66. Projekty placówek oświaty - Zespół Szkół Ekonomiczno-Informatycznych;
- Tab.67. Projekty placówek oświaty - Młodzieżowy Dom Kultury;
- Tab.68. Zbiornicze projekty inwestycyjne zgłoszone przez miasto, jednostki budżetowe i pozostałych inwestorów;
- Tab.69. Zgłoszone do programu rewitalizacji projekty dotyczące zastępowania azbestowych elementów budynków wielorodzinnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka;

- Tab.70. Fiszka ewaluacyjna dot. aktualizacji lokalnego programu rewitalizacji obszarów miejskich (LPR);
- Tab.71. Fiszka projektowa – podstawowe dane o przedsięwzięciu inwestycyjnym, przewidzianym do realizacji w ramach LPR;
- Tab.72. Fiszka projektowa – podstawowe dane o projekcie działań społecznych, przewidzianym do realizacji w ramach LPR;

XVI. SPIS RYSUNKÓW

- Rys.1. Świętochłowice na tle województwa;
- Rys.2. Miasto Świętochłowice;
- Rys.3. Podział administracyjny miasta;
- Rys.4. Użytkowanie gruntów w Świętochłowicach;
- Rys.5. Użytkowanie gruntów - grunty zabudowane i zurbanizowane;
- Rys.6. Struktura gruntów w Świętochłowicach według form własności;
- Rys.7. Zasób mieszkaniowy wg własności;
- Rys.8. Struktura wiekowa zasobu mieszkaniowego miasta;
- Rys.9. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w wybranych latach, okres 1993-2010;
- Rys.10. Tereny aktywności gospodarczej w mieście;
- Rys.11. Wydatki budżetu miasta w 2009 r.;
- Rys.12. Struktura zadań realizowanych przez OPS w 2008 r.;
- Rys.13. Struktura finansowania zadań realizowanych przez OPS w 2008 r.;
- Rys.14. Cele miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- Rys.15. Obowiązujące plany miejscowe;
- Rys.16. Dzielnice miasta Świętochłowice;
- Rys.17. Rozmieszczenie obszarów objętych programem rewitalizacji w Świętochłowicach;
- Rys.18. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu;
- Rys.19. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Centrum;
- Rys.20. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Chropaczów;
- Rys.21. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Piaśniki;
- Rys.22. Tereny lokalizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych wzniesionych przy użyciu azbestu – Zgoda;
- Rys.23. Schemat organizacyjny.

Załącznik nr 1.

DANE NT. SYTUACJI SPOŁECZNEJ NA OBSZARACH MIESZKALNICTWA, ZGŁOSZONYCH DO PROGRAMU REWITALIZACJI. Dla projektów z zakresu mieszkalnictwa kryteria i wskaźniki zostały określone w Załączniku nr 4 (wytyczne do opracowania LPR) do Uszczegółowienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie inwestycji w zakresie mieszkalnictwa ze środków UE w ramach poddziałania 6.2.1. RPO powinien wykazać, że kwalifikuje się do wsparcia na podstawie opisu sytuacji społeczno – gospodarczo – przestrzennej obszaru, opartej na wskaźnikach z roku 2006 wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela 38. Wskaźniki kwalifikujące do ubiegania się o dofinansowanie inwestycji w zakresie mieszkalnictwa ze środków UE

Lp.	Kryterium	Wskaźnik	Wartość referencyjna
1.	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	52
2.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,7
3.	Wysoki stopień przestępczości i wykroczeń	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	39,3
		Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	41,5
4.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	9,1
5.	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków (w%)	88
		Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w%)	2,5

Źródło: Wytyczne do opracowania LPR (zał. nr 4)

Na przełomie 2008 i 2009 r. zebrane zostały dane na dzień 31.12.2006r. nt. sytuacji społecznej na obszarach lokalizacji budynków wzniesionych przy użyciu materiałów zawierających azbest, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Informacje zostały udostępnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wydział spraw Obywatelskich UM

Dane na dzień 31.12. 2006 roku								
Lp.	ADRES	liczba mieszkańców	liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	liczba osób długotrwałe bezrobotnych	korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	korzystający z dotacji mieszkaniowej	Podmioty wpisane do ewidencji działalności gospodarczej	
DZIELNICA CENTRUM								
Obszar w rejonie ulic Granitowej, Polnej i Szkolnej								
1	ul. Granitowa 2	121	99	2	4	9	2	
2	ul. Granitowa 4	115	83	1	9	3	5	
3	ul. Granitowa 6	124	92	3	9	6	2	
4	ul. Granitowa 8	126	93	1	12	14	1	
5	ul. Granitowa 10	128	104	2	1	3	1	
6	ul. Granitowa 12-20	382	290	7	4	26	18	
7	ul. Granitowa 22-30	444	355	3	4	29	11	
8	ul. Polna 7	121	92	2	1	7	1	

9	ul. Polna 9	124	88	6	7	8	3	
10	ul. Polna 17	128	94	1	2	14	2	
11	ul. Polna 6-20	742	545	15	6	30	9	
12	ul. Szkolna 21-29	425	310	5	16	15	8	
		2980	2 245	48	75	164	63	
Obszar w rejonie ulic Licealnej i Nastolatków								
13	ul. Licealna 8, ul. Nastolatków 24-28	119	93	4	1	16	6	
14	ul. Licealna 10-18	129	96	6	0	12	5	
15	ul. Licealna 20-26	116	85	1	0	4	2	
16	ul. Nastolatków 6-12	114	89	5	0	5	7	
17	ul. Nastolatków 14-20	101	75	0	7	7	8	
		579	438	16	8	44	28	

DZIELNICA PIAŚNIKI								
Obszar przy ul. Krasickiego								
18	ul. Krasickiego 1	225	167	4	4	30	12	
19	ul. Krasickiego 7	261	205	4	0	26	14	
20	ul. Krasickiego 9-13	229	179	4	0	20	4	
21	ul. Krasickiego 15-19	237	182	3	4	24	14	
		952	733	15	8	100	44	
Budynki przy ulicy Zubrzyckiego								
22	ul. Zubrzyckiego 19-27	297	195	4	0	6	6	
23	ul. Zubrzyckiego 29-33	180	122	1	0	10	6	
24	ul. Zubrzyckiego 35-41	153	110	2	3	3	4	
		630	427	7	3	19	16	
Obszar w rejonie ulic Chorzowskiej i Tatrzańskiej								
25	ul. Chorzowska 22	257	180	4	3	6	19	
26	ul. Tatrzańska 4	249	169	7	10	8	3	
27	ul. Tatrzańska 6	257	163	3	4	16	6	
		763	512	14	17	30	28	
Budynki przy ul Chorzowskiej								

28	ul. Chorzowska 25, 27, 29, 31, 33	41	28	4	2	7	0	
DZIELNICA CHROPACZÓW								
Obszar w rejonie ulic Sportowej, Wiechaczka i Przybyły								
29	ul. Sportowa 2	74	42	2	0	19	1	
30	ul. Sportowa 3-5	62	39	0	0	5	1	
31	ul. Sportowa 7-13	105	70	3	0	18	7	
32	ul. Sportowa 15-21	120	89	3	0	17	3	
33	ul. Sportowa 23-25	71	60	0	2	5	3	
34	ul. Wiechaczka 19- 23	100	87	4	0	13	5	
35	ul. Wiechaczka 25- 31	152	117	3	2	10	7	
36	ul. Przybyły 3-5	98	45	2	0	5	1	
37	ul. Przybyły 8	57	27	1	5	4	2	
38	ul. Przybyły 10	45	24	0	3	10	0	
		884	600	18	12	106	30	
Obszar w rejonie ulic Karpackiej, Świętokrzyskiej								
39	ul. Karpacka 29	255	199	0	6	11	8	
40	ul. Świętokrzyska 22	315	242	5	5	60	16	
41	ul. Świętokrzyska 24	275	205	5	0	18	12	

42	ul. Szczytowa 1	278	214	8	2	16	14	
43	ul. Beskidzka 2	277	213	7	12	10	15	
44	ul. Beskidzka 5	283	214	5	5	12	11	
		1683	1 287	30	30	127	76	
Budynki przy ul Ślęzan								
45	ul. Ślęzan 9-27	626	492	8	3	32	7	
46	ul. Ślęzan 10-20	415	326	7	10	20	11	
		1041	818	15	13	52	18	
DZIELNICA ZGODA								
Budynki przy ul. Wojska Polskiego-brak danych								
47	ul. Wojska Polskiego 35c, 37a, 43b	124	59	2	-	23	13	